

SORUMLULUK KÜLTÜRÜ

Dr. Devlet BAHÇELİ

Dr. Devlet BAHÇELİ'nin
TBMM MHP Grup
Toplantısı Konuşmaları

Devlet İdaresi Milletimizin Bize Emanetidir.

Dr. Devlet BAHÇELİ

MHP Genel Başkanı

İÇİNDEKİLER

- 7 21 Şubat 2001 Günü TBMM MHP Grup Toplantısı'nda Yapmış Oldukları Konuşma Metni
- 21 13 Mart 2001 Günü TBMM MHP Grup Toplantısı'nda Yapmış Oldukları Konuşma Metni
- 37 27 Mart 2001 Günü TBMM MHP Grup Toplantısı'nda Yapmış Oldukları Konuşma Metni
- 55 03 Nisan 2001 Günü TBMM MHP Grup Toplantısı'nda Yapmış Oldukları Konuşma Metni
- 69 10 Nisan 2001 Günü TBMM MHP Grup Toplantısı'nda Yapmış Oldukları Konuşma Metni
- 83 17 Nisan 2001 Günü TBMM MHP Grup Toplantısı'nda Yapmış Oldukları Konuşma Metni
- 99 01 Mayıs 2001 Günü TBMM MHP Grup Toplantısı'nda Yapmış Oldukları Konuşma Metni
- 113 08 Mayıs 2001 Günü TBMM MHP Grup Toplantısı'nda Yapmış Oldukları Konuşma Metni
- 127 22 Mayıs 2001 Günü TBMM MHP Grup Toplantısı'nda Yapmış Oldukları Konuşma Metni
- 145 12 Haziran 2001 Günü TBMM MHP Grup Toplantısı'nda Yapmış Oldukları Konuşma Metni
- 159 19 Haziran 2001 Günü TBMM MHP Grup Toplantısı'nda Yapmış Oldukları Konuşma Metni
- 175 28 Haziran 2001 Günü TBMM MHP Grup Toplantısı'nda Yapmış Oldukları Konuşma Metni

Sayın Genel Başkanımız

DR. DEVLET BAHÇELİ'nin

27 Şubat 2001 Günü TBMM MHP
Grup Toplantısında Yapmış Oldukları
Konuşma Metni

**Muhterem Dava Arkadaşlarım,
Sayın Basın Mensupları,**

Sözlerime, on beş günlük bir aradan sonra tekrar sizlerle birlikte olmaktan duyduğum memnuniyeti ifade ederek başlıyorum. Bu vesileyle hepinizi en iyi dileklerle selâmlıyorum.

Bilindiği gibi, ülkemiz ve ekonomimiz açısından çok kritik saatlerin ve günlerin yaşandığı bir haftayı geride bıraktık. Her şeye rağmen, bu haftaya daha ümitli başlıyoruz. Önümüzdeki günler, inşallah, ekonomik dalgalanmaların durulduğu, panik ve kriz havasının yerini sağduyunun aldığı bir dönem olacaktır. Buna, millet ve devlet olarak çok İhtiyacımız olduğuna şüphe yoktur.

Zaman zaman halkımızın karamsarlık duygusuna kapılmasına yol açan ekonomik çalkantının genel bir değerlendirmesini yapmadan önce, Türkmenistan'a yaptığımız resmî ziyarete kısaca da olsa değinmeyi zarurî addediyorum. Ülkemizde yaşanan krizin ağırlığı bu geziyi bir ölçüde gölgelemiş gibi gözükse de hem Türkiye-

miz hem de Türkmenistan açısından çok yararlı temasların yapıldığı önemli ve anlamlı bir ziyaret gerçekleşmiş bulunmaktadır.

Devlet başkanı Sayın Türkmenbaşı'nın resmî davetlisi olarak Türkmenistan'da bulunduğumuz sırada Türk heyetine gösterilen ilgi bizleri memnun etmiştir. Bu ziyaret Türkiye ile Türkmenistan arasında var olan ilişkilerin gelişmesine yeni bir ivme kazandırmıştır.

Bağımsızlığına kavuşmasının 10. yılında Türkmenistan'ın birçok alanda önemli mesafeler katettiğine bizzat şahit olmuş bulunuyoruz. Başta Sayın Türkmen-başı olmak üzere, bütün Türkmenistan yönetimi ve halkı, geçmişin acı izlerini silerek yepyeni ve güçlü bir ülke inşa etmek için seferber olmuşlardır. Bir taraftan tarihine ve kültürüne sahip çıkarak köklerini sağlamlaştırmaya çalışan Türkmenistan, diğer taraftan geleceğe en iyi şekilde hazırlanmanın çabası içindedir.

Gerçekten de zengin bir geçmişten güçlü bir geleceğe uzanma irade ve çabasının varlığı ve yoğunluğu takdire şayan bir durumdur. Bizler, Türkmenistan'ın 10 yıl gibi kısa bir süre içinde aldığı göz kamaştırıcı mesafeyi alkışlıyor, millî birliği güçlenen ve hızla gelişen Türkmenistan'ı yürekten selâmlıyoruz.

Bu ziyaretimiz de göstermiştir ki, ana yurdumuz ile ata yurdumuz arasında mevcut olan kültür, siyaset ve ticaret köprülerinin daha da geliştirilmesi şarttır. Bunun için, hem Türkiye hem de Türkmenistan yönetimlerinde ve toplumlarında var olan arzu ve iradenin güçlenerek devam etmesi ve hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Ülkemizin istikrarsızlık sendromundan kurtulması bu bakımdan da büyük önem taşımaktadır. Türkiye olarak uluslar arası gelişmeleri yakından izlemenin, enerjimizin bir bölümünü bu alanlarda harcamanın gerekliliği ortadadır. 21. yüzyılın büyük Türk milleti için topyekûn bir başarı ve kazanç yüzyılı olması buna bağlıdır.

Sözün kısası, ana yurt ile ata yurt arasında maddî ve manevî köprülerin takviye edilmesi gerçeği hiçbir şekilde ihmal edilmemesi gereken tarihî bir görev ve sorumluluk olarak önümüzde durmaktadır.

Kıymetli Dava Arkadaşlarım,

Değerli Basın Mensupları,

Geçtiğimiz hafta ekonomimiz için sıkıntılarla dolu bir hafta olmuştur. 2000 yılının Kasım ayı ortalarında başlayan malî krizin ekonomik dengeler üzerinde yarattığı baskılar tam olarak

ortadan kaldırılmadan yeni bir kriz dalgasıyla karşı karşıya gelinmiştir.

Bir haftadan beri çeşitli zeminlerde çok farklı değerlendirme ve tartışmalar yapılmıştır. Bunların bir kısmı aceleci, bir kısmı da eksik ve hatta doğrulardan uzak bir şekilde gerçekleşmiştir.

Oysa ki, yaşanan gelişmelerin gerçekçi ve yapıcı bir tarzla ele alınmasının çözüme yaklaşmakla eş değer anlamlar içerdiği gözden uzak tutulmamalıdır.

Bu nedenledir ki, huzurlarınızda hükümetimizin uygulamaya koyduğu ekonomik program ekseninde bugüne kadar atılan adımlara ve ortaya çıkan sonuçlara değinmek, gelinen nokta üzerinde değerlendirmelerde bulunmak istiyorum.

Hatırlanacağı üzere, 57. Hükümet göreve başladığında Türkiye'de makroekonomik büyüklüklerin sürdürülebilir olmaktan uzaklaştığı ve bu eğilimin gerek ekonomik nedenlerle gerek psikolojik nedenlerle kendi kendini besler hâle geldiği bir görünüm mevcut idi. Bu olumsuz gidişatı ve beklentileri kırmak radikal bir yaklaşımı gerektirmekteydi.

Diğer bir ifadeyle, önceki hükümetlerin izledikleri iyileştirme yaklaşımlarına karşın

yapısal reformlar alanında sistemin özüne dönük temel adımların bir an önce atılması gerekiyordu.

Hükümetimizce bu çerçevede 2000 yılının başında uygulamaya konulan programın temel amaçları şunlardı:

- * üç yıllık bir dönem sonunda enflasyonu tek haneli rakamlara indirmek,
- * Kamu finansman dengesini sağlıklı ve kalıcı bir yapıya kavuşturmak suretiyle kamu borç stokunu azaltmak,
- * Ekonomide sürdürülebilir ve istikrarlı bir büyüme ortamını tesis etmek,
- * Ekonominin etkin, esnek ve verimli bir yapıya kavuşmasını sağlayacak olan yapısal reformları süratle gerçekleştirmek.

Uygulanmakta olan program ile piyasalara döviz kuru ile ilgili hedefin verilmesi ve bu konuda tavizsiz gidilmesi programa büyük güven duyulmasını sağlamıştır.

Ancak, gerek dünyada finansal piyasalarda çalkantılar yaşanan bir dönemden geçilmekte oluşu gerek enerji fiyatlarındaki artışın getirdiği olumsuzluklar ve bunların ötesinde cari işlemlerdeki açığın ortaya çıkardığı tablo ve

gerekse Türk parasının dolar ve euro karşısında reel olarak değer kazanması kur taahhüdü üzerinde bir güvensizliğin oluşmasına yol açmıştır.

2000 yılı başında uygulamaya konulan programın maliye ve gelirler politikası ile yapısal reformlar konusunda son derece başarılı bir uygulama gerçekleştirilmiştir. Maliye politikası hedefleri aşılmış, enflasyonu düşürme kapsamında uygulanan gelirler politikası konusunda verilen taahhütlere uyulmuş ve enflasyon hedeflenen ölçüde olmamasına rağmen ciddi bir gerileme sürecine girmiştir. Türkiye'nin orta vadede sağlam bir ekonomik yapıya ve istikrarlı bir büyüme ortamına kavuşması amacıyla yapısal reformlar konusunda idarî, yasal ve uygulama açısından önemli adımlar atılmıştır.

Programın para politikası uygulamasında yılın ikinci yarısından sonra sıkıntılar ortaya çıkmıştır. Programın temel varsayımlarından biri de oluşturulan güven ortamıyla dış kaynak girişinin süreklilik arz edeceği ve böylece gerek büyümenin gerek kamu kesiminin finansmanına olumlu katkıda bulunacağı varsayımıdır.

Fakat, yılın ikinci yarısından itibaren cari işlemler açığının artma eğilimine girmesi, enflasyonun düşmesine rağmen hedeflenen oranların üzerinde gerçekleşeceğinin ortaya çıkması özellikle yabancı yatırımcıların gü-

venlerinde bir azalmaya yol açmıştır. Bu durum, Eylül ayından sonra faiz oranlarının yükselmesine neden olmuştur.

Faiz oranlarının yükselmesi, portföylerinde yoğun olarak devlet iç borçlanma tahvilleri bulunduran ve bu tahvillerin finansmanını kısa vadeli araçlarla sağlayan bankaların finansman yapılarını daha da bozmuştur. Artan faiz oranlarına karşın beklenen ölçüde yabancı kaynağın gelmemesi, piyasada likidite sorununu artırmış, para politikasının katılığı likidite probleminin aşılmasında Merkez Bankasının hareket kabiliyetini önemli ölçüde sınırlandırmıştır.

Kasım ayının ortalarına doğru özellikle dış finans çevrelerinin Türkiye'de bir devalüasyon riskinin oluştuğuna dair beklentilerinin güçlenmesi, hızlı bir sermaye çıkışına neden olmuş ve ciddi bir krizle karşı karşıya kalınmıştır. Kriz ortamı, IMF'nin ek rezerv kolaylığı tanınması ve Türkiye'nin uygulamakta olduğu programa desteğinin sürdüğünü açıklamasıyla 2000 yılı sonunda kısmen giderilmiştir.

Ancak bu dönemde Özellikle bankacılık kesiminin zafiyeti daha da artmış ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na orta ölçekli bir bankanın devredilmesi kamu kesiminin yükümlülüklerini daha da artırmıştır. Bu durum,

yabancı yatırımcıların güvenini sağlamasında önemli bir engel oluşturmuştur. Yine ihtiyaç duyulan yabancı kaynağın gelmemesi, faiz oranlarının sürdürülemez düzeylere çıkmasına sebep olmuştur.

Böylece, yaşanan tartışmaların da etkisiyle para politikasında değişiklik yapılması ve 22 Şubat 2001 tarihinde dalgalı kur sistemine geçilmesi zarureti doğmuştur.

Buna rağmen, uygulamakta olduğumuz programın temel amaçlarının gerçekleştirilmesi, ekonomide hükümetimizi bekleyen en öncelikli görev olmaya devam etmektedir. Ancak şu anda piyasalarda ortaya çıkan gerginliği gidermek ve bir onarım tedbirler paketini hızla hayata geçirmek mecburî, hâle gelmiştir.

Böyle bir onarım programının uygulanması, önceki program çerçevesinde yapısal alanda yasama ve yürütme tarafından yapılacakların bir tarafa bırakılacağı anlamına kesinlikle gelmemektedir. Aksine bu alanda ki kararlı tutumumuz onarım programının güvenilirliğini kanıtlayan başlıca unsur olarak önemini korumaktadır.

Bu çerçevede Türkiye'nin, hiçbir bakış açısına göre farklılık göstermeyecek temel reformlarını gerçekleştirme azmini sergilemesi, hem devlet organları ve iktidarla muhalefet

arasında hem de hükümet ile vatandaş arasında konunun özüne yönelik birlikteliğin korunması gerekmektedir.

Bütün ilgili tarafların bu alanda ülke menfaatleri-le bireysel menfaatlerin en fazla çakıştığı bir dönemden geçmekte olduğumuzun bilincinde olmaları önem taşımaktadır. Bu yaklaşımın kararlılıkla ortaya konması, içinde bulunduğumuz konjunktürde ekonomi çarkının yeniden döndürülmesiyle ilgili maliyeti aşağıya çekmenin ve başarılı olmanın ön şartını oluşturmaktadır. İnanıyorum ki, ancak bu birliktelik sağlandığında alınacak ekonomik önlemlerin bir anlamı olacaktır.

Değerli Dava Arkadaşlarım,

Sayın Basın Mensupları,

Tekrar ifade etmek gerekir ki, şu an içinde bulunduğumuz tabloda bir onarıma ihtiyaç bulunmaktadır. Bu çerçevede enflasyonu düşürme sürecinin gecikmeli de olsa devam etmesi gerektiğini kabul ederek piyasalara yol gösterici olmak bakımından üretim çarkının dönmesindeki güçlükleri ortadan kaldırmak için uygun önlemlerin alınacağından şüphe edilmemelidir.

Bu çerçevede, şu anda döviz kuru çapasını terket-mek durumunda kalan Merkez Bankasının siyasî gelişmelerden etkilenmeyecek bir konuma

çekilmesi, Bankanın kredibilitesini sürdürmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Yaşanan kriz, şüphesiz kamu kesiminin önümüzdeki dönemdeki yükümlülüklerini artırmıştır. Kısa dönemde, kamu kesiminin borç ödeme ve borçlanmasında önemli risklerin mevcut olduğu unutulmamalıdır. 21 Mart 2001 tarihinde yaklaşık 3 katrilyon lira İç borç geri ödemesi yapılacaktır. Nisan ayında önemli bir itfa olmamasına karşın, Mayıs ayında 5,5 katrilyon lira iç borç geri ödemesi yapılması gerekmektedir. Bu itfaların ve borçlanmanın yapılabilmesi İçin güvenin hızla tesis edilmesi, herkesin sorumluluk içinde hareket etmesi hayati önem arz etmektedir.

Hiç şüphe yok ki, programın sağlıklı uygulanabilmesi ve sağlanacak güvenin sürdürülebilmesi, siyasî istikrarın yanı sıra uygulamada ilgili birimlerin koordinasyonu ve iş birliğinin sağlanmasıyla mümkün olacaktır.

Programın uygulanması ve sonuçlarının değerlendirilmesi, güven ortamının hızla sağlanması ve süreklilik arz etmesi bakımından hükümetimiz kendi üzerine düşenleri kararlılıkla uygulayacaktır.

Bunun yanı sıra siyasî taahhütlerin geniş bir toplumsal uzlaşma zeminine oturtulması ve buna dönük iletişimin eksiksiz biçimde sürdürülmesi

piyasaları rahatlatacak diğerk bir temel faktör olacaktır. Bu, piyasaların gerekli düzeltmeleri yaparak dengeye gelmesinden sonra programın temel amaçlarının yerine getirilmesi çabalarının sürdürülmesinin de ön şartı olarak görülmelidir.

Burada esas olan olumsuz gelişmelere rağmen vatandaşımızın ileriye dönük olumlu beklentilerini koruması için gerekli adımları atmak ve bu yapılanların iyi bir biçimde anlatılması görevini yerine getirebilmektir.

Değerli Dava Arkadaşlarım,

Sayın Basın Mensupları,

İster iktidar isterse muhalefet kanadında yer alınsın, ülke siyasetinde söz sahibi olanların sorumluluklarının gereği olarak üslûplarına çok dikkat etmesi gerektiği, bir kez daha anlaşılmıştır. Bunun için, daha krizin patlak verdiği ilk saatlerden itibaren yapılan çeşitli açıklamalar ve yayınlar, Türkiye'nin iflâs ettiğini, ekonominin tamamen çöktüğünü söyleyenler de ülkemize ve ekonomimize iyilik etmediklerini iyi bilmelidir.

Bu süreçte birçok eleştiri, maalesef sorumluluk bilincinden uzak bir şekilde dar siyasi hesaplarla ya da kişisel çıkar dürtüsüyle seslendirilmiştir.

Gelişmelerden ekonomimizin ciddî bir yara aldığı, halkımızın ister istemez karamsarlığa sürüklendiği doğrudur. Ama, Türkiye yerli yerindedir, ekonomimiz de yaralarını saracak güce sahiptir. Hiç kimsenin kriz çıkırtkanlığı yaparak ülkemizin geleceğini karartmaya hakkı yoktur.

Hükümeti eleştirmek ile Türkiye'nin çöküşüne zemin hazırlamak ya da yangına körükle gitmek arasındaki hayatî ayrıma özen göstermeyenler, bilerek veya bilmeyerek bu ülkeye kötülük edenlerden başkaları değildir.

Muhalefet partilerinin bugüne kadar yaptığı öneriler, yani bulabildiği çözümler, "geçiş hükümeti", "millî mutabakat hükümeti", bir an önce istifa ve erken seçimdir. Bunların hiçbiri, ekonomimizin iyileşmesine sebep olacak, yaralan bir an önce saracak yollar değildir. Bilakis, muhalefetin kolaycılığa kaçışını ve çözüm üretmekten uzak oluşunu yansıtan klasik siyasî söylemlerdir. Kısacası, muhalefet cephesinde yirmi aydır değişen hiçbir şey yoktur.

Bizler, Milliyetçi Hareket Partisi olarak, siyasî istikran bozmaya yönelik ve sonuç vermektan uzak arayışlar yerine, hükümetin ve ekonomi yönetiminin görevlerini daha iyi yapacağı şartların oluşturulmasının önemine inanıyoruz. Hükümet, ekonomik krizi sür'atle

denetim altına alarak, sorunların üzerine yeni bir ruh ve dinamizmle gitmek durumundadır.

İnanıyoruz ki, böylesine kritik bir aşamada milletimize yapılacak en büyük hizmet, sorumlu ve kararlı bir yönetim anlayışıyla hareket etmek olacaktır.

Bu duygu ve düşüncelerle yüksek heyetinizi bir kez daha saygı ve sevgiyle selâmlıyorum.

Sayın Genel Başkanımız

DR. DEVLET BAHÇELİ'nin

13 Mart 2001 Günü TBMM MHP
Grup Toplantısında Yapmış Oldukları
Konuşma Metni

Değerli Dava Arkadaşlarım,

Saygıdeğer Basın Mensupları,

Öncelikle yüksek heyetinizi sevgi ve saygıyla selâmlıyorum.

Uzun bir bayram tatilinin ardından tekrar bir araya gelmiş bulunuyoruz. Bu vesileyle, mübarek Kurban Bayramı'nızı bir kez daha kutluyor, hepinize hoş geldiniz diyorum.

Milletimiz, bu yıl hiç şüphe yok ki, Kurban Bayramı'nı biraz buruk bir şekilde karşılamış, karamsarlık duygulan içinde idrak etmek zorunda kalmıştır. Geçtiğimiz ay yaşanan ekonomik depresyonun ardından gelişen güvensizlik ve panik havası, Kurban Bayramı'nın rahat ve huzur dolu atmosferini, ister istemez olumsuz yönde etkilemiştir.

Hiçbir şekilde arzu edilmeyecek olan bu durumun, bir daha tekerrür etmemesi en büyük dileğimizdir. İnşallah, her kurum ve kişi, bütün yaşananlardan gerekli dersleri çıkartmış olmalıdır.

Bizler, hem hükümet etme sorumluluğunu paylaşan bir koalisyon ortağı hem de bir siyasî parti olarak, böyle bir muhasebe yapmayı gerekli görüyoruz.

Bunun için de yaşadığımız ekonomik krizin gerçek sebepleri ne olursa olsun, gerçek müsebbipleri kim olursa olsun, sorumlu siyaset anlayışından vazgeçmemiz mümkün değildir. Dolayısıyla, siyasî sorumluluğun birinci derecede hükümetimize ait olduğunun idraki içinde bulunduğumuzun bilinmesini istiyorum.

Şimdi huzurlarınızda, böyle bir siyasî duyarlılığın yol göstericiliğiyle, ülke olarak karşı karşıya kaldığımız ekonomik sorunların çok yönlü bir değerlendirmesini yapmayı gerekli görüyorum.

Kıymetli Milletvekili Arkadaşlarım,

Sayın Basın Mensupları,

Sizlerce de malûm olduğu üzere, Türkiye ilk kez bir ekonomik kriz ile karşılaşmamaktadır. Tarihinde, kalkınmakta olan birçok ülkede olduğu gibi, benzeri kriz süreçlerine sık sık rastlanmaktadır. Son on beş yılda dünya genelinde uygulanan döviz kuruna dayalı 12 ekonomik istikrar programından sadece 4'ünün enflasyonu kabul edilebilir bir seviyeye indirdiği bilinmektedir. Buna karşılık, 8 programın uygulama sürecinde malî kriz ile karşılaştığı görülmektedir.

Tabi ki, her programı her ülkeyi kendi şartları içinde değerlendirmek daha sağlıklı sonuçlar verecektir. Ancak buna rağmen, ülkemizde boyutları ve olumsuz etkilen farklı olmakla birlikte, temel sebepleri ve özellikleri açısından büyük benzerlikler taşıyan ekonomik krizlerin Türkiye'yi birçok kez sıkıntıya soktuğu aşikârdır.

Âdeta, krizlerle birlikte anılan Türk ekonomisinin bir türlü istikrarlı bir gelişme dinamizmine kavuşamadığı gözlenmektedir. Çoğu zaman siyasî ve ekonomik istikrarsızlığın birbirini beslediği, yapısal dönüşümün bir türlü tamamlanıp sonuçlandırılmadığı bilinmektedir. Samimî ve sürekli bir siyasî kararlılığın yanında, elverişli bir alt yapıya sahip olamayan ekonomik yapı, küçük dalgalanmalar karşısında bile ciddi sarsıntılar yaşamaktan kurtulamamaktadır.

57. Hukûmet'in 2000 yılının başında uygulamaya koyduğu program, özünde böyle bir teşhisten yola çıkarak başlatılan ve birden fazla hedefi bulunan bir programdır. Hazırlanan bu program, 1999 yılının çok ağır ekonomik ve sosyal şartlarına rağmen, iyi niyetle ve kararlılıkla hayata geçirilmeye çalışılmıştır. Uygulama sürecinde, belirli ölçülerde de olsa başarılı sonuçlar alınmış, 2000 yılı içinde başta enflasyon rakamları olmak üzere son 14 yılın en iyi ekonomik göstergelerine ulaşılmıştır.

Bu tablo karşısında, Kasım ve Şubat aylarında patlak veren krizleri kolayca izah etmek, tabii ki mümkün değildir. Başka bir deyişle, ekonomimizin üç ay arayla yaşadığı mali sektör orjinli krizler gerçeği ile, nispeten istikrarlı bir trent izleyen ekonomik istikrar programı uygulamaları, birbiriyle en azından görünürde bağdaşmamaktadır. Hatta, Şubat ayındaki ikinci kriz dalgasıyla birlikte ekonomik istikrar programında ciddî bir değişiklik yapmak kaçınılmaz bir İhtiyaç hâline gelmiş bulunmaktadır.

Bütün bunları ifade ederken, milletimize mazeret üretmek ya da sorumluluğu başkasının üzerine atmaya çalışmak gibi bir niyetimiz yoktur. Bizim siyaset anlayışımızda sorumluluktan kaçınmak veya hedef şaşırtmak gibi bir yaklaşım, milletimizin iyi niyetini ve güvenini sarsmakla eş değerdir.

Milliyetçi Hareket Partisi, bu zamana kadar olduğu gibi, bundan sonra da sorumluluktan ve görevden kaçan çarpık bir siyasî anlayışın temsilcisi olmayacaktır.

Yine inanıyoruz ki, dün ülkemizi ve ekonomimizi çok daha büyük krizlerin ve açmazların içine sürükleyenlerin, bugün kriz simsarlığı yapmasını bahane ederek basit siyasî hesaplaşmalarla vakit geçirmek de çözüm değildir.

Ama yaşanan gelişmelerin ve sorunların bütün boyutlarıyla kavranmasına yardımcı olmak da bizim görev ve sorumluluğumuzun bir parçasıdır. Aynı şekilde, bir taraftan milletimize hesap verirken, diğer taraftan yeni çözümler ve seçenekler sunmak gerekir. Çünkü, insanımızın her türlü olumsuzluğa ve zorluklara rağmen geleceğe güvenle bakabilmesini temin etmenin yollarını araştırmak, siyasetin varlık sebebidir. İşte, Milliyetçi Hareket Partisinin ve hükümetin yapmaya çalıştığı da bundan başka bir şey değildir.

Muhterem Dava Arkadaşlarım,

Sayın Basın Mensupları,

Türk ekonomisinin karşı karşıya bulunduğu açmazları, iç ve dış dinamikler şeklinde iki ana boyutta ele almak mümkündür.

Daha önce de vurguladığım gibi, ekonomimizin temel eksikliğini, yapısal reformların tamamlanamama-sından kaynaklanan alt yapı yetersizliği oluşturmaktadır. İstikrarlı büyümenin ön şartı olan yeterli kurumsal donanımdan mahrum olan Türk ekonomisi, krizlere aşırı duyarlı, yani dayanıksız bir bünyeye sahiptir. Böyle bir bünye, karşılaştığı her zorluk karşısında çok çabuk rahatsızlanmakta, çoğu zaman da atılan adımların olumlu katkısını azaltmakta veya sıfırlamaktadır.

Bugün gelinen noktada, birbir buçuk yıl içinde bu anlamda elde edilen başarıların, bünyenin sağlığına tam olarak kavuşması bakımından yeterli olmadığı göze çarpmaktadır.

En önemli sorunun, hem bütünüyle ekonomimizin hem de ekonomik istikrar programının yumuşak karnını oluşturan finans sisteminden kaynaklandığı bir gerçektir. Gerek bankacılık sektörünün sağlıksız yapısı, gerekse bankaların hortumlanma enstrümanı olarak fütürsuzca kullanılması, uzun bir süredir krizlere davetiye çıkartan bir özellik arz etmiştir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun faaliyete geçmesi, bu açıdan çok önemli bir adım olmuş, ama yeterli olamamıştır.

Bilindiği gibi, döviz çapası mekanizmasının başarıyla işlemesi, yani kötü kullanılmasının önlenmesi için, bankacılık sektörünün dayanıklı olması ve çok iyi denetlenmesi hayati öneme sahiptir.

Türkiye, bu bakımdan son üç-dört aydır maalesef kötü bir tecrübe yaşamak zorunda kalmıştır. Malî sistemini yeni yeni rehabilite eden Türkiye, krize hazırlıksız yakalanmış, bankacılık sektörü içindeki gizli rekabet ve çekişme de kriz sürecini derinleştirmiştir.

Bunlara ek olarak, kamu bankalarının ekonominin kamburları olmaya devam etmesi, enflasyon lobisinin sürekli teyakkuzda olması da

çok önem taşımaktadır. Görev zararları katrilyonları bulan kamu bankalarının, ekonomik krizi emen değil, derinleştiren bir işleve sahip olması, kaçınılmaz bir sonuç olmuştur.

İşte, bütün bu ve benzer faktörler, enflasyonla mücadele ile istikrarlı büyüme sürecinin en büyük açmazlarını oluşturmaktadır. Türkiye'nin bu engel ve sorunlardan kurtulamadığı sürece, dalgalanmalara ve spekülasyonlara karşı aşırı duyarlı olan kırılmalı ekonomik yapısını dönüştürmesi de kolay olmayacaktır.

Ancak, ne pahasına olursa olsun bu mücadeleyi kazanmak, ülke kaynaklarının en iyi şekilde kullanılmasını sağlamaktan başka seçeneğimiz de yoktur. Bizlerin inancı ve çabası sadece bunun içindir. Yüce Allah güç verdiği, milletimiz güvenini devam ettirdiği sürece, ülkemiz için elimizden geleni yapmaya devam edeceğiz.

Kıymetli Milletvekili Arkadaşlarım,

Sayın Basın Mensupları,

Takdir edileceği üzere, ekonomik gelişme, dolayısıyla bu süreçte karşılaşılan krizlerin dış dinamikleri, her zaman iç dinamikler kadar belirgin değildir. Birçok dış faktörün, ülkelerin kalkınma süreçleri üzerinde çok farklı etkiler yarattığı bilinmektedir.

Bu rol, hiç şüphesiz günümüzde, yani küreselleşme döneminde çok daha etkin bir boyut kazanmış bulunmaktadır. Dış dinamikler, ülke ekonomileri üzerinde giderek daha fazla belirleyici olmaya başlamıştır.

Küreselleşme süreci, özellikle de ülke ekonomilerinin küresel ekonomiye entegrasyon ihtiyaçları, dış tesirlerin etkinliğini, diğer bir deyişle karşılıklı bağımlılığı da artırmaktadır. Bunların en başında da malî piyasaların dışsal bağımlılığı, dolayısıyla küresel aktörlere ve dalgalanmalara endeksli hâle gelmesi yer almaktadır.

IMF ve Dünya Bankası gibi küresel ekonomiyi düzenleyen kuruluşların, ülke ve bölge farklılıkları ile toplumsal ihtiyaçları göz ardı eden yaklaşımları, gelişen ekonomilerin kronik sorunlarını aşma konusundaki sıkıntılarını azaltmamakta, bilâkis artırmaktadır. Ahenkli ve istikrarlı bir küresel ekonomik düzen yerine, küresel sermayenin ve pazarın çıkarlarının ön plânda tutulması, eski sorunlara yenilerinin eklenmesi sonucunu doğurmaktadır.

1990'lı yıllarda enflasyon ile mücadele ve büyüme konusunda ciddi bir gelişme kaydeden Lâtin Amerika ile uzak Doğu Asya ekonomileri, bu süreçleri bir türlü kalıcı ve sağlıklı bir hâle getirememektedir. Arjantin başta olmak üzere 90'lı yılların hızlı gelişen ekonomileri, son zamanlarda tekrar ciddi kriz işaretleri vermektedir.

Sanayileşmiş Japonya ekonomisi bile, 1997 yılında baş gösteren krizlerini hâlâ atlatabilmiş değildir. Bu ülkede, malî sistem çöküş eğilimini sürdürmekte, batık krediler bankacılık sektörünü sarsmaya devam etmektedir.

Bu trentler önemini koruduğu sürece, küresel ekonominin yaşayacağı büyük bir dalgalanma zincirleme olarak bütün ekonomilerin performansını olumsuz yönde etkileyecektir.

Bugün, kalkınmakta olan birçok ülkede dış borçların oranı, gayrisafi millî hasıllarının % 50'sine yaklaşmış durumdadır. Dünya Bankasının verilerine göre, kalkınmakta olan ülkelerin 1994 yılında toplam 1 trilyon 969 milyar dolar olan borç stokları, 1999 yılının sonunda 2 trilyon 572 milyar dolara yükselmiş bulunmaktadır.

Birçok tarafsız gözlemcinin de vurguladığı gibi sanayileşmiş ülkeler için geçerli olan reçetelerin ve kriterlerin, yoksul ve gelişen ülkeler bakımından aynen uygulanmasının mümkün olmadığı açıktır. Eğer sürdürülebilir ekonomik ve sosyal hayat, hem küresel hem de ülke ölçeğinde mümkün kılınmak isteniyor ise, yeni bir iş birliği ve dayanışma anlayışının da geliştirilmesi gerektiğini de kabul etmek lâzımdır.

Bunun için, Clzak Doğu Asya ve Lâtin Amerika krizlerinin ardından Türkiye'nin yaşadığı sorunlar, yeni bir dönüm noktası olabilir. Küresel dayanışma ve sosyal boyuttan mahrum politikaların ileride telâfisi mümkün olmayan tahribatlara yol açmasının önüne geçmek için böyle bir dönüşümün yaşanması şarttır.

Değerli Dava Arkadaşlarım,

Saygıdeğer Basın Mensupları,

Sözün kısası, son tahlilde hükümetin sorumluluğunda olan, ekonomik istikrar programı, iç ve dış dinamiklerinde kısaca temas ettiğim sıkıntılar ve eksiklikler sebebiyle tıkanmıştır. Şimdi yapılması gereken, yaraları en kısa zamanda sararak halkımızın ve ekonominin önünü görmesini temin edecek bir anlayış ve programı hayata geçirmektir. Bu yaklaşımı, programın iç ve dış ayaklarının yere daha sağlam basmasını temin etmek şekiinde de özetlemek mümkündür.

Bunun için, hükümet olarak kriz ortamlarında ister istemez sarsılan güveni tekrar pekiştirmek ve halkımızın bozulan moraline tekrar kavuşması için ne gerekiyorsa yapmaktan başka seçeneğimiz yoktur. Yine, piyasaların bir an önce rahatlatılarak ekonomik dinamizmin artırılması için gerekli düzenlemeleri hayata geçirmemiz şarttır.

Milliyetçi Hareket Partisine göre böyle bir yaklaşımın, sorumluluklarımızı unutmadan gerçekleşmesi için herkesin, hepimizin dikkat etmesi gereken bazı önemli noktalar bulunmaktadır. Bu hususlar şunlardır:

1. Kalıcı bir ekonomik alt yapıyı inşa etme anla mına gelen yapısal reformlardan vazgeçmek mümkün değildir.

2. Yeni program, bu hususlarla birlikte enflasyon ile mücadeleyi temel hedef alan, gerçekçi ama sosyal sorunlara gözü kapalı olmayan bir nite liğe sahip olmalıdır. Bu bağlamda kamu çalı şanlarının gelir düzeylerinde yeni şartlan dikka te alan bir iyileştirme kaçınılmazdır.

3. Bankacılık sektörünün, daha sağlıklı bir yapıya kavuşturma çabaları süratle tamamlanarak ekonomik gelişmeye ayak bağı olan değil, teş vik eden bir nitelik kazanması zorunludur.

4. Yolsuzluklarla mücadeleye, her cephede karar lı bir şekilde devam etmek, milletin malına uza nan el kimin olursa olsun mutlaka hesap sor mak şarttır.

5. Bütün ekonomik aktörlerin kendi çıkarları ile ülke çıkarları arasında denge kurma konusun da duyarlı ve samimî olma zorunlulukları bu lunmaktadır.

6. Özelleştirme sürecinin kamu kaynaklarını çar çur etmeden belirli bir hıza ve düzene kavuşturulması gerekir.

7. Yatırımı, üretimi ve ihracatı teşvik mekanizmalarının daha da geliştirilmesi ve enflasyonla mücadele politikalarıyla büyüyen ekonomi ek seninde bir dengeye kavuşturulması önem arz etmektedir.

8. Zorunlu hâle gelen yeni ekonomi programının toplumsal desteğini artıracak, diyalog sürecini sürekli ve sağlıklı hâle getirecek yeni platformların geliştirilmesi gerekmektedir.

Muhterem Arkadaşlarım,

Saygıdeğer Basın Mensupları,

Görülüyor ki, ülkemizin imkânları gibi ihtiyaçları ve sorunları da çok çeşitli ve önemlidir. İster bugünün sıkıntılarının ister dünün büyük ihmal ve sorumsuzluklarının isterse her ikisinin sonucu olsun, siyaset kurumu bütün bu sorunları çözmek için vardır.

Yaşadığımız krizler, tabi ki beraberinde getirdikleriyle birlikte, özellikle dar gelirli vatandaşlarımız ile ekonomik faaliyetlerini dövize endekli olarak yürüten müteşebbisleri derinden etkilemiştir. Ekonomimiz, inşallah en kısa zamanda toparlanıp istikrarlı bir gelişme trendine kavuştuğunda, bu yaraların daha kolaylıkla sarılacağına şüphe yoktur.

Meseleye orta ve uzun vadeli bir perspektiften yaklaştığımızda ise ülkemizin iç borç ve yüksek faiz sarmalını kırma sürecini biraz geciktirdiği görülmektedir. Toparlanma ve istikrarı tesis etme süreci kısa sürede sağlanıp "dedikodu ve rantiye ekonomisi"nden "üretim ve paylaşım ekonomisi"ne geçiş mümkün hâle geldiğinde Türkiye'nin ufku açılacaktır.

Böyle bir durumda, yaşadığımız krizlerin kalıcı etkileri şüphesiz çok sınırlı olacaktır. Önemli ve gerekli olan, toplumun öz güvenini kaybetmemesi, sanayici ve iş adamının ekonomisine olan güvenini tekrar kazanarak kalkınma sürecinin dinamosu olmaya devam etmesidir.

Yaşanan belli başlı bütün sorunların aşılabilmesi için, sadece hükümetlerin değil, diğer toplumsal ve siyasî unsurların da gerekli özene göstermesi ve katkı sağlaması şüphesiz çok önemlidir. Bunlar arasında özellikle muhalefet partilerinin ve medyanın önemli bir konuma sahip oldukları açıktır, uygulanan politikaların eleştirisi kadar, sağduyulu bir yaklaşımın geliştirilmesi ve kamuoyunda panik havası yaratmaktan kaçınılması gerekir. Bu tür duyarlı ve sorumlu anlayışların hiç kimseye bir zararı olmadığı gibi bilâkis ülkeye büyük yararı vardır.

Bilinmelidir ki medenî bir üslûp, hem siyasetin her alanında hem de devlet yönetiminin her kademesinde sadece seviyeli bir siyasî ilişkinin değil, aynı zamanda asgarî bir iş birliği ve hoşgörü zemininin de temelini oluşturur. Bunun için de toplumsal huzurun ve başarının, yani gelişmenin ve demokrasinin ön şartıdır.

Bu duygu ve düşüncelerle hepinize bir kez daha saygılar sunuyorum.

Sayın Genel Başkanımız

DR. DEVLET BAHÇELİ'nin

27 Mart 2001 Günü TBMM MHP
Grup Toplantısı'nda Yapmış Oldukları
Konuşma Metni

Muhterem Arkadaşlarım,

Saygıdeğer Basın Mensupları,

Öncelikle yüksek heyetinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Türkiye'miz açısından çok zorlu geçen bir süreçte bulunduğumuza şüphe yoktur. Ekonomimizin art arda yaşadığı iki talihsiz krizin yol açtığı sıkıntılar, halkımızın önemli bir kesimi üzerinde yük oluşturmaya devam etmektedir. Böyle bir dönemde insanlarımızın morallerinin bozulup karamsarlığa kapılmaması çok zordur.

Bu sebeple, halkımızın şikâyetlerini dile getirmesi, kızgınlıklarını ortaya koyması kadar tabii bir reaksiyon olamaz. Hatta, yaşanan bütün sorunların ve sıkıntıların faturasını 57. Hükümete çıkartması da mümkündür.

Kısacası, demokratik ve etik duyarlılığı kaybolmamış siyaset yaklaşımlarının millet karşısında "boynu kıldan ince" olma mecburiyeti vardır. Siyaset kurumu, bu Çerçevenin dışında yer alan oyunlar ve kasıtlı yıpratma Kampanyaları karşısında ise dimdik ayakta durmak zorundadır.

Gerçekten de demokratik rejimlerde, toplumsal talep ve beklentilere imkânlar ölçüsünde cevap verilmesi kadar, duyarlı olunması da çok önemlidir. Bizim Milliyetçi Hareket Partisi olarak, bu çerçevedeki yaklaşımlarımızı çeşitli vesilelerle ortaya koyduğumuz bilinmektedir.

Şüphe yok ki, bütün ülkelerde toplumsal talep ve beklentilerin karşılanma düzeyi, çeşitli faktörlere bağlı olarak değişiklikler gösterir. Böyle bir süreçte, ülke ekonomisinin kapasitesinden bürokratik mekanizmalara, siyasî ve hukukî düzenden sosyal yapıya kadar birçok faktör rol oynar.

Siyasî sistemin sorunlara çözüm üretme ve talepleri karşılama seviyesi, bütün bunların yanında iki önemli hususla daha yakından ilgilidir. Birincisini, toplumsal sorunların ulaştığı boyutlar, yani sorunların nitelikleri oluşturur. İkinci husus ise sorunların çözümü için gerekli olan imkân ve şartların hazırlanma ve kullanılma biçimini ifade eder.

Görüldüğü gibi, sıraladığımız bütün bu faktörler birbiriyle doğrudan ilişkilidir. Bunların bütününün oluşturduğu ortam ve yapı, toplumların sorun çözme ve politika üretme kabiliyetinin ve kültürünün temel özelliklerini yansıtır.

Türkiye'ye bu manada bir kuş bakışı, bizleri hiç şüphesiz sancılı bir manzara ile yüz yüze bırakacaktır. Meseleye, tarihî arka plânı açısından yaklaştığımızda, yüzyılı aşan sorun ve şikâyetlerle, yine yüzyılı aşan bir süredir tartışılan ve eleştirilen kurumsal yapılanma ve alışkanlıklarla karşılaşmamak mümkün değildir.

Bu durumun sorumluları arasında partilerin ve siyasetçilerin konumu ve rolü çok önemlidir. Ama hiçbir zaman tablonun tek sorumlusu değildir.

Aynı şekilde, temel sorunların ve sıkıntıların çözümünde kurumların ve kuralların kalitesi de çok önemlidir. Ama hiçbir zaman, kurum ve kuralların değişerek iyileşmesi tek başına bir çözüm değildir.

Ülkemizde özellikle anayasa ve siyasî rejim tartışmalarında bu genel anlayışın izlerini görmek mümkündür. Kurum ve kuralların değişmesinin, kafalar değişmediği sürece çok fazla bir öneme sahip olmadığı genellikle göz ardı edilmektedir.

Bugün, ülke ve millet olarak yaşadığımız sıkıntılar karşısında takınılan tavırlarda da maalesef benzeri bir yaklaşım hâkimdir. Bu anlayışlar, yerini daha serinkanlı ve çok yönlü samimî yaklaşımlara bırakmadığı sürece de mevcut yapının dönüşümü ve sorunların çözümü sıkıntılı bir süreç olmaya devam edecektir.

Kıymetli Dava Arkadaşlarım,

Huzurlarınızda bütün bunlara temas etmemin bazı önemli sebepleri bulunmaktadır.

Türkiye, başta siyasetçiler olmak üzere, her meslekî kategori, her sosyal grup içinde yer alanların kendi konum ve rollerini tespit ve icra etme konusunda ortak bir açmaz ile karşı karşıyadır.

Bu açmazın özünde ise, herkesin kendi işinin en iyisini yapma, kendi mesleğini en iyi şekilde icra etme mecburiyetine sürekli olarak ikincil bir önem atfetme alışkanlığı yer almaktadır. Diğer bir deyişle, toplumsal gruplar ile farklı meslek sahiplen genellikle kendi görev ve sorumluluklarından daha çok başkalarının alanlarıyla ilgilenmektedir.

Tabi ki siyaset kurumu ve süreci bu durumun çok önemli bir istisnasını oluşturmaktadır. Çünkü, siyasetin, toplumun ortak kaderi üzerinde daha doğrudan belirleyici bir işlevi bulunduğu ve bütün toplumun gözü önünde cereyan ettiği bilinmektedir. Dolayısıyla, siyaset kurumu ve işleyişi üzerinde, siyasetçilerin dışındaki unsurların söz söyleme hakkının varlığı, tartışma götürmez bir gerçektir.

Bu çerçevede, siyasete müdahil olma çabasının meşruluğu ve gerekliliği kadar, bu tür çabaların niteliği ve amacının ne olduğu da önemlidir. Bunun için, gerek-

li ve hatta zarurî olan siyasete müdahil olma çabalarının da siyasetçiler kadar sorumluluk ahlakıyla bezenmiş olması kaçınılmazdır.

Buna rağmen, ülkemizde yeterince tartışılmayan ve hayatiyet kazanamamış olan temel hususlardan bir, "sorumluluk kültürü"dür. Her vatandaşın, her meslek grubunun ve tabii ki siyasetçinin hem alt olduğu sosyal kategoriye hem de toplumun bütününe ilişkin bir sorumluluk bilincine sahip olması gerekmektedir.

Millî, meslekî ve sosyal alanlara ilişkin olarak ortaya çıkan ve paylaşılan ilke ve değerlere sahip olamayan bir ülkenin mesafe alması çok zordur. Çağın bir gereği olan katılımcı demokrasinin ahlâkî standartları yüksek bir işleyişe sahip olması, her şeyden önce sorumluluk kültürünün zenginliğine ve pekişme düzeyine bağlıdır.

Günümüzde, siyaset kurumunun ve siyasetçilerin sürekli şikayet konusu edilmesinde yapılan üslûp ve yöntem yanlışlıklarında dahil olmak üzere, temel siyasî problemin bu noktada düğümlendiği görülmektedir.

Benzer şekilde, iletişim teknolojilerinin hızla gelişmesinin ardından toplumların hayatında ve ekonomik işleyişte giderek daha etkin bir konuma gelen medyanın durumu da bundan farklı değildir. (İlkemizde, siyasete en çok müdahil olan ve hatta taraf olan, ama aynı zamanda en çok tartışılıp eleştirilen kurumlardan biri de şüphesiz

medyadır. Buna rağmen, "medya etiği"nin gelişip kurumlaşması bir türlü mümkün olamamaktadır.

Görüldüğü gibi başta siyasîler olmak üzere, her kişi ve kurum, ülke meselelerine öncelikle çok yönlü bir sorumluluk ahlâkı penceresinden bakmak durumundadır. Kuralların değişmesini beklemek, sorunların ve usulsüzlüklerin en azından bir kısmının ertelenmesi demektir. Bunun için kişisel, meslekî ve toplumsal sorumluluk üçgenini geliştirip hayatın bir parçası hâline getirmek büyük önem arz etmektedir. Eleştiri hakkının gerçek manada meşru ve etkin olabilmesinin yanında, doğru çözüm yollarının bulunabilmesi de buna bağlıdır.

Altını çizmeye çalıştığımız bütün bu noktaların önemini, ülke olarak bir ayı aşkın süredir yaşadığımız kriz ortamının bu çerçevede bir analizi yapıldığında da görmek mümkündür. Zannediyorum, bu süreç ve ortamda, "sorumluluk kültürü"nü ne kadar çarpık ve zayıf olduğu bir kez daha anlaşılmış bulunmaktadır.

Ekonomik krizin sebepleri, özellikleri ve çıkış yollarından çok, felâket senaristliği, ideolojik ve ekonomik bağlara göre farklı siyasî tavır alışlar ve özellikle partimize yönelik plânlı ve sinsi yayınlar ortalığı kaplamıştır. Türkiye'de yaşanan birçok krizde bizzat yer alan veya krizden çıkar sağlamaya çalışan çevrelerin, bugün partimizi sağda solda dillerine dolamaya çalışmaları manidardır.

Bilinmelidir ki Milliyetçi Hareket Partisinin, hiç kimseden koalisyon kültürü öğrenmeye ya da kendisine ülke sorumluluklarının hatırlatılmasına ihtiyacı yoktur. Milliyetçi Hareket, bu zamana kadar ülke ve millet sevgisinin sayısız örneklerini ortaya koymuş, tutarlı ve seviyeli bir siyaset anlayışının gelişip yerleşmesi için özei gayret sarf etmiş bir partidir.

Aslında bütün bunları yok sayarak değerlendirme yapanların neye ve kime hizmet ettikleri belli değildir. Fakat ülkeye ve demokrasiye hizmet etmedikleri, yeterince açık ve dürüst olmadıkları kesindir.

Değerli Arkadaşlarım,

Sayın Basın Mensupları,

Bu genel tespit ve değerlendirmelerden sonra, şimdi ekonomik krizin aşılması konusuna kısaca da olsa temas etmek, son olarak da Avrupa Birliği-Türkiye ilişkileri üzerinde durmak istiyorum.

Hatırlanacağı gibi ülkemizin içinde bulunduğu ağır şartlara ve dış dinamiklerin elverişsizliğine rağmen, hükümetimizin 2000 yılının başından itibaren uygulamakta olduğu programın, Şubat krizinin ardından başlangıçtaki temel araçları ve amaçları bakımından sürdürülmesi imkânsız hâle gelmiştir. Özellikle malî sistemde var

olan bazı sorunlar ekonomik programın hayatiyetini olumsuz yönde etkilemiş, Türkiye'nin birçok alanda birden yürütmek zorunda olduğu mücadelenin ağırlığını taşımakta zorlanmıştır.

Ekonomik program, bütün boyutlarıyla mükemmel olmasa bile, üç yılı kapsayan kademeli yapısı, ana hedeflerinin önemi ve arkasındaki siyasî kararlılığın varlığı gibi ayırd edici vasıflarıyla benzerlerinden daha tutarlı ve gerçekçi olduğuna şüphe yoktur. Zaten, Şubat ayı içinde yaşanan bildiğimiz gelişmeler, sadece programın değil ekonomimizin de en zayıf tarafını oluşturan boyutunun iyice aksaması sonucunu doğurmuştur.

Son iki üç ay içinde ortaya çıkan fiilî durum, ekonomik büyüklüklerin ve dengelerin yeniden kurulmasını zorunlu hale getirmiştir. Bunun yanı sıra, ekonomi yönetiminde yeni bir yapılanmaya gidilmiş, ekonomik mücadelenin yöntem ve araçları mevcut aksaklık ve sorunların ışığında yeniden kurgulanmaya başlanmıştır.

Yaşadığımız kritik süreçte hataların ve eksikliklerin çok iyi tespit edilip tartışılması kadar, soğukkanlılığımızı kaybetmeme, yani sorunları ve ihtiyaçları sağlıklı bir şekilde değerlendirme mecburiyetimiz vardır. Bizim parti ve hükümet ortağı olarak bu zamana kadar yapmaya çalıştıklarımız ve tavsiyelerimiz, sürekli şekilde böyle bir bakış açısının ürünleri olmuştur.

Biliyor ve inanıyoruz ki duyarlı siyaset anlayışı, sorumluluktan da, sorunlardan da kaçmayan bir anlayıştır. Ama bunun iktidar koltuklarına yapışıp kalmakla hiçbir ilgisi yoktur. Önemli ve gerekli olan, doğru zamanda doğru kararları verip uygulayabilmektir.

Bugün, sadece hükümetin değil, Türkiye'nin önündeki en öncelikli mesele, ekonomik krizin soğutulması çalışmalarını titizlikle sürdürmek, daha sonra da ekonomik büyümenin dinamiklerini harekete geçirmek ve makro ekonomik istikrarı temin etmektir. İşte, son bir aydır yapılmak istenenler, bu amacın hayata geçirilmeye çalışılmasını ifade etmektedir.

Şüphe yok ki ekonomik gelişmenin istikrara kavuşması için krizin bir an önce aşılması gerekmektedir. 57. Hükümetin bu noktadaki temel tercihi, yaşanan olumsuz şartların ve belirsizliğin, zorlama yollar yerine, tabii yöntemlerle ve rasyonel araçlarla ortadan kaldırılması yönündedir.

Yeniden inşa çalışmaları devam eden ekonomik programın tam olarak şekillenip açıklanmasının biraz uzamasının temelinde de bu sebep yatmaktadır. Bir diğer sebebini de Türkiye'nin kronik sorunu olan sağlıklı malî kaynak ihtiyacının karşılanması meselesi oluşturmaktadır.

Takdir edileceği üzere, gereksiz bir aceleciliğin ya da atılacak yanlış bir adımın daha ileri adımları zora sokma riski bulunmaktadır. Bu

sebeple, titiz ve özenli davranma mecburiyetini farklı bir şekilde değerlendirmekten kaçınmak lâzımdır.

Bugün, meclisimize ve hükümetimize, Türk insanını içine sıkıştığı cendereden kurtarmak için, geçiş dönemini en sağlıklı biçimde atlatabüme görevi düşmektedir. Bunun hemen ardından da yatırım ve üretim seferberliğini başlatıp başarmak görevi gelmektedir. Çünkü istikrar içerisinde yatırım ve üretim yapamayan, yeni istihdam yaratamayan bir ekonominin sağlığına tam olarak kavuşması, toplumsal refaha ve mutluluğa ciddi katkılar sağlaması mümkün değildir.

Türkiye'nin, 21. yüzyıldaki konumu bakımından stratejik öneme sahip olan 1990 yılları maalesef heba olmuştur. Yeni bir on yılın daha boşa yaşanmaması için ülke millet olarak mücadelemizi kararlılıkla sürdürmemiz şarttır.

Sözün kısası, bütün zorluklarımıza rağmen önümüzde büyük bir fırsat ve güzel bir gelecek bulunmaktadır. Bu fırsatı çok iyi değerlendirmek, ülkemizi tekrar ekonomik istikrar ortamına kavuşturmak ve en önemlisi milletimizin sarsılan güvenini tekrar güçlendirmek gerekmektedir.

Bu bağlamda, meclisimize, özellikle de milletvekili arkadaşlarıma büyük görev ve sorumluluklar düşmektedir. Böyle dönemlerde meclisin ve partilerin ortaya koyacağı çalışma temposunun milletimiz tarafından takdir edileceğini unutmamak lâzımdır.

Kendimize, milletimize ve ÷lkemize güvenerek, milli sorumluluk bilinciyle hareket ederek, önce yaralarımızı sarmak ve daha sonra da iyileştirmek mümkündür.

Bunun dışındaki yaklaşım ve arayışlar, çıkar kavgası yapmaktan, siyaseti gayritabiî yollarla dizayn etmeye çalışmaktan ya da panik psikolojisinden kurtula-mamaktan başka bir anlama gelmeyecektir. Buna da hiç kimsenin hakkı olmadığı açıktır.

Aziz Dava Arkadaşlarım,

Sayın Basın Mensupları,

Konuşmamın son bölümünde Türkiye-Avrupa Birliği ilişkilerinde gelinen son aşama üzerinde durmak istiyorum.

Bilindiği üzere, ÷lkemizin Birlik yönetimiyle ilişkileri son dönemde yeni bir boyut kazanmış bulunmaktadır. Geçen bir yıl boyunca, önceki dönemlerle mukayese edildiğinde, nispeten daha somut gelişmelerin yaşandığı gör÷lmektedir.

Avrupa Birliği yönetiminin bu manada daha açık bir irade beyanı ortaya koyduğunu ve Katılım Ortaklığı Belgesi'nin yayımlanmış olmasının bunun bir delili olduğunu söylemek mümkündür. Bize göre, ilişkilerimizin nispeten belirgin bir zemine kavuşmuş olması, tam olarak arzu edilen bir düzeyde bulunduğu anlamına da gelmemektedir.

Ülkemizdeki bazı çevrelerin dediklerinin aksine, Avrupa Birliği bünyesinde tarihsel ön yargıların izleri göze çarpmakta; Türkiye karşıtlarının etkinliği de kendini hissettirmektedir. Ülkemizin üyeliğine açıkça karşı çıkanların yanında, çeşitli vesilelerle milletimizi incitmeye çalışanların varlığına da şahit olunmaktadır.

Her zaman vurguladığımız gibi, Avrupa Birliği ve Türkiye, arasındaki ilişki, sıradan bir tam üyelik ilişkisi değildir. Bu süreci, her şeyden önce, çok boyutlu ve tarihi bir birlikteliğin inşa süreci olarak görmek gerekmektedir. Doğu ile Batının kucaklaşmasına vesile olacak, bölgesel ve küresel istikrara katkı sağlayacak bir buluşma olarak değerlendirilmelidir. Avrupalı muhataplarımızın meseleye böyle yaklaşmanın önemini kavramaları durumunda, sıkıntıların daha kolay aşılacağına şüphe bulunmamaktadır.

Türkiye ise her zaman, kendi millî çıkarlarını ve hassasiyetlerini dikkate almanın yanında, uluslar arası sorumluluklarının idraki içinde davranmasını bilen bir ülke olmuştur. Yaklaşık yarım yüzyıl boyunca Batı Blo-ku içinde üstlendiği roller ve taşıdığı yükümlülükler bunun en önemli ve çarpıcı delilini teşkil etmektedir. Şimdi de Avrupalı muhataplarının meselelere kendisi gibi samimi ve açık bir şekilde yaklaşmaları, ilişkilere sadece karşılıklı anlayış ve iş birliği ilkesinin kılavuzluk yapmasıdır.

Türkiye'nin tam üyeliğine dair bir tercihin, ilişkinin her iki tarafı açısından da zor bir tercih olduğu doğrudur. Dolayısıyla böyle bir tercihin

sağlıklı sonuçlar vermesinin, meseleye yaklaşım biçimlerinin derinliğine bağlı olarak gelişeceği kesindir. Bu zamana kadar, Türkiye'ye karşı yükümlülüklerini yerine getirmekte isteksiz davranan Avrupa yönetiminin kendi hesabını çok iyi yapma ve meseleye marjinal grupların tesirinde kalmadan yaklaşma zorunluluğu bulunmaktadır.

Bugün, ülkemizin sadece Avrupa Birliğine katılma isteğinin ve çabalarının bir güzergâhı değil, aynı zamanda siyasî, hukukî ve ekonomik yapısını daha modern bir niteliğe kavuşturma adımlarını ifade eden "ulusal Program" resmen açıklanmış bulunmaktadır. Bu belge, Türk milletinin ve devleti'nin 21. yüzyılda ihtiyaç duyduğu yeni hukukî ve kurumsal tedbirlerin ve dönüşümlerin ayrıntılı bir dökümü mahiyetine sahiptir.

Başka bir deyişle, bu program, hem çağın hem de ülkemizin ihtiyaçları birlikte gözetilerek hazırlanmış bir niyet ve faaliyet belgesini ifade etmektedir. Türkiye'nin önümüzdeki yıllar içinde neler yapması gerektiği düşüncesinden hareketle hazırlanan ve bu zamana kadar ülkemizde dile getirilen önerileri değerlendiren geniş bir çerçeve sunmaktadır. Türkiye, böylece millî hassasiyetlerinin ve çıkarlarının ışığında siyasî ve ekonomik gelişmenin yollarını ve araçlarını ortaya koymuş bulunmaktadır.

Bunlar arasında hiç şüphesiz, partimizin de altını sürekli çizdiği millî birlik ve dirliğimizin korunması amacıyla gerekli hassasiyetlerin

sergilenmiş olması önem taşımaktadır. Ortaya çıkan belgenin böyle bir anlayışın ısrarla gözetildiği bir uzlaşma metni olduğunu ifade etmek mümkündür.

Bizler, Avrupalı muhataplarımızdan Türkiye'nin ortaya koyduğu belge karşısında millî hassasiyetlerimizi göz ardı etmeden üzerine düşenleri kararlılıkla yerine getirmelerini bekliyoruz. Şüphesiz bu çerçevede gösterilecek titizlik ve çaba, aynı zamanda birlik yönetiminin Türkiye karşısındaki gerçek düşüncelerinin test edileceği bir alan olacaktır.

Değerli Arkadaşlarım,

Sayın Basın Mensupları,

Bizim parti olarak bütün çabamız, mevcut şartları, milletimizin refah ve mutluluğu, ülkemizin güçlü geleceği için en iyi, en duyarlı ve en doğru bir şekilde kullanmaya çalışmaktır. Bu da bütün ayak oyunlarına ve siyaseti kirli emellerine alet etmek isteyenlere rağmen, hiç tükenmeyen bir dinamizm, hiç kaybolmayan bir hedef gibi hep var olacaktır.

Bu görevi baltalama gayretleri, bizim için bir engel değil, ancak daha fazla kenetlenip daha fazla çalışmanın sebebi olabilir. Bu gerçek herkes tarafından böyle bilinmelidir.

Huzurlarınızda bir kez daha vurgulamaktan şeref duyarım ki Milliyetçi Hareket sadece Türkiye ve Türk milleti için vardır. Her şartta ve

zamanda da böyle bir millî ve tarihî görev için var olmaya devam edecektir.

Hepinize tekrar saygılar sunuyorum.

Sayın Genel Başkanımız

DR. DEVLET BAHÇELİ'nin

03 Nisan 2001 Günü TBMM MHP
Grup Toplantısı'nda Yapmış Oldukları
Konuşma Metni

Muhterem Dava Arkadaşlarım,

Saygıdeğer Basın Mensupları,

Bu haftaki grup konuşmama başlarken hepimizi saygı ve sevgiyle selâmlıyorum.

Bildiğiniz gibi yarın, rahmetli Başbuğ'umuz, Türk Dünyası'nın Bilge Lideri Alparslan Türkeş Bey'in aramızdan ayrılıp Yüce Mevlâ'sına kavuşmasının dördüncü yıl dönümüdür.

Ömrünü Türk milletinin var oluş ve yükseliş mücadelesinin adı olan Türk Milliyetçiliği davasına vakfeden ve ismi, millet aşkı ile, vatan sevdasıyla, hizmet tutkusuyla özdeşleşen Aziz Başbuğ'umuzun aradan geçen dört koca yıla rağmen bizim ve bütün Türk dünyasının gönlündeki ve zihinlerindeki yeri ve önemi hiç değişmemiştir. Bütün Türk Milliyetçileri, Aziz Başbuğ'umuzun ülkü ve hedefleri doğrultusunda devletin ve milletin var-liğı ve birliğı yolunda azim ve kararlılıkla çalışmaya ve başarılı olmaya devam edecektir.

Onun, davasından asla ödün vermeyen, hep özveri ile, fedakârlık ve cefakârlıkla yoğrulmuş mücadelesi, bizim için büyük bir örnek teşkil etmektedir. Kişiliğine egemen olan uzlaşmacı, barışçı, yapıcı siyaset anlayışı ve uzak görüşlülüğü ülkemiz ve insanlarımız için yol gösterici olmuştur.

İçinde bulunduğumuz, bu zorlu ve sancılı günlerde de bizim siyaset anlayışımızın ve ülke sorunlarına yaklaşımımızın temelinde onun büyük ve onurlu mücadelesinden bize kalan bu erdemli anlayış yatmaktadır.

80 yıllık ömrü boyunca, biz Türk Milliyetçilerine çilenin, sabrın, azim ve kararlılığın ne olduğunu öğreten, başarının yollarını gösteren Rahmetli Başbug'umuz yarın kabri başında olduğu gibi bütün yurttta ve tüm Türk yurtlarında dualarla, fatihalarla anılacaktır.

Burada, Merhum Başbug'umuz, Alparslan Türkeş Bey'i bir kez daha rahmet, minnet ve şükranla anıyorum. Mekânı cennet olsun, nur içinde yatsın.

Kıymetli Milletvekili

Arkadaşlarım, Değerli Basın Mensupları,

Huzurlarınızda, bugün, ekonomik kriz ortamından çıkabilmek için hükümetimiz tarafından ele alınan yapısal düzenlemelere değinmek istiyorum.

Bilindiği üzere, geçtiğimiz Cumartesi günü Ekonomik ve Sosyal Konsey toplantısı gerçekleşmiştir. Hükümetten ilgili bakanların yanı sıra, toplumumuzun önde gelen kurum ve kuruluşlarının, sivil toplum örgütlerinin temsilcilerinin bulunduğu bu toplantıda, ilki Kasım ayında ve ikincisi Şubat ayında meydana gelen ve etkileri hâlen sürmekte olan ekonomik krizlerin değerlendirilmesi yapılmıştır.

Tarafların, yaşanan sorunları ve sebeplerini karşılıklı olarak bütün açıklığı ile görme fırsatı bulunduğu bu toplantı ile birlikte, sorundan çıkış noktasında son derece yararlı bilgi ve fikir alışverişinin yanı sıra olumlu bir diyalog ortamı sağlanmıştır.

Türkiye'nin son aylarda içerisine girdiği kriz sürecinden çıkabilmesi için gerekli olan bütün güç ve dinamiklere de sahip olduğu yine bu toplantı içerisinde bir kez daha vurgulanmıştır.

Konseye katılan bütün değerli temsilciler, Türkiye'nin içerisinde bulunduğu sorunları ve sıkıntıları gerçekçi bir yaklaşımla ele almış; sorunların aşılmasında, kendilerine düşen sorumlulukları yerine getireceklerini temsil ettikleri kitleler adına ifade etmişlerdir.

Karşı karşıya bulunduğumuz ekonomik kriz ortamının daha fazla derinleşip tahribatlara yol açmadan giderilmesinde bu tavrın büyük rolünün ve yardımının olacağı kuşkusuzdur.

Her şeyden önce, özellikle belirli odaklar tarafından yaratılmak istenen panik ve kargaşa havası, ekonomik hedeflerin belirsiz ve hatta başarısız kılma çabaları bu tavırla önlenmiş bulunmaktadır. Çünkü, hükümet olarak bugüne kadar, Türkiye'nin ekonomik alt yapısının zayıflığından kaynaklanan sorunları çözme yolunda da bizim yegâne güvencemiz ve destekçimiz milletimiz olmuştur. Attığımız her adımda, giriştiğimiz her zorlu, yorucu ve yıpratıcı reform çabasında bu destek ve güvenin arkamızda olduğunu hissederek hareket ettik. Bundan sonrası için de aynı destek ve güvenin sürmesi bizim için çok büyük anlamlar taşımaktadır.

Tarih boyunca millet olarak pek çok kez büyük güçlüklerle karşı karşıya kalmamıza ve hatta, varlıkla yokluk mücadelesi anlamlarına gelecek kadar zor anlar yaşamamıza rağmen Allah'a şükürler olsun ki, bu zorlukları aşmayı başardığımız unutulmamalıdır. Bizi millet olarak ayakta tutan, şimdiye kadar karşılaştığımız bütün güçlüklerin üstesinden gelmemizi sağlayan en önemli faktörün millî birlik ve dayanışmamız olduğu da gözden uzak tutulmamalıdır.

İşte, bugün gelinen noktada en önemli kazancımız bu dayanışmanın, bütün güçlükleri ve engellen milletçe aşma arzusunun tesis edilmiş olmasıdır.

**Muhterem Dava Arkadaşlarım,
Değerli Milletvekilleri,**

Türkiye'nin Şubat 2001'de içine girdiği finansal krizden çıkabilmesi için hükümetimizce geniş kapsamlı çalışmalar yapıldığı hepinizin malûmudur.

Bu çalışmalar sonucunda, ekonomide köklü ve kapsayıcı bir "yeni programın" ortaya konularak, sadece bu finansal krizi değil, ekonomideki müzmin hastalıkları da temelinden kavrayacak bir yapılanmanın sağlanması düşünülmektedir.

Hükümet olarak, geçen yıl uygulamaya koyduğumuz istikrar programı, enflasyonu aşağıya çekmede ve bazı makro ekonomik büyüklüklerin iyileştirilmesinde kısmen başarılı olsa da Kasım ve Şubat krizleri, sorunun yapısal nitelikte olduğunu ve köklü bir değişim gerçekleştirilmeden aşılmasının pek kolay olmayacağını ortaya koymuştur.

Bu krizler, Türkiye'nin uzun yıllardır ertelediği köklü ekonomik ve sosyal değişme politikalarının kararlı bir şekilde uygulamaya konulmasını zorunlu kılmaktadır.

Bu değişimlerle birlikte, ülkemizin hem ekonomik ve sosyal yapısındaki çarpıklıkları tasfiye etmesi hem de yaşadığımız bu bunalımlardan güçlenerek çıkması mümkün olacaktır.

Elbette ki Türkiye, bu krizi ve bu krizleri besleyen yapısal problemleri aşmak zorundadır. Bunun için karardır ve yapılması gerekenler hiç tereddüt edilmeksizin yapılacaktır.

Kıymetli Milletvekilleri,

Değerli Basın Mensupları,

Türkiye'nin 1929 yılında dünya ile birlikte yaşadığı büyük iktisadî krizle içine girdiği devletçi-müdahaleci ekonomik yapının, plânlı dönemde kapalı, rekabetten uzak bir anlayışta gelişmesi ne yazık ki sürdürülmesi imkânsız, dışa bağımlı bir rant ekonomisi yaratmıştır.

1980'lerde dışa açılma sürecinde, 1990'larda AB'yle ilişkilerimizin yoğunlaştığı dönemlerde köklü reformlar yaparak bu rant ekonomisinin dönüştürüleme-yişi ve rekabetçi piyasa ekonomisinin kurulamamış olması, sorunları daha da derinleştirmiştir. Devlet, enflâs-yonist politikalarla rantçı ekonomiyi sürdürdükçe, Türkiye ekonomisi gerekli atılımı yapamamış, ülkenin potansiyelini yeterince değerlendirememiştir.

Bugün bu yapıyı değiştirmeden dış ve iç borçlanmayla çok pahalıya finanse edilen devletçi-müdahaleci ekonomiyi sürdürmek imkânsızdır.

Böyle bir köklü değişimin kapsayacağı alanlar bellidir. Bunlardan birincisi, devletin ekonominin bütünü içindeki rolünü değiştirmekle ilgilidir. Milli gelir içinde %60'tan fazla payı olan

devletçi-müdahaleci ekonomi, rant yaratan, verimlilikten uzak bir yapı demektir. Bunun hızla küçültülüp devletin rekabet şartlarını hazırladığı; etkinliği düzenleyici rol üstlendiği bir yapılanmaya gidilmesi gerekmektedir.

İkincisi, finansal kesimi radikal bir değişime götürecektir, reel sektörü de rekabet şartları içinde uyumlu çalıştıracak, kamuya yük olmayacak bir bankacılık ve finans organizasyonuna geçilmesi gerekliliğidir.

Üçüncüsü, bütün kamu kesiminde etkinliği artıracak bir küçülme stratejisine paralel yürüyecek, verimlilik artışına bağlı bir ücret siyasetine geçilmesi zorunluluğudur.

Dördüncüsü, dışa açık bir gelişme stratejisine dayalı, rekabetçi sektörlerin öncelikli olduğu sürdürülebilir bir büyüme modeline geçilmesidir.

Nihayetinde, bu politikalar gelir dağılımını düzenleyici, enflasyonu etkisiz hâle getirecek iktisadi ve sosyal politikalarla tutarlılık içerisinde ele alınmalıdır.

Türkiye'yi yaşadığımız finans krizi ile birlikte yıllardır içinde bulunduğumuz ekonomik dar boğazlardan kurtaracak böyle bir köklü değişim programının uygulanması için herkese çok önemli görevler düşmektedir.

Burada, Milliyetçi Hareket Partili milletvekilleri olarak bu göreve ve fedakârlıklara herkesten daha çok hazır olduğumuzu belirtmek istiyorum.

Kısa vadede bazı sıkıntılar getirecek olsa da Türkiye'yi rahatlatacak hiçbir fedakârlıktan asla çekinmeyiz ve bu bizim milletimize ve ülkemize olan sorumluluğumuzun gereğidir.

Huzurlarınızda, tüm değerli milletvekillerimizin etkin ve verimli bir şekilde meclis çalışmalarına katılacaklarına Türkiye'nin yolunu açacak çabayı ortaya koyacaklarına olan inancımı tekrar ifade etmek istiyorum.

**Kıymetli Arkadaşlarım,
Sayın Basın Mensupları,**

Türkiye'nin yaşadığımız bu ekonomik krizi ve karşı karşıya olduğu problemleri aşacağından kuşku duymak bu milleti ve ülkeyi tanımamakla eş değerdir. Oysa ki bu konuda bizim milletimize güvenimiz tamdır.

Şu anda esas problem, kamuoyunda hâkim kılınmak istenen sosyai psikolojide yatmaktadır.

Bazı odaklarca kolektif bilincin bu tür inanç kaybına uğratılması, âdeta toplumda bunalımı sürekli hâle getirecek olumsuz bir geri besleme sürecine sokulmak istenmesi insanlarımızda güven duygusunun kaybına yol açmaktadır. **Bu bakımdan, bunalımdan çıkışın ilk şartı bu panik psikolojisinden uzaklaşmaktan geçmektedir.**

Unutulmamalıdır ki yılgınlık ve panik duygusu, gerçek ekonomik büyüklüklerin ne olduğuna dair bir belirsizlik yaratmakta, bu belirsizlik de giderek reel ihtiyaçların dışında piyasalarda "kriz talebi"ne yol açmaktadır. Gözden uzak tutulmaması gereken bir diğer husus ise böyle bir anlayışın, problemleri olan bir ekonomiyi değil, normal işleyen bir sistemi bile bunalımlarla karşı karşıya getireceği gerçeğidir.

Burada bir kez daha açıkça ifade etmek istiyorum ki Türk ekonomisinin karşı karşıya bulunduğu sorunlar bütün ciddiyetine rağmen, aşılabilecek türden sorunlardır. Türkiye'nin sahip olduğu gücü, inanç potansiyeli sadece bu sorunları aşmaya değil, daha fazlasını ve farklısını yapmaya muktedirdir ve bunu da başaracaktır.

Türkiye'nin dış ekonomik çevrelerde bulduğu destek de zaten IMF ve Dünya Bankasının yürütülecek programa katkısı yanında, Türkiye'nin sahip olduğu potansiyelle ilgilidir.

Muhterem Milletvekili

Arkadaşlarım, Değerli Basın Mensupları,

Bu süreçte, ekonomide yapısal değişim programını ortaya koymak için uğraşırken ve bu manada siyaset kurumunu büyük görevler beklerken, anlamsız rejim tartışmalarını başlatmak oldukça dikkat çekicidir. Ekonomide ortaya çıkan çalkantıları siyasete taşıyarak ekonomik ve siyasal istikrarsızlık yaratmayı hedefleyen bu ve benzeri çabalan bir talihsizlik olarak görüyorum.

Ülkemizi içte ve dışta destabilize edebilecek bu girişimlerin, Türkiye'yi sevenler tarafından gerektiği şekilde cevaplandırılmış olması yarınlarımız için ümit verici bir gelişme olarak değerlendirilmelidir.

Bu çerçevede şunu hatırlatmak isterim ki siyaset kurumunu karalayan ve demokratikleşme sürecini engellemeye dönük bu tür çalışmaları yapanların, bugün yaşadığımız sorunların pek çoğunun geçmişte yaşanan ara rejim dönemlerinde daha da derinleştiğini gözden uzak tutmamaları gerektiği açıktır.

Türkiye'nin bir taraftan Ulusal Program çerçevesinde batıyla yeni bir ilişkiye yöneldiği, diğer yandan ulusal Ekonomik Program ile ekonomide yeni bir reform yapmaya çalıştığı bu süreçte siyasette bir zaaf ortamı yaratmaya çalışanların Türkiye'ye dost olmayacakları açıktır.

Türkiye'nin demokratikleşme sürecini daha ileri bir merhaleye taşıması için ekonomide de siyasette de İstikrarı temin etme zarureti vardır.

Bunun içindir ki biz Türkiye'nin ekonomide yapacağı her reformun demokratikleşme sürecini daha sağlam bir zemine taşıyacağına ve bu bunalımdan ancak bütüncü bir yaklaşımla, ekonomik siyasal ve toplumsal aktörlerin dayanışması hâlinde ve daha çok güçlenerek çıkacağımıza inanıyoruz.

Herkesin üstüne düşeni yapması, şüphesiz ki siya-seten yapması gerekenlerin sorumluluğunu azaltmaz ve hatta artırır. Bu bakımdan milletimizin bu bunalımı aşma konusundaki sağduyulu yaklaşımı siyasî partileri, hükümeti ve bütün parlâmentoyu büyük bir görev anlayışına götürmektedir. Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak bunun gereğini yapmaya hazırız ve bu konuda, herhangi bir tereddüte yol açmayacak şekilde kararlıyız.

Unutmayalım ki bunalımdan çıkışın ilk adımı da, ülkemizin 21. yüzyılın kutup başı ülkeleri arasında yer alabilmesi hedefimizin tahakkuku da kendimize duyacağımız güvenden, ülkemize ve insanımıza olan inançtan geçmektedir. Bu güveni, sorumluluk bilinciyle birleştirdiğimizde aşamayacağımız engel yoktur.

Bu duygu ve düşüncelerle bir kez daha muhterem heyetinizi saygı ve sevgiyle selâmlıyor, başarılar diliyorum.

Sayın Genel Başkanımız

DR. DEVLET BAHÇELİ'nin

10 Nisan 2001 Günü TBMM MHP
Grup Toplantısı'nda Yapmış Oldukları
Konuşma Metni

Muhterem Arkadaşlarım,

Saygıdeğer Basın Mensupları,

Sözlerime yüksek heyetinizi en iyi dileklerle selâmlayarak başlıyorum.

Son günlerde Kasım ve Şubat aylarında ortaya çıkan ekonomik krizlerin yol açtığı sorunların değişik toplumsal tezahürleriyle karşı karşıya bulunuyoruz. Kriz ortamının yarattığı sıkıntılar ve belirsizlikler, toplumumuzda haklı olarak çeşitli tepkilerin doğmasına yol açmaktadır.

Güvensizlik ve tepkilerin dozajını ekonomik sorunların ulaştığı boyutların algılanmasında ortaya çıkan farklılıklar da etkilemektedir. Bu süreci, itidalli hareket etmesi gereken çevrelerin yangına körükle gitme alışkanlıklarını sürdürmesi de beslemektedir.

Tabi bütün bu olumsuzlukların varlığı, ülke olarak ciddî sorunlarımızın bulunmadığı anlamına gelmemektedir. Hem dar gelirli toplum kesimleri, hem de gerçek yatırımcı ve üretici kesimler, kriz ortamının şartlarından ağır bir şekilde etkilenmektedir.

Gerçekten de asıl önemli meselemizi, çeşitli toplum kesimlerinin zaten uzun süredir yaşadığı sıkıntılarının üzerine kriz dalgalarının eklenmesi oluşturmaktadır.

Orta vadede kalıcı çözümler arayış] ve çabası içinde olan 57. Hükümet, bugün, ekonomiyi en kısa sürede tekrar işler hale getirmek ve toplumu rahatlatmak gerçeğiyle karşı karşıyadır.

Ülkemizin ve siyasetin en önemli ve acil gündem maddesi budur, ikinci gündem maddesi ise krizin siyasi veçhesinin taşınmak istendiği boyutlarla ilgilidir.

Ekonomik kriz ile birlikte siyaset kurumuyla ilgili çok yönlü bir tartışma sürecinin başlatıldığı hepimizin malûmudur. Krizin arkası ve önü ile buna ilişkin politikaların ve siyasi aktörlerin tartışılması gerekirken, meselenin bütünüyle bir siyaset ve rejim sorununa taşınmaya çalışıldığı göze çarpmaktadır.

Kıymetli Milletvekili Arkadaşlarım,

Sayın Basın Mensupları,

Yaşanan kriz ve tartışmalardan, en başta 22 aydır iş başında olan 57. Hükümetin ve onu oluşturan siyasî partilerin çıkarması gereken önemli sonuçlar olduğu açıktır. Milletine ve ülkesine karşı sorumlulukların idraki içinde olan yönetimlerin ve partilerin bundan kaçması mümkün değildir.

Ama bunun kadar önemli olan başka bir husus daha vardır, ülkemizin ve özellikle ekonomimizin bu noktaya gelmesinde yıllardır doğrudan ya da dolaylı olarak rolü bulunanların da benzer bir öz eleştiri yapma gereği çok açıktır.

Bilinmelidir ki ister siyaset ister ticaret isterse medya mensubu olsun, bunu samimiyetle ve ciddiyetle yapamayanların başkalarını karalama ve suçlama hakları hiç yoktur. Türkiye'de, özellikle son 10-15 yıldır ekonomimizin nasıl yönetildiği, ülke kaynaklarının nasıl çarçur edildiği, az çok duyarlı her insanın bilgisi dahilindedir.

Bugün bütün bunları yok farz edenlerin ya da sorumluluk duygularını kaybetmiş olanların yapacakları şeyler bellidir. Bu da dün yaptıklarından farklı olmayacaktır. Onlar, yine ucuz siyasî polemiklerle, kriz tacirli-ğiyle siyaset ve menfaat gemilerini yürütmeye gayret edeceklerdir.

Şurası açık bir gerçektir ki bugün yaşadığımız sıkıntıların temelinde yatan sorun ile ekonomimizin esas sorunu aynıdır. Bu sorun, konjonktürel olmaktan çok yapısalıdır.

Türk ekonomisinin temel açmazını, mevcut finans sistemi ile borç stokunun artık sürdürülemez bir duruma gelmesi oluşturmaktadır. Bunun anlamı, son birkaç yıldır denizin bitmesi ve ekonomik gidişatın kırmızı alarm düzeyinde tehlike sinyalleri vermeye başlamasıdır.

Bu temel faktörü derinleştiren nedenler ise birden fazladır ve uzun yılların ihmaline ve savurganlığına dayanmaktadır. Diğer bir deyişle, bankacılık sisteminin ve kamu maliyesinin sağlıklı bir alt yapıya kavuşturulamamış olmasından, israf ve yolsuzlukların had safhaya ulaşmasına kadar birçok neden, krizi derinleştiren ve hızlandıran bir rai oynamıştır.

Unutulmamalı ki ekonomik krize acil müdahalenin yapılmasıyla birlikte, her alanda yapısal ve zihinsel bir dönüşümün yaşanması gerekmektedir. Bu gerçekleşmediği takdirde benzeri krizlerle karşılaşmak kaçınılmaz olacaktır. Başka bir deyişle, ekonomik sıkıntılara neden olan yapısal sorunlar ile ahlâkî zaafılar giderilemediği ölçüde krizler kaderimiz olmaya devam edecektir.

Milliyetçi Hareket Partisi, işte böyle bir sorumluluk anlayışı ve görev bilinciyle siyasî bir yaklaşım ve üslûp geliştirmeye özen göstermiştir. Bu zaman zarfında birçok haksız eleştiriye konu edilmek istenmesinin temelinde de maalesef bu yatmaktadır.

Partimizin millî sorumluluk anlayışı, duyarlı ve uzun soluklu yaklaşımları kasıtlı olarak siyaset bezirganları ile toplumsal gerilimden beslenenler tarafından yanlış takdim edilmeye çalışılmıştır. Medya dünyasının çeşitli kompartımanlarında ikamet eden bazı kalemler de bu sürece sürekli lojistik destek sağlamışlardır.

Ancak, her türlü çarpıtma ve kışkırtmaya rağmen bu çevreler amaçlarına ulaşamamışlardır. Bundan sonra da ulaşamayacaklardır.

Milliyetçi Hareket Partisi, anlık ve dar siyasi hesapların partisi olmadığı içindir ki, bu hesapları çok sevenler tarafından boy hedefi hâline getirilmeye çalışılmaktadır. Bizler günü birlik yaşayan, hem iktidar ortağı olan hem de halkımızın çektiği sıkıntıları istismar eden bir parti olamayız.

Bizim için önemli olan, kaş yaparken göz çıkarmamaktır. Zaten sorumlu ve duyarlı siyasetin de gereği budur. Bunun aksini iddia edenler, bu iki kavramı sadece sözlüklerde gördüğünde hatırlayanlardan başkası değildir.

Aziz Dava Arkadaşlarım, Saygıdeğer Basın Mensupları,

Huzurlarınızda bir kez daha vurgulamak isterim ki bugün parti, meclis ve hükümet olarak öncelikli görevimiz, ülkemizin ve insanımızın girdiği cendereden biran Önce kurtulmasını temin etmektir. Bunun için ne gerekiyorsa yapmaktan kaçınmayacağımız açıktır.

Ekonomimizin tekrar dinamizmine kavuşması, topluma güven ve huzur verici tedbirlerin hayata geçirilmesi gerektiği, tartışma götürmez bir gerçektir. Esnaflarımız, çiftçilerimiz ve memurlarımız başta olmak üzere, geniş toplum kesimlerinin haklı taleplerinin vakit geçirilmeden

karşılanması gerekmektedir. Bu gelişme, aynı zamanda ekonomik canlılığı da beraberinde getireceği için piyasaların ve morallerin normale dönmesini de kolaylaştıracaktır.

Türkiye, bir taraftan ekonomik ve sosyal yaralarını sür'atle sararken, diğer taraftan da yolsuzluk bataklığını kurutmaya devam etmek zorundadır. Bu mücadeleler, eş zamanlı ve kararlı bir şekilde yürütüldüğünde, toplumsal tepkinin ve güvensizliğin yerini sağduyunun ve dayanışmanın alması çabuklaşacaktır.

Görüldüğü üzere, ülkemiz açısından öncelikli olan, ekonomimizin toparlanma sürecinin başarıyla tamamlanmasıdır. Yine, hangi siyasî görüşten ve kesimden olursa olsun, milletin kaynaklarını ve geleceğini kemirenlerin üzerine kararlılıkla gidilmesi mecburiyetimiz vardır. Bunun için her kurum ve kişi, payına düşen her türlü görevi lâıyıkıyla yerine getirmekle mükelleftir.

Bu görev ve sorumluluğun, sadece siyasetçilere değil, ekonomik aktörlere, medyaya, sivil toplum kuruluşlarına ve aydınlara ait olduğu bir gerçektir. Meclisten ve hükümetten şikâyet etmenin haklılık derecesinin bunun gerçekleşme düzeyine bağlı olarak değişeceği unutulmamalıdır.

Muhterem Milletvekili Arkadaşlarım,

Saygıdeğer Basın Mensupları,

Üç aydır iç içe yaşadığımız ekonomik krizlerin bizlere hatırlattığı hususlar özetle bunlardır. Zaten bunları değişik vesilelerle sizlerle ve milletimizle paylaşmaktayız.

Fakat, huzurlarınızda bir kez daha altını çizmek isterim ki ister muhalefette isterse iktidarda olsun ülke yönetiminde söz sahibi olanların hem duyarlı hem de soğukkanlı olma mecburiyetleri vardır. Bu mecburiyeti ihmal etmenin maliyeti zannedilenden çok daha ağırdır.

Böyle bir süreçte siyaset kurumunu gelişigüzel bir şekilde tartışmaya açanlara karşı da aynı duyarlılıkla yaklaşmak şarttır. Çünkü ülkemizin yaşadığı badireleri atlatmanın en sağlıklı yolu, bu tür bir anlayış birliğinden geçmektedir. Kritik anlarda sadece siyasete ve siyasetçiye yüklenmek en kolay yollardan birisidir.

Bunun yanında, Türkiye'nin son iki yıldır iç ve dış sorunların ağırlığı ve gündem yoğunluğu bakımından en zorlu dönemlerinden birini yaşadığını yok farz ederek bir yere varmak mümkün değildir. Aynı şekilde son dönemlerin en fazla çalışan meclisinin iş başında bulunmasının göz ardı edilmemesi gerekmektedir.

Özellikle 1990'lı yıllar boyunca yeterli çalışma performansına ulaşamayan meclisler ile ortalama ömrü 8-9 ay olan hükümetlerin ülkemizin acı gerçekleri olduğu unutulmamalıdır. 10 yıl boyunca 11 kez hükümet değiştiren Türkiye, temel sorunlarına çare bulamamış, bilâkis derinleştirmiştir.

Bu çerçevede dikkat edilmesi gereken nokta, sorunların üzerine kararlılıkla gidebilecek ve halkımızın derdine derman olabilecek hükümetlerin oluşumu ve yaşaması meselesidir. Bu mesele, siyasî istikrar ile toplumsal İstikrarın birbiriyle kesiştiği ve bütünleştiği en hayatî alanı ifade etmektedir.

Bunun dışındaki niyet ve çabalar, ülke sorunlarına çare olmaktan çok, daha fazla yük olmaktadır. Dolayısıyla, tartışma ve eleştirilerin bu noktaları hesaba katmaması durumunda varılacak yer, sadece ülkemizin değii, demokrasimizin de yararına olmayacaktır.

Son zamanlarda ortalığı kaplayan "siyaset dışı siyaset önerileri"nin bu tür duyarlılıktan yoksun olduğu, iyi düşünülüp tartışılmadan gündeme getirildiği görülmektedir. Bunları, tabii olarak, makul bulup dikkate almak mümkün olmamaktadır.

Ülkemize yarardan çok zarar verecek olan bu ve benzeri arayışların geçmişteki maceraları da zihnimizde canlılığını korumaktadır. Siyaset dışı yaklaşımlar, bir taraftan demokrasiye olan inancın ne kadar çarpık ve zayıf olduğunu ortaya

koymakta, diğer taraftan da ekonomik krizin, olduğundan çok daha büyük boyutlarda algılanmasına yol açmaktadır.

Gerçekten de "teknokratlar hükümeti" ya da "millî koalisyon" gibi hükümet önerileri, olağan dışı formüllerdir. Ayrıca hayata geçme ve başarılı olma şansları oldukça zayıftır.

Siyasetin alternatifi yine siyasetin kendisi olmak durumundadır. Meclis ya da hükümetlerin tıkandığı noktada çözümü, yine siyasetin kendi tabîî yöntemleriyle aramak gerekir.

Bilinmelidir ki Türk demokrasisine kendi kendini yenileyebilme gücünü kazandırmanın ve rüştünü ispat etme yeteneğini geliştirmenin başka bir makul ve mümkün yolu yoktur. Ülkemizin her krizle karşılaştığı dönemde, bu yöntemleri gündeme getirme alışkanlığının demokrasi kültürünün gelişimine engel oluşturacağı açıktır.

Kıymetli Arkadaşlarım,

Sayın Basın Mensupları,

Huzurlarınızda son olarak bir hususa daha kısa da olsa tekrar temas etmek istiyorum.

Hiç şüphe yok ki bir ülke de sağlıklı bir demokratik hayatın ve toplumsal ahengin ön şartını, sorumluluk ahlâkının yerleşmişlik düzeyi oluşturur. Suçu ve sorumluluğu sürekli başkasında arama gibi, eleştiri ve tartışma kültürünün çarpıklığı da sosyo-politik sistemin

manevî iklimindeki kirlenme sürecine işaret eder. Bu temizlenmediği sürece de toplumsal ve siyasî yapıların sağlığına kavuşması, siyasî ilişkilerin belirli bir ahenge ve fonksiyonelliğe sahip olması mümkün değildir.

Ülkemizin uzun yıllardır yaşadığı toplumsal ve ekonomik sorunların temelinde yatan yapısal yetersizliklerin yanı sıra, böyle bir sorumluluk ahlâkının kok sa-lamamış olması da çok önem taşımaktadır.

Bu mesele, sadece siyasî partilerin ve siyasetçilerin meselesi de değildir. Toplumu oluşturan her sosyal kesimin ve meslek grubunun sahiplenmesi ve yaşatması gereken hayatî bir konudur. Her şeyden önce, temiz siyaseti, yalnız siyasetçilerin sahip çıkmasıyla var olacak bir temel değer olarak görmemek gerekir. Unutulmamalı ki temiz siyaset, siyasetle içli dışlı olan her grubun ve unsurun samimiyetle yaşaması ve yaşatması durumunda mümkün olabilecek bir değerdir.

Aksi takdirde zaman zaman hatırlanan, bazen de siyasî manipülasyon aracı olarak kullanılan bir slogan olmaktan öteye geçemeyecektir.

Bugün, temiz ve ilkeli siyaseti arkası boş bir slogan olmaktan kurtarma görevimiz daha çok önem kazanmış bulunmaktadır. Bu görev, hepimizin, herkesin görevidir.

Türk ekonomisini, yıllardır büyütülen borç ve yolsuzluk bataklığından kurtarma çabalarımız yoğunlaşırken, Türk demokrasisini de daha temiz bir atmosfere kavuşturmamız şarttır. Bu, zannedildiği kadar da zor değildir. Biraz samimiyet ve iyi niyet, biraz da gayret, sorunların çözüm yoluna girmesi için yeterlidir.

Milletimizin Özlemini çektiği ekonomik ve siyasî ortamı tesis etmek için çok geç kalınmış değildir. Sürekli karamsarlık güvensizlik havası yaymak ise hiçbir şeyin çaresi değildir.

Unutulmasın ki, iyi niyetle ve el birliğiyle aşılamayacak hiçbir kriz, çözülemeyecek hiçbir sorun yoktur.

Bizler, Milliyetçi Hareket Partisi olarak bunun için varız, bunun için var olmaya da devam edeceğiz. Çünkü biz, milletimizin kara gün dostu olmak için, kriz ve çöküş edebiyatı yerine, çözüm yolunda gayret sarf etmek gerektiğine yürekten inanıyoruz.

Yüce Allah'ın izniyle, bu zorlu günleri de el birliğiyle aşacak, hep birlikte daha iyi günlere kavuşacağız.

Bu duygu ve düşüncelerle hepinizi bir kez daha saygı ve sevgilerimle selâmlıyorum.

Sayın Genel Başkanımız

DR. DEVLET BAHÇELİ'nin

17 Nisan 2001 Günü TBMM MHP
Grup Toplantısı'nda Yapmış Oldukları
Konuşma Metni

Kıymetli Milletvekili Arkadaşlarım,

Sayın Basın Mensupları,

Grubumuzun bu haftaki toplantısına başlarken, hepinizi saygı ve sevgiyle selâmlıyorum.

Huzurlarınızda, öncelikle ekonomik kriz sürecine ve yeni ekonomik programa ilişkin değerlendirmelerde bulunmak ve Milliyetçi Hareket Partisi olarak görüşlerimizi ifade etmek istiyorum.

Artık, bütün vatandaşlarımız tarafından çok iyi bir şekilde bilindiği gibi ekonomik krizin aşılarak yeniden büyüme sürecine geçiş, önümüzdeki en büyük mesele olarak durmaktadır. Sebepleri ve oluşum süreci itibarıyla uzun yılların birikimine dayanan ekonomik krizin sosyal etkileri de maalesef büyük olmuştur.

Toplumun hemen her kesimine yansıyan kriz ortamı ile birlikte, malî ve reel sektörlerde büyük bir durgunluk, üretim ve istihdamda daralma meydana gelmiştir. İnsanlarımız da sokaklara dökülerek tepkilerini ortaya koymuş, en kısa zamanda makul bir çıkış yolu bulunmasını istemiştir.

Bunun içindir ki uzun bir zamandan beri ülkemizin, insanlarımızın ve doğal olarak siyasetin ilk gündem maddesi olma Özelliğini koruyan ekonomik kriz ortamından sağlıklı bir şekilde çıkmak gerekmektedir. Dolayısıyla, öncelikle belirsizlik sendromunu aşmak, daha sonra da toplumsal ve ekonomik hayatı normal gelişme dinamizmine kavuşturmak bizim için büyük bir öneme sahiptir.

Hükümetimiz tarafından hazırlanarak geçtiğimiz Cumartesi günü açıklanan yeni ekonomik programın en Öncelikli hedefi de bu anlamda, toplumsal bir rahatlama ve güven ortamının tesisidir.

Programa yönelik olarak, gerek yurt içerisinde çeşitli kesimlerden ve piyasalardan, gerekse uluslar arası ekonomi çevrelerinden gelen olumlu tepkiler, geleceğe yönelik ümitlerimizi artırmaktadır. İnşallah, bir taraftan krizin ağır ve yıpratıcı etkilerini ortadan kaldırmak, diğer taraftan da ekonomik gelişmemizi hızlandırmak mümkün olacaktır.

Hepsinden önemlisi, sık sık içine düştüğümüz krizlerin Türk ekonomisinin kötü kaderi olmaktan çıkması için gerekli adımların atılmasıdır. Sağlıklı bir ekonomik alt yapıyı inşa anlamına gelen yapısal dönüşüm, bunun için hayatiyet arz etmektedir.

İkinci Önemli nokta ise Kasım, özellikle Şubat kriziyle birlikte bozulan ekonomik ve sosyal dengelerin, sürdürülebilir ekonomik gelişme zemininde yeniden kurulması oluşturmaktadır. Ekonomik programın başarıyla uygulanmasıyla birlikte, enflasyonun giderek düşürülmesi, gelir dağılımı adaletsizliğinin düzeltilmesi, yoksulluk sınırının altında yaşayan insanlarımıza sosyal destek programlarının uygulanması büyük önem taşımaktadır.

Hem toplum hem de devlet olarak bu hayati görevimizi ihmal edemeyiz. Çünkü ülkemizin yeni yüzyılda, ancak toplumsal ahengi ve huzuru güçlendirerek yol alma şansı vardır.

Kıymetli Dava Arkadaşlarım,

Sayın Basın Mensupları,

Özellikle insan kaynakları ve tarihsel birikimi gibi potansiyel zenginlikleri itibarıyla, dünyanın en güçlü ülkeleri arasında yer alabilecek olan ülkemizin, bugün içerisinde bulunduğu sıkıntılı durumun en önemli sebebinin yıllar boyu süren, duyarsız, sorumsuz, geleceği görmekten uzak ve savurgan kötü yönetimler olduğu hepimizin malûmudur.

Kamu kaynaklarının verimsiz ve müsrifçe kullanılması, hizmetlerin kalitesiyle eş değerde olmayan ölçülerde pahalı sunulması, topluma kapalı, hesap vermeyen, hatalarının ve suiistimallerinin sonucunu topluma Fatura

etmekten çekinmeyen bir yapının varlığı, şu ana kadar sorunların derinleşerek büyümesine neden olmuştur.

Gelinen noktada, artık Türkiye'nin bu yapıyı koruyamayacağı, mutlaka değiştirmesi zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Yoksulluğun ve yolsuzlukların kaynağı olan bu yapının dönüşmesi için de güçlü bir toplumsal dayanışma ve kararlılık gerekmektedir.

Çünkü, yıllar boyu süren bu yapı ile birlikte, bundan yararlanan, bu şekilde varlığını sürdüren çeşitli çıkar şebekeleri doğmuş ve büyümüştür. Bir önceki ekonomik programın uygulanması esnasında da milletimizin gayet net bir şekilde gördüğü gibi bu tür organizmaların her aşamada programı sabote etmeye dönük, güçlü muhalefeti ortaya çıkmıştır.

İşte bu sebeple, Türkiye'nin artık hem bu kamburlarından kurtulması ve hem de yılların birikimi olan ve artık geciktirilemeyecek hâle gelen sorunlarının çözümüne gitmesi gerekmektedir. Bu temel dönüşümü gerçekleştiremediğimiz takdirde, yeniden başa dönmemizin de kaçınılmaz gözüktüğünü unutmamak lâzımdır.

Dolayısıyla, ekonomik program çerçevesinde, yapısal düzenlemeler ağırlıklı olarak ele alınmış bulunmaktadır, üstelik, bu düzenlemelerin en kısa vadede gerçekleştirilmesi ve ülkemizin her şeyden önce vatandaşlarımız nezdinde, daha sonra da uluslar arası

kamuoyunda, istikrarsızlıkla, yolsuzluk ve savurganlıkla başa çıkamayan ülke imajından bir an önce kurtulması şarttır.

Ülke olarak, kamu kaynakları yağmacılığıyla, yolsuzluklarla ve organize suç örgütleriyle mücadelemizi bu nedenledir ki daha da kararlı ve ısrarlı bir şekilde sürdürmek zorundayız. Bunu da ne pahasına olursa olsun başarmak mecburiyetinde olduğumuzu unutmadan yapmak durumundayız.

Sürekli ekonomik darlık ve krizle mücadele eden ve birçok fedakârlığa katlanmasına rağmen her seferinde de başa dönen bir ülkenin insanları olarak elbette ki vatandaşlarımızda siyasete ve bürokrasiye karşı bir güvensizlik duygusunun gelişmesinden daha tabii bir şey olamaz. Burada, siyasetçilere ve kamu yönetimine düşen görev, tekrar tekrar aynı sıkıntılarla boğuşmamak için köklü ve rasyonel düzenlemeleri gerçekleştirmek ve uygulamaktır.

Muhterem Arkadaşlarım,

Sayın Basın Mensupları,

Hepinizin de çok iyi bildiği gibi ne kadar gerçekçi ve özenle hazırlanırsa hazırlansın bütün programların birtakım eksik ve hatta aksayan yönleri olabileceği ihtimalini göz ardı edemeyiz. Ancak, uygulama ile birlikte programın gerektirdiği hâllerde aksayan yönlerine hızlı müdahale etmek mümkün olabilir veya yeni ihtiyaçlara yönelik tedbirler geliştirilirse başarılı olma şansı yükselir.

Yine bu ve benzeri durumlarda halkın ve özellikle de örgütlü toplum kesimlerinin desteğinin, başarıya ulaştıran en büyük faktörlerden birisi olduğu unutulmamalıdır. Bu sebeple, hükümetimiz tarafından açıklanan yeni ekonomik programın başarılı olabilmesi için öncelikle bütün toplum kesimlerinin desteğini yanımızda bulabilme konusundaki hassasiyetimizi ve arzumuzu bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Çünkü, uzun bir zaman sürecine yayılan programla birlikte, bütün vatandaşlarımıza düşen sorumluluklar ve hatta fedakârlıklar bulunmaktadır. Sorumlulukların toplumsal bir sahiplenme duygusunu içermesi gibi, fedakârlıkların da mutlaka adil olması çok önem arz etmektedir.

Çünkü, ülkemizin ve insanlarımızın kaderi hâline gelmiş ve artık taşımakta güçlük çektiğimiz bu bozuk ekonomik yapının bir an önce düzeltilebilmesi, ancak bu şekilde bir dayanışma, yardımlaşma ve anlayış birliği içerisinde olmamızla mümkün olacaktır.

Yine burada bir hususa dikkatlerinizi çekmek istiyorum. Bugünlerde, toplumumuzun pek çok kesimi tarafından siyasette yeniden yapılanma ihtiyacından ve devletin küçülmesi zorunluluğundan bahsedilmektedir. Bu görüşlerde büyük ölçüde haklılık payı bulunduğu da açıktır. Bir kere, hantal ve verimsiz bir yapının finansmanı bizlere çok pahalıya mal olmakta, akabinde, dünyaya ayak uydurmakta güçlük çekmekteyiz. Dolayısıyla, Türkiye'nin Önünü açmamız, lider ülke olmamız güçleşmektedir.

Fakat, bunu gerçekleştirmenin, kendisini sorunların tespiti ve varlığını dile getirmenin dışında bir şeyle yükümlü görmeyen anlayışlarla mümkün olamayacağının da bilinmesinde, büyük yarar vardır.

Ne yazık ki bir taraftan, devlet ve yönetim yapısına ilişkin ciddi eleştiriler getiren, diğer yandan kendi konumunu da bu eleştiriler içerisinde gözden geçirmesi gereken pek çok kesim bunu yapmamaktadır.

Devletin daha etkin ve verimli hizmetler vermesi kaydıyla, hantal yapısını terk etmesi, buna mukabil özel sektörün ve üçüncü sektör dediğimiz sivil ve örgütlü toplumun hizmetler alanında öne çıkması bizim her zaman savunageldiğimiz görüşlerdir. Fakat, şu ana kadar, kamu hizmetlerinin yeniden yapılandırılması için atılan adımlardan biri olan özelleştirme konusunda yaşanan sorunların tek sorumlusunun devlet olarak görülmesini kabullenmek de hakkaniyetle bağdaşır bir tavır olamaz. Bugüne kadar, gerçekleşen özelleştirmelerle, vatandaşlarımıza ve özellikle de bu sektörlerde çalışanlara özelleştirmenin zorunluluğu noktasında bir fikir verilebilmiş, güven telkin edilebilmiş değildir.

Ne yazık ki özelleştirme ile kamunun elinden çıkarılan birçok kuruluşun, bugün ya yeniden devlete iade edildiğine veya kapısına kilit vurularak başka faaliyet alanlarına kaydığına şahit olunmaktadır.

Diğer yandan, siyasî ve idarî yapının daha etkin ve verimli bir şekilde var olabilmesi için de zaruri olan üçüncü sektörün daha güçlü bir yapıya kavuşması için önünün açılması gereği de ortadadır.

Bugün, dünyanın birçok ülkesinde, kamuya ek bir yük getirmeksizin son derece sistemli ve anlamlı bir şekilde gerçekleştirilen başta sosyal yardımlaşma ve dayanışma hizmetleri olmak üzere pek çok gönüllü faaliyet, ülkemizde yine devlet tarafından gerçekleştirilmek durumundadır. Mevcutlar da maalesef, devletle eklemlenerek yaşayacak biçimde kurgulandığı ve kurulduğu için, en ufak bir ekonomik bunalım ortamından en fazla etkilenen oluşumlar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kısacası, Türkiye'nin, savurgan ve verimsiz yönetim yapısından kurtulması için özelleştirmeyi gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Ancak, bunu, toplumun sırtına yeni yükler getirecek biçimde değil, hem kamunun gereksiz yüklerini alacak ve hem de ek kaynaklar yaratacak biçimde yapması büyük önem taşımaktadır. Diğer yandan da gönüllüleştirilmeyi sağlaması, yani, devletin vermekte olduğu birtakım hizmetleri üçüncü sektöre devretmesi zarureti doğmaktadır.

Bütün bunları yapamadığımız takdirde, ne devleti daha etkin hâle getirmiş ne de devlete eklemlenmiş, şu veya bu şekilde kamu kaynaklarını emen yapılardan kurtulabilmemiz mümkün olacaktır.

Muhterem Dava Arkadaşlarım,

Değerli Basın Mensupları,

Bu yıl için kamu harcamalarında geçtiğimiz yıllara göre daha yoğun bir tasarruf öngörmekteyiz. Bunu yaparken de eibette ki kamu hizmetlerini kesintiye ve zaafiyete uğratmayacak, ama bütçe açığını en aza indirecek bir ölçünün gözetilmesine önem vermekteyiz.

Fakat, ne her yıl uygulanan tasarruf tedbirleri ile ve ne de bu yıl için daha radikal bir şekilde uygulamaya konulan önlemlerle, tek başına kalıcı bir başarı sağlanamayacağı açıktır. Kamu açıklarını azaltmanın en geçerli yolunun, devlet harcama reformunun gerçekleştirilmesi olduğu, bütün çıplaklığıyla ortada durmaktadır.

Verginin tabana yayılması, kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması ve vergi kaçaklarının daha iyi denetlenmesi gibi yöntemlerle kamu gelirlerini artırmak mümkündür. Fakat, bunları yaparken de önemli olan husus, toplumsal destek ve güvenin olup olmadığıdır.

Vatandaşlarımızın, kamu harcamalarına kuşku ile yaklaştığı, ortaya çıkan yüzlerce yolsuzluk ve yozlaşma örneğinin bu duygulara hakhhk kazandırdığı ve pekiştirdiği bir ortamda, tasarruf düşüncesi ne kadar haklı gerekçelere dayanırsa dayansın ne kadar iyi uygulanırsa uygulansın, sonuçta istenildiği ölçüde etkinlik sağlayamaz.

Hâlbuki, bizim her zaman ve zeminde ifade ettiğimiz gibi bunun bir harcama reformu ile kurumlaştırılması durumunda insanlarımızın güvenerek destek vereceği bir boyut ortaya çıkacaktır.

Hiç şüphe yok ki böyle bir reformun en bariz unsurlarından birisini de yönetimde şeffaflığın sağlanması oluşturmaktadır.

Açık toplum rejimini ifade eden demokrasinin, üç temel özelliği bulunmaktadır. Bunlar: temsil, katılım ve denetimdir. Açıklık ile, kamu ekonomisinin ve yönetiminin denetimine imkân verilmiş olur. Bunun içindir ki kamu kurum ve kuruluşlarının yılda en az bir kez faaliyetlerine ilişkin olarak hazırladıkları raporları kamuoyuna sunmaları ve bu raporun içeriğinde, malî durumları, istihdam yapıları, yaptıkları faaliyetler ve harcamaları yer almalıdır.

Yine bu çerçevede, başta sivil toplum örgütleri olmak üzere, vatandaşlarımızın devlet yönetimi ile ilgili olarak anayasa ve yasalarda açık ve net olarak sınırlandırılmış haller dışında bilgi alma hakkı bulunmalıdır.

Vatandaşlarımız, gerekli hâllerde, kamusal kararların alındığı kurumların toplantılarına katılabilmeli ve kendilerini ifade edebilmelidir.

Bunun için, gerekli yasal ve anayasal zeminin oluşturulması elzem duruma gelmiştir, insanların görüşlerini yansıtamadığı, kararlarına güvenemediği ve katılamadığı yönetimlere destek

olmasını, sorunların çözümünde önüne koyacağı acı faturalara katlanmasını beklemek hiç de gerçekçi değildir.

Bu çerçevede, hükümetimiz tarafından gerçekleştirilen büyüklü küçüklü yüzlerce yolsuzluk ve çete operasyonunun neticesinin ne olduğu da yine vatandaşlarımız tarafından merak edilmektedir. Bunların neticelerinin bir an önce alınarak, kamuoyuna açıklanması gerekmektedir. Kamu yönetiminin aldığı kararlara destek olması istenen, düzenli vergi vermesi beklenen, siyasete güven duyması arzulanan insanlarımızın katılımını sağlamak için başka bir gerçekçi yol bulunmamaktadır.

Kıymetli Milletvekilleri,

Değerli Basın Mensupları,

Huzurlarınızda son olarak, haklı tepkilerini ortaya koyan ve sesini duyurmak isteyen vatandaşlarımıza değinmek istiyorum.

Daha önce de ifade ettiğimiz gibi İnsanlarımızın yönetime karşı seslerini duyurma ve bir anlamda da uyararak yardımcı olma amacını taşıyan bu eylemlerin haklı ve demokratik bir zemini bulunmaktadır.

Bu zemin, birtakım provokatörlerin, ekonomik ve siyasî ikbal avcılarının yönlendirmeleriyle amacından uzaklaştırılmamalı ve demokrasi dışı oluşumlara kurban edilmemelidir. Hiç şüphe yok ki bugün

sokaklarda hak arayan vatandaşlarımızın dile getirdiği gelir dağılımı adaletsizliği, hayat pahalılığı, yönetimde yozlaşma hükümetimizin de en fazla üzerinde durduğu ve ortadan kaldırmaya çalıştığı konuların başında gelmektedir.

Hükümetimizin amacının, yılların birikimi olarak günümüze intikal eden bu sorunların bir daha yaşanmaması olduğu bilinmelidir.

Bu eylemler yapılsa da yapılmasa da zaten kronikleşmiş olan bu sorunların mutlak surette ortadan kaldırılması için çaba gösterilmektedir, önemli ve anlamlı olan. halkımızın demokratik haklarını kullanırken meşru talep ve tepkilerini gölgeleyip istismar etmek isteyenlere fırsat verilmemesidir.

Değerli Arkadaşlarım,

Türkiye şu anda kriz ve belirsizlik sendromunu aşarken, ciddi bir dönüşümün de eşiğindedir. Bu süreci daha fazla ertelemek Önümüzdeki yıllarda sorunların karşımıza daha da artarak çıkmasını İstemekle eş değer anlamlar taşımaktadır.

Ülkemizin ve insanlarımızın bu zor ve kötü günleri gelecekte tekrar yaşamaya mahkûm olmaması bizlerin elindedir. Bugün, krizlerin açtığı yaralan sararken, aynı zamanda geleceği daha sağlam temeller üzerinde kurma mecburiyetimizi ihmal edemeyiz. Hepimizin görev ve sorumluluğumuzun esasını, milletimizin güvenini ve ümidini yeniden yükselterek

yarınlara daha kararlı ve emin adımlarla yürüyebileceğimiz imkânları ve araçları geliştirmek oluşturmaktadır.

Bilinmelidir ki sorunlardan yılmamanın ya da kaçmanın Milliyetçi Hareketin siyaset anlayışında yeri yoktur. Bunu çarpıtmak ve işine geldiği gibi yorumlamak isteyenler ise yine milletimizin engin sağduyusunun ağırlığı altında ezilip hüsrana uğrayacaktır.

Türkiye'mizin, sürekli kriz ortamında kalması durumunda kolay siyaset yapacaklarını zannedenler yanıldıklarını anladıklarında vakit çok geçmiş olacaktır.

Unutulmamalıdır ki milletimiz kriz ortamının sıcaklığı geçtiğinde ülkesi için gerçekten mücadele edenlerle şov-yapıp kargaşadan medet umanları çok daha iyi ayıracaktır.

Bu duygu ve düşüncelerle yüce heyetinizi bir kez daha selâmlıyor, sevgi ve saygılar sunuyorum.

Sayın Genel Başkanımız

Dr. DEVLET BAHÇELİ'nin

01 Mayıs 2001 Günü TBMM MHP
Grup Toplantısı'nda Yapmış Oldukları
Konuşma Metni

Kıymetli Milletvekili Arkadaşlarım,

Değerli Basın Mensupları,

Grubumuzun bu haftaki toplantısına başlarken hepinizi saygı ve sevgiyle selâmlıyorum.

Huzurlarınızda, bugünkü konuşmamda ülkemizde siyasetin dinamiklerine ve vatandaşlarımız tarafından algılanma biçimlerine değinmek ve bu çerçevede içerisinde yaşadığımız günlere ilişkin değerlendirmelerde bulunmak istiyorum.

Bilindiği üzere, ülkemizde bazı kamu görevlilerinin ve siyasetçilerin de içinde yer aldığı yolsuzluk ve usulsüzlükler toplumda haklı olarak kamu yönetimine, siyasete karşı bir güvensizlik ve soğuma duygusunun gelişmesine yo! açmıştır.

İnsanımız, bu ilişkilerin ulaştığı boyutların bütün gerçekliği ile ortaya konularak, faillerinin cezalandırılmasını ve bunların eylem ve işlemlerinden doğan kamu zararlarının tazminini istemektedir. Hepsinden önemlisi, bu tür suiistimal ve yolsuzlukların bir daha meydana gelmesinin önüne geçilmesini arzulamaktadır.

Elbette ki vatandaşlarımızın bu tür istek ve beklentilerinin son derece önemli ve geçerli sebepleri bulunmaktadır. Şayet, bir ülkede gerek kamu yönetimi ve gerekse onu yönlendiren siyasî iktidarlar, buldukları konumdan istifadeyle, ülke ve millet çıkarlarını göz ardı ederek, bireysel veya parti çıkarları peşinde koşarsa, orada hiçbir şekilde insanların mutlu ve geleceklerine ilişkin umut sahibi olmaları mümkün olamaz. Siyasî, bürokratik yozlaşma ve yolsuzlukların ülkelerin geleceğine yönelik en büyük tehdit olarak algılanması da bu çerçevede çok doğru bir yaklaşımdır.

Ne yazık ki Türkiye'mizde de birçok ülkede olduğu gibi gerek kamu görevlilerinin ve gerekse siyasetçilerin aktif rol oynadığı pek çok yozlaşma ve yolsuzluk Örneği ile karşılaşmaktadır.

Ancak, bundan daha vahim olanı, yıllardır artarda, skandal boyutuyla ortaya çıkan veya çıkarılan bu tür yozlaşma ve yolsuzluklara karşı kamu vicdanını rahatlatacak, yapanın yanına kâr kalmasını önleyecek bir çözüm yolu getirilememiş olmasıdır.

Dolayısıyla, Türkiye'ye zarar verdiği Öne sürülen pek çok olayın da gerçekte hangi boyutlarda olduğu, Faillerinin sorumluluğunun tespiti noktalarında da topluma karşı bir cevap verilememiştir.

Bunlara ek olarak, yolsuzlukların üzerine ciddiyetle eğilmesi gereken çevrelerin ve güçlerin bunların varlığı ve devamı üzerinden bir beklentiye girmiş olmaları, toplumda bu sorunların hiçbir şekilde aşılamayacağı anlayışının hâkim olmasına yol açmıştır.

Bir taraftan üzerine gidilmesine rağmen netice alınamayan çok önemli yolsuzluk ve yozlaşma örnekleri, diğer taraftan da ne yaparsa yapsın kolaylıkla yozlaşma ve yolsuzluk olarak takdim edilme ihtimali karşısında tedirgin olan kamu yönetimi ve siyaset yapısı, sorunların bir kısır döngü içerisinde kalmasına sebep olmaktadır.

Ülkemizde, özellikle son yıllarda ortaya çıkan siyasi kirlenme ve yolsuzluk manzarasının genel bir değerlendirmesini bu şekilde yapmak mümkündür. Ancak bugün, bütün bu olumsuz birikimi bir kenara bırakan ve yapılan mücadeleleri yok sayan çarpık ve insafsız yaklaşımlara rastlanmaktadır.

Yolsuzluklarla etkin ve kapsamlı bir mücadelenin yapıldığı bir dönemi, gelişi güzel şekilde suçlamaya kalkışmanın en basit tabirle bariz bir haksızlığı ifade edeceği aşikârdır. Yolsuzluk ve usulsüzlüklerin aydınlatılmaya çalışılmasını ters yüz etmenin, sahiplerine olduğu gibi siyaset kurumuna da hiçbir şey kazandırmayacağıının en büyük kanıtı, yine yakın dönemdeki siyasi gelişmelerdir.

Bu konuda asgarî bir samimiyet ve titizlik endişesi olanların unutmaması gereken gerçek budur.

Muhterem Dava Arkadaşlarım,

Değerli Basın Mensupları,

Yozlaşma ve yolsuzluklarla mücadele ve siyasetin denetlenmesi için en önemli argümanlar olan parlâmento denetimi yolları da ne yazık ki bu süreçte güvenilirliğini ve inandırıcılığını büyük ölçüde kaybetmiş bulunmaktadır.

İdarî denetim yolunun etkinlik, verimlilik ve güvenilirliği ise maalesef ülkemizin yıllardan beri tartışagel-diği konulardır. Buna ek olarak, yargı denetiminin yargının kendi işleyişinden ve sorunlarından kaynaklanan 'geç tahakkukuda yine bu konuda kamu vicdanını rahatlatabilecek bir sonuç çıkmasını engellemektedir.

Bütün bu denetim yol ve yöntemlerinin sağlıklı olarak işlemediği yapı içerisinde kamuoyu duyarlılıklarının da doğru bir şekilde yönlendirildiğini ve bu denetimlerin etkinliğine katkıda bulunduğunu söyleyebilmenin elbette ki gerçekçi bir yönü olamaz.

Hepinizin ve yüce milletimizin gayet iyi hatırlayacağı gibi parlâmento denetimine olan güven ve bu mekanizmanın geçerliliği Öncelikle bazı siyasî partilerin yöneticileri tarafından şüpheli hâle getirilmiştir. Geçtiğimiz dönemlerde, iktidar ve muhalefet gruplarının karşılıklı olarak

verdikleri gensoru, araştırma ve soruşturma önergeleri ile ileri sürülen suçlamalar yine daha sonraki dönemlerde karşılıklı anlaşmalarla ortadan kaldırılmıştır.

Bu tür tutum ve davranışlarla bir taraftan parlâmentonun güvenilirliği ve denetiminin etkinliği zedelenirken, diğer taraftan vatandaşlarımız gözünde siyaset kurumunun itibarı da yara almıştır.

Diğer yandan, araştırma ve soruşturma önergelerine konu edilenlerin siyasetçi sıfatlarının yanı sıra, birer insan oldukları ve şayet bir haklılık payı yoksa önergelerin, bu kişilerin şeref ve haysiyetlerine kara çalmak anlamına geleceği görmezden gelinmiştir.

Görüldüğü gibi siyasî ve hukukî denetim mekanizmalarının çoğu zaman yerli yerinde kullanılamaması, Türk siyasetinin önündeki önemli açmazlardan biri haline gelmiştir. Bu durum, siyaset alanının yine siyasetçiler tarafından daraltılmasından başka bir esaslı sonuç doğurmamıştır. İlkeli ve dürüst siyasetin içi boş bir slogan olmaktan çıkarılıp siyasî hayatın doğal bir parçası haline gelmemesi durumunda bu açmazdan kurtulmamızın mümkün olmayacağını unutmamak lâzımdır.

Bugün yapmamız gereken, geçmişte yaşananları birer ibret vesikası olarak sürekli göz önünde bulundurarak milletimizin temel beklenti ve talebini hayata geçirip kurumlaştırmaktır. Son zamanlarda böyle bir gerçekçi ve duyarlı anlayış

yerine, temiz siyaset ilkesini basit çıkar hesaplarının dolgu malzemesi hâline getirmek isteyenler de bulunmaktadır. Bu çevreler, milletimizin kolektif hafızasının çok zayıf olduğu varsayımından hareket etmektedirler.

Fakat, bu eğilimde olanlar bilmelidirler ki karşılık-lı verilen araştırma ve soruşturma önergelerinin zorlamasıyla kurulan hükümetler ve onlara destek verenler unutulmamıştır. Bu hükümetlerle birlikte, karşılıklı olarak ileri sürülen suçlamaların bir bir nasıl ortadan kaldırıldığı ve amlandığı da unutulmamıştır.

Milliyetçi Hareket Partisi, şu ana kadar hiçbir şekilde bu çirkinliklerin içerisinde olmamıştır ve olmayacaktır. Rakibini karalayarak öne geçmek veya iş birliğine zorlamak Milliyetçi Hareketin siyaseten bile olsa tercih edeceği bir yöntem değildir.

Siyaseti yalnızca dürüstlük, açıklık, hoşgörü ve başarı ilkeleri üzerine bina etmeyi tercih eden partimiz, bundan sonra da yine bu şekilde davranmaya devam edecektir.

Huzurlarınızda bir kez daha ifade ediyorum ki, temiz siyasete, rekabetçi ekonomiye ve hakkaniyetli topluma ulaşmanın yolunun, her kurumun, her kesimin topyekûn duyarlılığına ve çabasına bağlı olduğu unutulmamalıdır. Aynı şekilde, yozlaşma ve yolsuzlukları ortadan kaldırmanın yegane yolunun samimî, kararlı ve tutarlı olmaktan geçtiği bilinmelidir.

Bu çerçevede, parlâmento denetiminin, siyaset kurumunu ve kamu çıkarlarını korumak amacıyla yapılması zorunludur. Aksi bir yaklaşımın hem parlamenter demokrasiye ve hem de siyaset kurumuna olan güveni zedelediğinin herkes tarafından kabul edilmesi şarttır.

Sürekli bir şekilde yolsuzlukların ve yozlaşmanın odağında bırakılan siyasetçi üzerine bir de denetimden kaçan insan gölgesinin düşürülmesi milletimizin siyasete olan inancını da zayıflatmaktadır.

Parlamenter sistemlerin vazgeçilmez unsurlarından birisi olan meclis denetim yollarının siyasî rekabet ve şantaj aracı olarak kullanılması alışkanlığı, haki] durumlarda dahi bu yola başvurulması hâlinde bir şüpheli durum yaratmaktadır. Yani, sonuçta, siyasî kan davalarının bu tür mekanizmaların etkisini ve önemini kaybettirdiği bir süreç doğmaktadır.

Muhterem Arkadaşlarım,

Sayın Basın Mensupları,

Bizler biliyor ve inanıyoruz ki siyaset kurumunun sürekli olarak itibar kaybetmesinin, siyasetçilerin va-tandaşlarımız nezdinde âdeta potansiyel suçlu insanlar durumuna düşürülmek istenmesinin önüne de yine siyaset kurumu ve siyasetçiler geçebilir.

Böyle bir yaklaşımın şu çerçevede gelişmesi ve benimsenmesi kaçınılmazdır:

Bir taraftan siyasetin gereksiz yere töhmet altında kalmasına yol açmaktan şiddetle kaçınmak, diğer taraftan da kamuoyu ve yargı denetiminden kaçmamak çok önem taşımaktadır. Hiç şüphesiz, bu iki nokta arasında gerekli olan dengeye ve hassasiyete özen gösterildiğinde sorunların ve tartışmaların önüne geçilmiş olacaktır.

Bunun içindir ki başta milletvekili dokunulmazlıklarının sınırlandırılması hususu olmak üzere, yargı ve denetim reformu gibi sorunun çözümünde fayda sağlayacak her türlü gerçekçi ve yapıcı tavrı sergilemekten kaçınmak hiçbir şekilde mümkün değildir.

Partimiz, milletvekili dokunulmazlığı konusunun sür'atle gözden geçirilerek yeniden düzenlenmesinin siyaset kurumu ve vatandaş ilişkilerinde güvenin tesisi açısından çok olumlu bir adım olacağını düşünmektedir.

Milletvekili dokunulmazlığının belli ölçüler dahilinde gerekli olduğu bir gerçektir. Haksız ve asılsız suç is-natlan ile meclis kararı olmadan milletvekillerinin yasama görevlerinden alıkonulması kabullenilemez.

Ancak, milletvekillerini bu anlamda farklı bir statüye tabi tutmanın amacının onları ayrıcalıklı ve yasaların üstünde bir grup hâline getirmek olmadığı da açıktır.

Bazı üzücü örneklerin, belli çevrelerin siyasete biçmek istedikleri role uygun olarak bütün parlamenterlerin ortak cürmü gibi takdimi, dokunulmazlığı milletvekilleri için bir yük hâline getirmektedir.

Yüce mecliste, namusu ve şerefi üzerine ant içerek göreve başlayan milletvekillerinin, meclisteki görevlerini tam bir bağımsızlık içerisinde yerine getirmek için sahip oldukları bu hakkın, siyaset dışı çevreler tarafından istismarının da bu şekilde önüne geçmek mümkün olacaktır.

Milletvekillerinin, daha seçildikleri andan itibaren sırf böyle bir dokunulmazlıklarının bulunmasından dolayı potansiyel suçlular olarak algılanmasının adalet ve hakkaniyetle bağdaşır bir yanı bulunmamaktadır.

Dolayısıyla bizim görüşümüz, seçim beyannamemizde de açıkça ifade ettiğimiz gibi milletvekili dokunulmazlıklarının yeniden ele alınmasının kaçınılmaz olduğudur.

Ayrıca, milletvekili dokunulmazlığının sınırlanmasının doğrudan ceza kovuşturması açılması veya ceza verilmesiyle aynı anlama gelmeyeceği de bilinmelidir. Bu durum yalnızca, milletvekilinin TBMM güvencesinden sıyrılarak, adalet karşısında diğer vatandaşlarla eşit duruma gelmesi anlamını taşımaktadır.

Sonuç olarak, anayasamızın 83 ve 100. maddelerinin gözden geçirilmesi ve yeniden düzenlenmesi zarureti ortadadır. Bu şekilde, suçüstü hâli, zimmet, irtikap, ihtilas, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, kaçakçılık, resmi ihale ve alım-satımlara fesat karıştırma gibi cürümleri işleyen bir milletvekilinin veya bakanın sorgulanması ve yargılanması için meclisin kararına gerek kalmamalıdır.

Bunun yanında siyasî partilerin gelir ve giderlerinin yeni bir denetim sürecine konu edilmesi gerekmektedir. Siyasî mevzuatımızın bu çerçevede elden geçirilmesi, yolsuzluk ve yozlaşmanın önüne geçilmesi bakımından da önem arz etmektedir. Bu bağlamda, siyasî partilerin, dolayısıyla siyasetin finansmanı meselesi vuzuha kavuşturulmalı ve kapsamlı bir denetim mekanizması geliştirilmelidir.

Partilerin siyasî faaliyetleri ile İdarî yapılarının ayrıntılı olarak düzenlenip sınırlandırıldığı bir sistemde, gelir ve harcama düzeninin disiplin altına alınmamış olmasını demokratik ve etik bir yaklaşım olarak kabul etmemiz mümkün değildir.

Değerli Arkadaşlarım,

Sayın Basın Mensupları,

Hepinizin de bildiği üzere, mensubu olmakla onur duyduğumuz bu yüce meclis, dünyanın kurtuluş savaşı veren ve devlet kuran tek meclisidir. Millet egemenliğinin temsil makamıdır. Bu makama yönelik her türlü haksız ve yersiz eleştiri ve itham doğrudan demokrasi-mize yapılmış kabul edilmek durumundadır.

Bizim İçin anayasa ile yasama organı mensuplarına, görevleri dolayısıyla sağlanan birtakım hakların kötüye kullanılması da parlâmentonun denetim yetkisinin suiistimal edilmesi de gerçekte siyasetin toplumsal tabanını daraltan, meşruiyetini tartışmalı hale getiren davranışlardır.

Yine, bu çerçevede, üzerinde durmak istediğim bir önemli konu ise bazı çevrelerin siyaset kurumuna ve siyasetçiye getirdiği eleştirilerde herhangi bir ayırım ve kısıtlamaya gitme ihtiyacı hissetmemesi konusudur. Bu çevreler, topluma karşı kendi yükümlülüklerini hiçbir şekilde sorgulama gereği duymaksızın, sanki bütün olumsuzlukların temelinde siyaset varmışçasına hareket ederek âdeta kendilerini temize havale etmek arzusu içerisindedirler.

Kısacası, siyaset kurumuna ve siyasetçiye getirilen eleştirilerde böyle bir mantık silsilesinin izlenmesinin iyi niyetle bağdaştırılması imkânı yoktur.

Halbuki, toplumsal sorumluluk anlayışından kaynaklanan eleştiriler aynı zamanda yapıcı önerilerle ve girişimlerle desteklenir ve sistemin aksayan yönlerinin rehabilitasyonunu amaçlar. Toplumlar ve kurumlar açısından yarar sağlayacak olan bakış açısı budur. Demokrasinin gelişimini ve kurumsallaşmasını etkileyecek ve destekleyecek olan tavır da budur.

Muhterem Dava Arkadaşlarım,

Sayın Basın Mensupları,

Huzurlarınızda son olarak bütün siyasi partilere ve siyasetçilere müşterek bir görev ve sorumluluk düştüğünü hatırlatmak istiyorum.

Bugün siyasetin yolsuzluklardan arınması kadar, siyaset kurumunu haksız yere karalayıp eleştirenlere karşı da hep birlikte mücadele etme mecburiyetimiz vardır.

Unutulmamalı ki bu iki yönlü yaklaşımın demokratikleşme sürecinin sağlıklı bir şekilde gelişmesi ve neticelenmesi bakımından önemi ve değeri çok büyüktür.

Demokratikleşme politikası, her şeyden önce, daha adil ve şeffaf bir siyasî ve toplumsal düzeni inşa etme niyetini ve çabasını ifade eder. Aynı şekilde, siyaseti ve toplumu yok farz eden bir demokratikleşme perspektifi ve politikasından bahsetmek mümkün değildir. Siyaset kurumunun başarısı, ancak toplumuyla birlikte ve ülkesi için olduğu zaman mümkündür ve anlamlıdır.

Bu duygu ve düşüncelerle bir kez daha yüksek heyetinizi saygı ve sevgiyle selâmlıyorum.

Sayın Genel Başkanımız

DR. DEVLET BAHÇELİ'nin

08 Mayıs 2001 Günü TBMM MHP
Grup Toplantısı'nda Yapmış Oldukları
Konuşma Metni

Muhterem Milletvekili Arkadaşlarım,

Sayın Basın Mensupları,

Sözlerime başlarken hepinizi saygı ve sevgiyle selâmlıyorum.

Bugün öncelikle, ekonomimizin krizden çıkış sürecinde alınan mesafelere değinmek, hükümetimizin ve meclisimizin bu çerçevede gerçekleştirmekte olduğu yapısal dönüşümler üzerinde durmak istiyorum.

Huzurlarınızda, altını çizmek istediğim bir diğer önemli konuyu ise siyasetin konumuna ve rolüne ilişkin değerlendirmeler oluşturmaktadır.

Hepinizin de bildiği gibi, Kasım ve Şubat krizlerinin sadece malî sektör üzerinde sınırlı kalmayıp, bütün sektörlere yansımış olması hükümetimizi, yeni bir ekonomik program uygulamaya sevk etmiştir. Bu program çerçevesinde, toplumumuzun bütün kesimlerinin katılımıyla, içerisinde bulunduğumuz zor ve sıkıntılı günleri geride bırakarak, Türkiye'nin önünü açmak en temel hedefimizdir.

Krizi aşma, yeni ekonomik kaynaklar oluşturma ve yapısal reform çabalarına ilişkin olarak sağlanan gelişmeler de bu anlamda bizlere cesaret vermektedir.

Her şeyden önce, gerek meclisimiz ve gerekse hükümet, yıllar boyu hemen her plâformda dile getirilen ve mutlaka yapılması istenen pek çok düzenlemeye el atmış bulunmaktadır.

Türkiye'nin yaşadığı ekonomik krizi aşmak için ortaya konulan çaba ve çalışmalar bugün bir çıkış noktasına gelmemizi sağlamıştır. Milletimizin yaşadığı sıkıntılar ve yaptığı fedakârlıklar bütün açıklığıyla ortadadır. Burada şunu Önemle belirtmek istiyorum ki Milliyetçi Hareket Partisi, bu krizden çıkış için gerekli olan tavrı siyasî fedakârlık düzeyinde ortaya koymuştur. Türkiye'nin aydınlığa çıkması için her zaman her türlü fedakârlığı yapmaya hazır olduğumuzu izah etmeye bile gerek yoktur.

Ayrıca vurgulamak isterim ki ülkemizin ve insanlarımızın bugününü ve geleceğini belirleyen girişimlerin ve çalışmaların şimdiye kadar yapılmayıp böyle bir dönemde gerçekleşiyor olması bir ölçüde üzüntü vericidir. Çünkü, bugün yapılan ve yapılmakta olan çalışmaların pek çoğu yıllar önce, bu krizlerle karşılaşmadan önce yapılması gereken düzenlemelerdir.

Ne var ki ülkemizin pek çok meselesi gibi bu konularda da sürekli ertelemeye gitme kolaycılığı ve oy avcılığı tercih edilmiş, bu durum da sorunların derinleşerek bugünlere intikaline sebep olmuştur.

Ülkemiz uzun yıllar enflasyonist bir büyüme modeline ekonomik ve toplumsal gelişme arayışına girmiş olmanın ağır bir maliyeti ile karşılaşmıştır. Bu modelle meydana gelen ekonomik değişimler, toplumsal gelişmeyi sağlamaya yetmemiştir. Türkiye'de yaşanan bu çelişki, büyük ölçüde ülkemizin toplumsal sorunlarının kaynağında yatan önemli bir olgu hâline gelmiştir.

Enflasyonist büyüme modelinin esas mekanizmasının, sabit gelir gruplarından, küçük üreticilerden ve özellikle ücret türü gelir elde eden kesimlerden enflasyon yoluyla diğer kesimlere gelir transferini sağlamak olduğu bilinmektedir. Bu bir sermaye birikim modelidir. Fakat Türkiye'de bu modelle elde edilen birikimin yetersiz olduğu, toplumsal ve ekonomik kalkınmayı finanse edecek tasarruf düzeyi eksik kaldığı için enflasyonist büyüme kaçınılmaz olarak iç ve dış borçlanmaya dayalı iktisat politikalarıyla birlikte yürütülmüştür.

Türkiye'nin sağlıklı bir ekonomik ve toplumsal gelişme modeline geçmesi için gereken köklü yapısal reformlar vardır. Bu yapısal reformları bazılarının zannettiği gibi sadece bir iki kurumun özelleştirilmesine indirgemek, meseleyi yapısal boyutlarda algılamamak demektir. Biz bu

yapısal reformların geniş ölçekte kapsamlı bir şekilde ele alınması gerektiğini düşünüyoruz.

Bunlardan en önemlisi, Türkiye'de rekabetçi piyasa ilişkilerinin kurumlaşmasını sağlayacak düzenlemelerin yapılmasıdır. Türk kamu ve özel sektörü, korumacı, rekabetten uzak ithal ikameci modelin kanatları altında ülkeye döviz kaybettirici, kalite ve verimliliği göz ardı eden anlayış ve yaklaşımdan bir türlü uzaklaşmak istememenin bedelini bütün ülkeye ağır ödettirmiştir.

Bugün Türk müteşebbislerinin de ekonomik faaliyetleri dışa açık ve rekabetçi bir sisteme uyum sürecini tamamlamaları gerekmektedir. Çünkü, dünya standartlarında üretim yapamayan sektörlerin devlet desteğiyle ayakta durmasının kamu ekonomisini ne hâle getirdiği açıkça ortadadır.

Değerli Arkadaşlarım,

Sayın Basın Mensupları,

Gerçekten de bugün önümüzde geçmişten günümüze birikerek intikal eden büyük bir sorunlar yumağı bulunmaktadır. Kısa vadeli çıkarlar uğruna ertelenen ve çözümünden kaçınılan sorunlar, zaman içerisinde karşımıza daha da büyüyüp adeta çözülemez hale gelerek çıkmaktadır.

Bunun içindir ki benzeri bunalımlara bir daha dönmek ve insanlarımızı tekrar tekrar aynı sıkıntılarla yüz yüze bırakmamak amacıyla, sorunların yerinde ve zamanında çözümüne yönelik bir çalışma niyetinin ve biçiminin ortaya konulması artık kaçınılmazdır.

Milliyetçi Hareket olarak bizler, bir taraftan böyle bir yaklaşımı sergilerken, diğer taraftan da bu tür ortamın oluşmasına katkı sağlamanın çabası içindeyiz. Bazı çarpık zihniyetlerin anlamadığı ya da anlamak istemediği gerçek budur. Bilinmelidir ki onların anlama sıkıntısı bu gerçeği değiştirmeye yetmeyecektir.

Borç ve faiz sarmalında sıkışıp kalmış olan ülkemizin kendisine yeterli ve sürdürülebilir bir finansman yapısına kavuşabilmesi için "ürettiğinden fazlasını tüketen", "tükettiğinden fazlasını İse israf eden" bu yapıyı mutlak surette kırması gerekmektedir.

Ekonomik krizin sıcaklığının yerini ümide ve güvene bırakmaya başladığı şu günlerde, her türlü kısır çekişmenin, siyasî beklentilerin bir tarafa bırakılarak atılması gereken başka hayati adımlar da bulunmaktadır. Bunlar arasında şüphesiz kamu harcama reformunun gerçekleştirilmesi de önemli bir yere sahiptir.

İktidarıyla, muhalefetiyle ekonomik krizler konusunda yeterince deneyim sahibi olan siyasî yapının, artık Türkiye'nin Önündeki en büyük handikaplardan biri olan kamu harcama sistemini gözden geçirmesi şarttır.

Devlet-vatandaş ilişkisinin sağlıklı bir zemine kavuşması, yönetimin toplumsal destek ve itibarının yükselmesi için böyle bir dönüşümün gerçekleşmesi kaçınılmazdır.

Bunun daha iyi kavranabilmesi için mevcut sistemin avantajlarını politik beklentilere ve getirilere tahvil ederek gelinen noktada, artık ülkemizin gideceği bir yer olmadığını herkesin çok iyi bilmesi ve görmesi zarureti ortadadır.

Bu bağlamda, kamu harcama reformunu tamamlayıcı bir işleve sahip olan kamu denetim sisteminin etkin ve verimli bir hale getirilmesi hususu üzerinde de özenle durmak gerekmektedir.

Hepinizin hatırlayacağı gibi geçmişte Türkiye'yi "temiz siyaset ve yönetim" arayışlarına iten, skandal boyutuna varan kirliliklerin hiçbirisi normal denetim mekanizmaları içerisinde ortaya çıkarılamamıştır. Bunların hepsi, çeşitli tesadüflerin neticesinde kamuoyunun gündemine girmiştir.

Halkımızda siyasete ve bürokrasiye ilişkin sürekli sorgulayıcı, şüpheli yaklaşımlar daha çok bu olaylar neticesinde yer etmeye başlamıştır. Siyasetçilere, kamu görevlilerine ve ekonomik alana yönelik bu kuşkucu ve sorgulayıcı tavırlar tabii olarak bir güven erimesini de beraberinde getirmiştir.

Bunun önüne geçmenin en etkili yollarından birinin, denetim mekanizmalarının sağlıklı ve işler hale getirilmesinden geçtiği açıktır.

Günümüzde, kamu hizmetlerinin pek çoğunun denetlenemediği, denetimlerin ise beklenen ve gereken verimlilikte olmadığı bilinen gerçeklerdir.

Bu durum devam ettiği sürece de ne kamu harcamalarında bir disiplin sağlamak ve ne de kamu hizmetlerinde kaliteye ulaşmak mümkün olmaktadır.

Keza, harcama denetiminde kamu kesimini bir bütün olarak denetleyecek mekanizmanın geliştirilmesi şarttır. Ayrıca, kamuoyunun kamu harcamaları konusunda bilgilendirilmesi ve hassasiyetlerinin dikkate alınması zarureti vardır.

Burada, artan borç stokumuz da gözetilerek, yatırım bütçesi sistemi ile borç yönetiminin ilişkilendirilmesi ve cari harcamalar için borçlanmaya izin verilmemesinin artık elzem olduğu da görülmelidir.

Bunun dışında, alınacak önlemlerin önemli bir kısmı ise adalet sistemimizi ilgilendirmektedir. Rüşvet ve yolsuzlukların önlenmesi için Türk Ceza Kanunu başta olmak üzere mevzuatımızda gerekli değişiklik ve düzenlemelere gidilmesi gerekmektedir.

Yargının doğal işleyişini bozmaya yönelik çabaların adaletin tecellisine müdahale anlamı taşıyacağı açık olmakla birlikte, gecikmesinin de aynı neticeyi verdiği görülmelidir.

Dolayısıyla, toplumu bir ur gibi kemiren rüşvet ve yolsuzlukla mücadele edebilmek için bu tür davaların daha hızlı görülmesini sağlayacak bir yargılama sisteminin acilen oluşturulması şarttır.

Ancak bugün, en ufak bir kamu gücü suiistimalinin ortaya çıkmasıyla birlikte, bunun o suçu işleyenlerin yanında tüm kamu görevlilerine ve bütünüyle siyaset kurumuna fatura edilmesinin temelinde de siyasî ve idarî denetimin yetersizliği önemli bir paya sahiptir.

Bunun yanında, çeşitli niyet ve hesapların sonucu olan siyaset kurumuna yönelik yıpratma kampanyalarının da rolünü unutmamak lâzımdır.

Yolsuzluklara karşı Cumhuriyet tarihinin en büyük mücadelelerinin yürütüldüğü bir dönemde, siyaset kurumunun böyle bir çaba içerisine girdiği bir zamanda yine müzmin ve periyodik krizlerin kaynağına yönelik köklü yapısal reformlara girişildiği bir anda siyasete yöneltilen bu haksız ve yersiz eleştirileri iyi değerlendirmek durumundayız.

Şunu açıkça ifade etmek istiyorum ki siyaseti ve meclisi karalama kampanyası açanlar, aynı zamanda demokratik kültüre ve hukuk devletine de zarar vermektedir. Toplumun siyasete

yansıyan iradesini küçümsemek, siyaset sahasını daraltarak toplumsal dayanışmayı zedelemekten öteye bir anlam taşımaz.

Siyaset kurumunun ve dolayısıyla demokratik yol ve yöntemlerin devre dışı kaldığında, sorunların hangi makul mekanizmalarla çözülebileceğinin açık ve tutarlı bir izahını da yapmak zorunludur.

Kriz ortamlarında tek suçlu ve sorumlu olarak siyasetçinin ve meclisin görülmesinin ve zaman zaman da karalanmaya çalışılmasının hiç kimseye bir faydası yoktur.

Gerçek ve güçlü bir adaletin ön şartını, suçlu ile suçsuz arasında yapılacak ayırmadaki isabet derecesinin oluşturduğuna şüphe yoktur. Hiç kimse, kriz süreçlerinde yoğunlaşan toplumsal tepkileri ve keskinleşen duyguları istismar ederek atılacak temellerin üzerine sağlam binaların inşa edilemeyeceğini aklından çıkarmamalıdır.

Kıymetli Dava Arkadaşlarım,

Sayın Basın Mensupları,

Huzurlarınızda, siyasî aktörlere ve toplumun bütün kesimlerine bir çağrıda bulunmak İstiyorum: Türkiye'nin yarınlarında da bu sıkıntıların yaşanmaması için öncelikle bir zihniyet değişikliği şarttır. Böyle bir zihniyet dönüşümünün de siyasetten ekonomiye, bürokrasiden medyaya kadar bütün alanlarda gerçekleşmesi gerekir.

Bizim, Milliyetçi Hareket Partisi olarak, her zaman altını çizdiğimiz bir tespitimiz, yolsuzlukların toplumsal ve ekonomik gelişme için en büyük tehdit ve tehlike olduğudur. Bir toplumdaki yozlaşma ve yolsuzluk oranı, o toplumdaki yoksulluğun da en büyük göstergesidir. Şayet, yozlaşma ve yolsuzlukla mücadelede başarılı olunamazsa, yoksulluğun da Önüne geçilemez.

Bunun içindir ki siyasetin de kamu yönetiminin de, iş hayatının da her türlü yozlaşma ve yolsuzluklardan arındırılması, küçük-büyük bütün gayrimeşru kanalların tıkanıp yapıların çökertilmesi bizim için büyük bir önem taşımaktadır.

Geçen iki yıllık dönemde, bu yolda aldığımız mesafeler bütün kamuoyunun malûmudur.

Son yılların en büyük ve kapsamlı operasyonları ile arkasında veya içinde kimin olduğuna bakılmaksızın bütün organize suç şebekelerine karşı amansız bir mücadele sürdürülmektedir. Bu kararlı mücadelemiz bundan sonra da kesintiye uğratılmaksızın devam edecektir.

Her plâtförmda ve her vesile ile yolsuzluk ve yoksullukla mücadele ilkesini ortaya koyan Milliyetçi Hareket Partisi, hiçbir zaman kısa vadeli beklentilerle, kişisel çıkar hesaplarıyla Türkiye'nin ufkunu daraltan, geleceğine ipotek koyan davranışlara izin vermemiştir ve bundan sonra da vermeyecektir.

Kısacası, Türkiye'deki alışkanlık ve çıkar anlayışına dayalı yapının değiştirilmesinin esasları, siyasî yapıda da köklü değişimlerden geçmektedir. Bu değişimler sivil toplumun güçlenmesi, demokratik değerlerin egemen kılınması ve millî kimliği geliştirecek bir kültür stratejisiyle bütünleştirilmek durumundadır.

Görüldüğü gibi Milliyetçi Hareket Partisinin siyaset etme tarzında kısa vadeli değil uzun soluklu düşünmek, günü kurtarmak değil ülkeyi esenliğe taşımak esastır. Bu esas bundan sonra da değişmeyecektir.

Değerli Arkadaşlarım,

Sayın Basın Mensupları,

Yaşadığımız kriz süreci, toplumumuzun geniş kesimleri üzerinde etkili olmakla birlikte, baş edilemeyecek boyutta da değildir. Bilinmelidir ki bizler ülke olarak krizi aşıp daha adil ve güçlü bir ekonomiye, daha huzurlu ve mutlu bir topluma ne pahasına olursa olsun ulaşacağız.

Bu bizim temel sorumluluğumuz ve görevimizdir. Biliyor ve inanıyoruz ki şartların ağırlığı buna bir engel teşkil etmez, ancak daha fazla çalışmamızı zorunlu kılar. Bundan sonraki görevimiz milletimiz ve ülkemiz için daha çok çalışmaktır.

Huzurlarınızda sonuç olarak ifade etmek isterim ki Türkiye'nin önünü açacak bu yöntem ve politikaların varlığı ve uygulanabilirliği Milliyetçi Hareketin gücüyle doğru orantılıdır. Bizim gücümüz arttıkça Türkiye'nin önünü açacak yaklaşımlar da uygulanabilir hâle gelecektir.

Bu duygu ve düşüncelerle yüksek heyetinizi bir kez daha saygı ve sevgiyle selâmlıyorum.

Sayın Genel Başkanımız

DR. DEVLET BAHÇELİ'nin

22 Mayıs 2001 Günü TBMM MHP
Grup Toplantısı'nda Yapmış Oldukları
Konuşma Metni

Kıymetli Dava Arkadaşlarım,

Saygıdeğer Basın Mensupları,

Partimizin grup toplantısında tekrar bir araya gelmiş bulunuyoruz. Bu vesileyle yüksek heyetinizi sevgi ve saygılarımla selâmlıyorum.

Hepinizin dikkatlerini, yaklaşık üç ayı buian ekonomik krizin dinamiklerine ve izlediği seyre çekmek istiyorum. Ancak, bu konulara temas etmeden önce, son günlerde yaşadığımız iki üzücü hadiseye değinmeyi gerekli görüyorum.

Bunlardan ilki Hatay ve Osmaniye illerimizde meydana gelen sel felâketidir. Bilindiği gibi bu felâketle birlikte Antakya kent merkezi, İskenderun, Arsuz, Kırıkhan, Kumlu, Reyhanlı, Samandağ, Yayladağı, Altınözü ve Osmaniye ilimizin Kadirli ve Sumbas ilçelerinde pek-çok ev, iş yeri ve ekili alan zarar görmüştür.

Afet sonrasında vatandaşlarımızın aç ve açıkta kalmaması için gerekli tedbirler alınarak hayatın normale dönmesi sağlanmıştır. Bu felâket anında büyük bir basiret ve öz veriyle sorunu aşan başta sayın valilerimiz ve belediye başkanlarımız olmak üzere bütün mülkî ve mahallî idare

yöneticilerini, çalışanlarını huzurlarınızda tebrik ediyorum.

Sel felâketinin çok büyük boyutlarda olması çiftçilerimizin ve esnaflarımızın sorunlarını daha da artırmış, yöredeki belediyelerimizin yükünü ağırlaştırmıştır. Özellikle Antakya kent merkezinde selin yol açtığı tahribat ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının desteğini zorunlu kılmaktadır.

Geçtiğimiz hafta içerisinde felâket bölgesine yapmış olduğum araştırma ve incelemelerde bu durumu yerinde gözlemlemiş bulunuyoruz. Bu çerçevede tespit ettiğimiz sorunlara yönelik olarak bütün tedbirler alınmaktadır.

Özellikle, selden zarar gören yöre çiftçisinin Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borçlarının faizsiz olarak ertelenmesi, çiftçiye tohum, gübre ve akaryakıt yardımı, 2001 yılı ekili tütün alanlarının yok olması sebebiyle 2000 yılına ait tütünün kotasız olarak alımı, vergi, SSK ve Bağ-Kur prim borçlarının ertelenmesi gibi acil önlemler Bakanlar Kurulumuzda ele alınmıştır. Aynı şekilde esnafımızın çalışma imkânları büyük ölçüde ortadan kalktığı için kredi borçlarının ertelenerek yeni kredi imkânlarının yaratılması üzerinde durulmaktadır. Bunun dışında en kısa sürede yörenin altyapı ihtiyaçlarına yönelik gerekli çalışmalar yapılarak kaynak temin edilecektir.

Yaşadığımız diğer üzücü olay ise Malatya'da ve Ankara'da Silahlı Kuvvetlerimize ait iki uçağımızın düşmüş olmasıdır.

Öncelikle bu çok elim uçak kazalarında şehit düşen subay ve erlerimize bir kere daha Yüce Allah'tan rahmet diliyorum. Mekânları cennet, ruhları şad olsun. Aziz milletimizin ve ordumuzun başı sağ olsun.

Aynı tip uçakların art arda düşmesi sonucunda zihinleri meşgul eden bazı müphem noktaların ortaya çıkması, kamuoyunu ister istemez tedirgin etmiştir.

iddialar tamamen gerçek dışı olsa bile, meselenin enine boyuna tartışılması önem taşımaktadır. Gerek Türk Silahlı Kuvvetlerinin ve gerekse ilgili bakanlığımızın bu konuda çok yönlü araştırmaları başlatmış olması, kamuoyunda takdirle karşılanmıştır. Artık bu araştırmaların titizlikle sürdürülerek sonuçlandırılması gerekmektedir.

Değerli Arkadaşlarım,

Sayın Basın Mensupları,

Son gelişmelerle birlikte kamuoyunun yolsuzluk ve usulsüzlük meselesine karşı giderek daha duyarlı hâle gelmiş bulunduğu açıktır. Türkiye, yolsuzluklarla haksızlıklarla ve usulsüzlüklerle mücadelesini tamamlamak ve kazanmak zorundadır.

Ancak, unutulmamalı ki bunun için, sadece samimî bir siyasi irade ve kararlılık ile hukukî araçların takviyesi yeterli değildir. Bunların yanı sıra, vatan ve millet sevgisinin, sorumluluk ahlâkının bütün toplum ve kurumlar bazında belirleyici bir güce ve konuma sahip olması gerekir.

Tabi ki, kültürel ve ahlaki erozyonun hem sebebi, hem de sonucu olanların bunu anlaması ve benimsemesi çok zor hatta imkansızdır. Bunlar, bilâkis, bu tür değer ve ilkeleri hor görmekte, toplumsal düzeyde yaygınlaşmasını olumsuz şekilde etkilemektedir. Ama, unutulmamalı ki çeşitli zamanlarda ortaya çıkan sorunların, bugün yaşadığımız gibi değişik sonuçların ortaya çıkmasında bu noktanın payı büyüktür.

Yeryüzündeki hangi ülke olursa olsun, bir toplumun, millî duyarlılıkları ve adalet duygusu zayıfladığında, manevi referans noktaları çarpıtılmaya ya da çökertilmeye çalışıldığında ayakta durması giderek güçleşir. Kurumsal yapıların ve kuralların, böylesine ciddî toplumsal ve zihinsel alt üst oluşlar esnasında sağlıklı sonuçlar üretmesi çok zor ve hatta imkânsızdır.

Bunun için toplumların sosyokültürel zihniyet kalıpları ile kurumsal yapı ve kurallar arasında karşılıklı bir bağımlılık ilişkisi söz konusudur. Bu sebeple, hem karar verme süreçlerinde rol oynayan siyasetçi ve bürokratların hem de kamuoyunu bilgilendiren ve yansıtan medyanın bu gibi konularda çok dikkatli ve özenli olma mecburiyetleri vardır.

Böyle bir kolektif duyarlılığın sergilenmesinin anlam ve önemi, hiç şüphesiz kriz dönemlerinde daha çok artmaktadır. Ancak, bu durumlarda gerekli titizliğin gösterildiğini iddia etmek İmkânsızdır. Bunu görmek için ülkemizde son zamanlarda yaşanan gelişmelere ve yapılan tartışmalara dikkatlice ve soğukkanlı bir şekilde bakmak yeterlidir.

Eğer ülke olarak, krizlerden gerçekten ders alınmak isteniyor, yolsuzluk ve usulsüzlüklerle kararlı bir şekilde mücadele edilmesi arzu ediliyor ise bu stratejik noktayı göz ardı etmekten ya da ihmal etmekten şiddetle kaçınmak lâzımdır.

Bugün, belli bazı çevreler, halkımızın dikkatlerini bu hususlardan çok, zihinlerindeki şablonların ya da farklı amaçlara hizmet edecek projelerin hayatiyeti yönünde kanalize etmeye çalışmaktadır.

Hareket ve varış noktaları Türkiye olmayanların böyle bir yaklaşım içinde olmasını anlamak kolaydır. Ancak, duyarlılık iddiasını taşıyan bazı çevrelerin benzer hataları tekrarlamasını anlamak ise mümkün değildir.

Bizler biliyor ve inanıyoruz ki özü ve yönü Türk milletinin temel değerleri ve çıkarlarından beslenmeyen projeler ve faaliyetler, Türkiye'ye hizmet etmez, edemez. Çünkü, bilerek veya bilmeyerek başkalarının cazibe ve çekim alanlarının büyümesine kapılmış olanların başka bir sonuca varması mümkün değildir.

Bunun İçin zaman zaman farklı ve çarpık bakış açılarının ortaya koyduğu tablonun analizini iyi yapmak gerekebilir. Aynı şekilde, her gün muhatap olduğumuz mesaj bombardımanlarını sağlıklı değerlendirme yapma imkânını zorlaştırdığı için sağlıklı değerlendirmelere ihtiyaç artmaktadır.

Türk aydını ve siyasetçisi, başka değer ve çıkarların ürünü olan kalıplar içinde dşnmek ve tartışmak yerine, ülkesinin gündemini ve geleceğini kendisi belir-leyebilmelidir.

Milliyetçi Hareket Partisinin varlığından rahatsız olanların düşüncelerinin temelinde de bu gerçekler yatar. Milliyetçi Hareketi çeşitli şekillerde engellemeye çalışmalarının bir sebebi de budur.

Ama kim ne derse desin, bizlerin milletimizin gelişme ve kalkınma kararlılığı ile onun ayırt edici vasıflarını oluşturan müşterek kıymetleri arasında birini tercihe zorlamayı, kabul etmemiz mümkün değildir. Milliyetçi Hareket, inancını, bu tür tercih zorlamalarının pazarlama teknikleri ne kadar güçlü olursa olsun muhafaza ve müdafaaya devam edecektir.

Özellikle kriz anlarında ülkemizin içinde bulunduğu sıkıntılardan ve zaaflardan yararlanmak isteyen çevreler her zaman var olmuştur. Uluslar arası gelişmeler ve şartlar daha medenî ve insan bir nitelik kazanmadığı sürece bundan sonra da olacaktır. Ama hiç kimse şüphe etmesin ki bu lke Türkiye olarak hep var olacak ve yoluna böyle devam edecektir.

Kıymetli Milletvekili Arkadaşlarım,

Sayın Basın Mensupları,

İfade ettiğim bu tespit ve hatırlatmaların anlam ve önemi, tarihimizde ve dünyada yaşanan benzer gelişmelere bakıldığında daha iyi anlaşılacaktır. Çünkü, millet olarak kriz süreçlerinde yaşadığımız sıkıntılar ve zaman zaman içine düştüğümüz ümitsizlik girdapları, ister istemez esasın gözden uzaklaşmasına sebep olabilmektedir.

Ülkemizin, gerek ekonomik kriz sürecinin yoğun olarak yaşandığı günlerde, gerekse krizden çıkma çabalarının olumlu gelişmeler gösterdiği bugünlerde karşı karşıya bulunduğu durum, bazı açılardan bu değerlendirmenin çerçevesi içinde yer almaktadır.

Ekonomik krizin tek suçlusu ve sorumlusu olarak siyaseti gösterenlerin sayısı ve etkinliği oldukça fazladır. Bu çevrelere göre, krizin günah keçisi siyaset kurumu olduğuna göre, çıkış yolu da daha çok bu yapıyla sınırlıdır.

Böyle bir mantık, en iyi ihtimalle yaşananları ve yaşanacak olanları hafife almakla eş değerdir. Faturayı sadece siyaset kurumuna kesenler, aslında başka siyasî projelere alt yapı oluşturmakla meşgul olanlardan başkası değildir.

Benzer şekilde, son dönemlerin en çok çalışan meclisinin, aynı zamanda en çok yıpratılmaya çalışılan kurum olduğunu göz ardı

etmek imkânsızdır. Ekonomik krizin, zaman zaman gerektirdiği, zaman zaman da zorladığı önlemleri almak için gece gündüz çalışan bir meclisi karalamaya kalkışmayı, makul bulmak hiçbir şekilde mümkün değildir.

İşte bu ve benzeri sebeplerle yaratılmak istenen havayı iyi analiz etmek, siyaset kurumunun ve meclisin itibarını her durumda korumak şarttır. Bugün eğer, Türkiye krizden çıkış için gayret sarf ediyor, yapısal dönüşümü mümkün kılıyor ise bunu gene aynı meclis ve hükümet yapmaktadır.

Yine, Türkiye, Uluslararası Para Fonu (IMF) ile ilk kez bir anlaşma imzalıyor ve ilk kez niyet mektubu gönderiyor değildir. Dünyanın kalkınmakta olan birçok ülkesinde olduğu gibi Türkiye'de de bunun birçok örnekleri bulunmaktadır.

Bu durumda bazı çevrelerin yapmak istediği, ulaşmak istediği hedef nedir? Bunların yapmaya çalıştığı, üzüm yemek değil, olsa olsa bağcıyı dövmeye gayret etmekten ibarettir.

Bizim Milliyetçi Hareket Partisi olarak kriz sürecinde hem gösterdiğimiz hassasiyet hem de yaptığımız fedakârlık işte böyle bir noktada çok önem arz etmektedir.

Milliyetçi Hareket açısından, rant ve yolsuzluk ekonomisinden haksız kazanç ve güç elde edenlerle kriz ortamından nemalanmaya çalışanlar arasında hiçbir fark yoktur. Bu gerçek herkes tarafından böyle bilinmelidir.

Kıymetli Milletvekili Arkadaşlarım,

Saygıdeğer Basın Mensupları,

Hükümetimizin uygulamaya koyduğu yeni ekonomik program ile birlikte ekonomik kriz sürecinde ikinci aşamaya geçilmiş olmaktadır. Başka bir deyişle, belirsizlik, panik ve sıkıntıların iç içe geçtiği kriz ortamından, moral depolama, toparlanma ve yeniden yapılanma aşaması başlamış bulunmaktadır.

Ekonomimizin acil ihtiyaç duyduğu dış kaynak sorunu büyük ölçüde çözümlenmiştir. Kredinin yerli yerinde kullanılması durumunda, içine girdiğimiz ikinci aşamanın başarıyla tamamlanması mümkün olacaktır.

Yaşanan gelişme ve tartışmalar ekseninde düşüncelerimizi yine açıkça ifade etmek, ülke sorunlarını ve gerçeklerini açıkça ortaya koymak gerekmektedir.

57. Hükümet, tek başına İcraatlarıyla olmasa bile, iş başında bulunması sebebiyle krizin birinci derece sorumluluğunu üstlenmiştir. Hatırlanacağı üzere, partimiz bu konuda görüşlerini daha önce kamuoyuna aktarmış ve siyasî pişkinlik anlamına gelecek bir yaklaşımı daha baştan reddetmiştir. Aslında, bizim yapmaya çalıştığımız, her partinin ve siyasetçinin benimsemesi gereken bir anlayışı ifade etmektedir.

Bugün bir kez daha vurgulamak isterim ki ülke ekonomisinin yaşadığı kriz süreci, bazı çevrelerin yaymak istediği havaya rağmen, ülkemizin çökmesi ya da ekonominin iflâs etmesi manasına gelmemektedir. Tabii ki sonuçları ağır olan ciddi bir kriz süreci yaşanmış, toplumsal öz güven zayıflamıştır.

Benzer şekilde, bugün bütün sorunlar çözülmüş, ekonomimiz düzleşmiş da değildir. Başka bir ifadeyle, ne dün ekonomimiz iflâs etmiştir ne de bugün ekonomik sıkıntı süreci bitmiştir. Devlet ve millet olarak, bir süre daha krizlerin yol açtığı tahribatları tamir etmemiz gerekecek, ekonominin ve toplumun rahatlaması ancak bundan sonra mümkün olacaktır.

Dolayısıyla, milletimizin, hem geçmiş yıllarda, hem de son dönemde yaşadığı acı tecrübelerin öğrettiği gerçekleri unutmaması ya da göz ardı etmemesi lâzımdır.

Bunun için diyoruz ki dün "iflâs edebiyatı" nasıl yanlış ise bugün de "mucize ticareti" aynı ölçüde yanlıştır.

Türkiye olarak, daha temkinli ama kararlı bir şekilde sorunların ve yanlışlıkların üzerine gitmek, ekonomik dinamizmi artırmak için sabırla ve ısrarla çalışmak şarttır. Bunu başardığımız ölçüde, ülke olarak ekonomik sorunları yenip refaha ulaşmamızı kimse engelleyemeyecektir. Ekonomik programın başarıya ulaşması için bütün bu hususların gözden uzak tutulmaması gerekir.

Çünkü, ekonomimizin sorunlarını ve açmazlarını, ülkemizin genel sorunlarından ve konumundan ayrı düşünmek imkânsızdır. Aynı zamanda, küresel ekonomik düzenin zorlamalarından ve gereklerinden, yine küresel sermaye hareketlerinin yoğunluk kazanmasından bağımsız düşünmek de mümkün değildir. Buraya kadar ifade ettiklerimizin anlam ve Önemini kavramak için çok fazla gerilere gitmeye çok detaylı tahlillere ihtiyaçta yoktur.

57. Hükümet döneminde devlet ve millet olarak karşı karşıya kaldığımız deprem ve sel baskınları gibi tabîî afetler, petrol fiyatlarındaki hızlı tırmanışlar gibi büyük yüklerin yanı sıra, ekonomik yapının biriktirdiği sorunlar yumağı, belli başlı iç sıkıntılarımızı oluşturmuştur.

Özellikle 1992 yılından bu yana birbirini izleyen siyasî iktidarların devlet bankalarının yükünü sürekli artırdığı bilinmektedir. Yine 1994 yılında gerçekleşen malî krizden itibaren uygulanan yüksek faiz oranları borçların geometrik bir şekilde artmasına yol açmıştır.

İşte bu iki faktör, genelde Türk ekonomisini, özelde ise bütçe dengelerini alt üst eden temel sebeplerden birini oluşturmaktadır.

Dış faktörler arasında ise uzak Doğu Asya ve Rusya krizlerinin dışında, her geçen yıl artan ve kontrol edilemeyen uluslar arası sermaye hareketlerinin yoğunluğu ve hızı da önemli bir paya sahiptir. Görüldüğü gibi dünyada mali krizlerin yayılması tesadüfi değildir. Yabancı sermaye giriş ve çıkışları yeterince güçlü olmayan ekonomileri daha fazla ve derinden etkilemektedir.

Ülkemizin Kasım ve Şubat krizlerinde karşı karşıya kaldığı durumun bu önemli boyutunu gözden uzak tutmamak lâzımdır. Bu, ileride karşılaşılabilecek muhtemel sıkıntı ve tehditlerin önlenmesi bakımından da çok önem arz etmektedir.

Unutulmamalıdır ki meselelere çok yönlü ve gerçekçi bir bakış açısıyla yaklaşılmadığı takdirde, ne doğru dürüst bir tespit yapmak ne de geleceğe daha güvenle bakmak mümkündür.

Kıymetli Dava Arkadaşlarım,

Sayın Basın Mensupları,

Görüldüğü üzere yaşadığımız meselelerin çok kolay bir izahı olmadığı gibi kolay tedavi yöntemleri ve sihirli reçeteleri de bulunmamaktadır.

Siyasî partiler ile toplumsal ve ekonomik aktörler, günlük siyasi mülâhazaların ya da ideolojik ve kültürel konularının dışına çıktığında Türkiye ve dünya gerçekleri çok daha çarpıcı biçimde görülebilecektir.

Bazı çevrelerin, ülkemizin birliği ve dirliği konusunda takındığı gayriciddî tavırları, ülke yönetimi ve ekonomik krizden çıkış süreci bağlamında da takınmaya çalıştığı dikkat çekmektedir. Kendi konularını yansıtan görüş ve düşüncelerini "evrensel doğru" olarak takdim edip topluma dikte etmeye; toplumun millî hafızasında parazitler oluşturmaya gayret sarfedenlerin sayısı, son zamanlarda maalesef oldukça artmış bulunmaktadır.

Bu tür misyonu bilerek ya da bilmeyerek üstlenenlerin, öncelikle Milliyetçi Hareket Partisini muhatap görmeleri, partimizi millî ve siyasî bir direnç noktası olarak algılamaları çok normaldir.

Geçmişte yaşanan değişik mücadele ortamlarında da bunun değişik örneklerine rastlamak mümkündür. Çünkü bu tür zihniyet sahiplerinin Milliyetçi Hareket ile uğraşmaları gerçek mesleklerini icra etmelerinin bir sonucudur. Dolayısıyla bundan sonra da mesleklerini icra etmeyi, yani partimiz ile uğraşmayı sürdüreceklerdir.

Ama bilinmelidir ki Milliyetçi Hareket Partisi de yoluna kendi politika ve hedeflerini daha da güçlendirerek kararlılıkla devam edecektir. Bu inanç ve kararlılık, en zor şartlar altında dahî hiç tükenmeyen bir sevda ve heyecan gibi varlığını koruyacaktır.

Huzurlarınızda bir kez daha altını çizmek isterim ki dünyanın bugün geldiği aşamada, hiçbir ülkenin ve ekonominin içe kapanma gibi gerçekçi bir alternatifi yoktur. Zaten aklı başında olan hiç kimse böyle bir alternatifi ciddi olarak savunmamaktadır.

Mesele, küresel gelişme ve dinamiklerle entegrasyonu sağlıklı bir biçimde mümkün kılmaktır.

Mesele, millî çıkarlarımızı ve medeniyet birikimimizi küresel düzlemde gerektiği gibi koruyup savunabilmektir.

İşte, Milliyetçi Hareketin söylediklerinin özü de temel hedefi de budur.

Bizler yine inanıyoruz ki benzeri bir iddiası ve hedefi olmayanların yarının dünyasında özgün ve saygın bir yeri de olmayacaktır. Zaten, onların, başkalarının söyledikleri ve yapmak istediklerinin bir aracı olmasının ötesinde herhangi bir gerçek değeri yoktur.

Sözlerime burada son veriyor, hepinizi bir kez daha saygı ve sevgiyle selâmlıyorum.

Sayın Genel Başkanımız

DR. DEVLET BAHÇELİ'nin

12 Haziran 2001 Günü TBMM MHP
Grup Toplantısı'nda Yapmış Oldukları
Konuşma Metni

Kıymetli Dava Arkadaşlarım,

Değerli Basın Mensupları,

Konuşmama yüksek heyetinizi saygı ve sevgi ile selâmlayarak başlıyorum.

Hepinizin bildiği gibi Türkiye'miz son birkaç aydır hem dünya, hem de ülke gündeminde yer eden Önemli olay ve sorunlarla iç içe yaşamaktadır. Şüphesiz bu olayları değişik yönleriyle tartışmak ve karşı karşıya bulunduğumuz sorunları aşmak için çözüm yollarını ele almak başlıca görevimizdir.

Bu çerçevede, ilk önce ülkemiz gündeminde sürekli canlı tutulmaya çalışılan ve tartışılan bir hususa temas etmek istiyorum.

Bilindiği gibi Türk toplumu yaklaşık elli yılı aşkın bir süredir demokratikleşme mücadelesi vermektedir. Demokratikleşme çabalarının tarihî engellerle karşılaşmasının yanında, önündeki yapısal engelleri de göz ardı etmemek lâzımdır.

Üzerinde çoğu zaman yeterince durulmayan bu sorunların farklı boyutlarıyla değerlendirilmesi, Özellikle de demokratik toplumsal sistemi kurma yolundaki çabaların yeterince başarılı olamayışının sebeplerini irdelemek günümüz açısından da aydınlatıcı bir öneme sahiptir. Bunlar arasında, şüphesiz Türk toplumunun demokratik değerleri taşıyacak, üretecek, toplumsallaştıracak kadroların ve dinamizmin yetersizliği belirleyici bir role sahip olmuştur.

Bilindiği üzere, demokrasi her şeyden önce halkın değerleriyle barışık, halkın değerlerini toplumsal talep-lerle bütünleştirip, devlet düzeyinde politikaya dönüştürecek bir yaklaşımı zorunlu kılmaktadır. Bu çerçevede Türkiye'de gerek aydınların gerek siyasî elitlerin gerekse iktisadî elitler diyebileceğimiz girişimci kesimlerin tarihî işlevleri ciddi ciddi irdelemeye muhtaçtır.

Ülkemizin karşı karşıya bulunduğu sorunlar ve tartışmalar, bu kesimlerin demokratik ve toplumsal işlevlerini yeterli ve gerekli bir biçimde yerine getiremediğini göstermektedir.

Kısaca şunu söylemek istiyorum ki Türkiye'de demokratikleşmenin temelindeki engel ve sıkıntı, öncelikle toplumsal yapımızda yer alan güçlü sosyoekonomik ilişkiler ağının aktörleriyle ilgilidir.

Çünkü, demokratikleşme ve kalkınma çabalarımızın elli yılı aşkın bir süredir hâlâ Türk toplumunun beklentilerine cevap veremeyecek bir düzeyde kalması tesadüf değil, toplumun derinliklerinde bu ilişkileri üreten sosyal statülerin konumlarıyla ilgilidir.

Muhterem Arkadaşlarım,

Sayın Basın Mensupları,

Türkiye'nin yaşadığı ekonomik açmazlar, büyük Ölçüde siyasî ve toplumsal yapılar İçinde kendini hissettiren ve biraz Önce bahsettiğim sorun ve işlevlerle bağlantılı olarak daha iyi anlaşılabilir, ülkemizin kalkınma çabalan, demokratikleşme mücadelelerinden daha eskiye gitmiş olmasına rağmen, Türkiye'nin yirmi birinci yüzyılın başında hâlâ kalkınmasını başaramamış ülkeler kategorisinde bulunması, yapısal olarak aynı köklere uzanmaktadır.

Ülkemizde, gerek kamu yatırımlarının gerekse Özet kesim yatırımlarının geldiği seviye küçümsenecek bir nokta değildir. Buna karşın, Cumhuriyetin başlangıcından bu tarafa ülkenin kalkınmasını sürükleyip başarıya dönüştürecek güçlü bir performansın ve gelişmenin ortaya konamamış olması bir gerçektir.

Özellikle ekonomik ve siyasî elitlerin üzerinde düşünüp taşınmaları gereken konuların başında, yaklaşık yüzyıllık her türlü destek ve teşvike rağmen Türkiye'de sosyoekonomik gelişmenin başlanmamış olması sorunu yer almaktadır. Bu konuda verilecek cevaplar arasında birtakım mazeretlere sığınmanın bir değeri yoktur.

Şurası açıktır ki Türkiye'de yapılan yatırımlar, özellikle 1980'li yıllara kadar devam eden ithal ikameci model etrafında sürdüğü için ortaya çıkan girişimci kesim doğrudan doğruya dinamik bir karaktere sahip olamamıştır. Böyle bir niteliğe dönüşmeyi de Türkiye'nin endüstri devrimiyle tanışmasını sağlamayı da başaramamıştır.

Bu çerçevede ülkemizin karşılaştığı en önemli gelişme, bu yapıyla bağlantılı olarak oluşan ekonomik dinamizme ve rekabete kapalı eğilimlerin güçlenmesi olmuştur. Türkiye'nin dinamik ve sağlıklı bir piyasa ekonomisine geçmesinin engelleri tartışılırken kamu ekonomisinin rolünden sıkça bahsedildiği hâlde, meselenin bu boyutu yani rekabetten kaçırma eğilimi taşıyan bir girişimci ve sermayedar kesimin varlığı dikkatlerden kaçmıştır.

Türkiye'nin bugün yaşadığı art arda gelen kriz süreçlerinin de arka plânında, hem bu yapısal dönüşümü gerçekleştirecek bir girişimci kesime

sahip olmayışı, hem de toplumu böyle bir dinamik gelişime taşıyıp köklü dönüşümleri uygulamaya koymayı başaramayan yönetim zaafı bulunmaktadır. Kısaca şunun altını çizmek istiyorum ki Türkiye hâîâ kalkınmasını başarmış ve sanayi devrimini gerçekleştirmiş güçlü bir ekonomiye sahip olmadığı için dış müdahalelere, en azından etkilenmelere çok açık, hatta ihtiyaç duyan bir görünüm arz etmektedir.

Bu bağlamda, Türkiye'nin son yıllarda karşılaştığı başarısızlıklar ve açmazlar şeklinde tezahür eden sorunlarını nasıl aşılacağını ciddî ciddî düşünmek yerine, enerji ve ilgiyi gereksiz yere dağıtan ve geçmişte örneklerine sık sık rastlanan bakış açılarını ısrarla kabul ettirmeye çalışmaktadırlar. Bunlar arasında içinde bulunduğumuz sorunların bedeli olarak Türkiye için çeşitli şekillerde tehdit oluşturabilecek yaklaşımlara yönelme eğilimini ortaya koymaktadırlar.

Türkiye'nin Önüne her fırsatta ısıtılıp ısıtılıp getirilen, üniter devletle, resmî dille, Türkiye'nin millî varlığı ve bağımsızlığı ile ilgili tehdit edici ya da tahripkâr yaklaşımların böyle bir yeri ve anlam! olduğuna şüphe yoktur.

Kriz sürecini aşarak, ekonomik istikrarın ve gelişmenin güçlü temeller üzerine oturtulmaya çalışıldığı bir dönemde millî değer ve hassasiyetlerin tartışılmaya açılmasını anlamak imkânsızdır. Bunun, ekonomik gelişmeyi sekteye

uğratması yanında, ilk kez ciddi boyutlarda ele alınan demokratik anayasa oluşturma çabalarını da olumsuz etkileyebileceği unutulmaktadır.

Bizim yaklaşımımızı özetleyen bu tavrımızı, İnanıyorum ki sağduyu sahibi bütün vatandaşlarımız da paylaşmaktadır. Milliyetçi Hareket, millî birlik ve dirliğimizi göz ardı etmeyen bir demokratikleşme politikasının hem sağlıklı ve gerçekçi hem de mümkün olacağına inanmaktadır. Şüphe yok ki her şart altında da bu görüşünü korumaya ve savunmaya devam edecektir.

Değerli Dava Arkadaşlarım,

Sayın Basın Mensupları,

Biz başından beri şu iddiayı da ortaya koyduk ve bu tezin doğruluğuna ve önemine de yürekten inanıyoruz. Bu tespit ve iddiamızı ısrarla sürdürmek için savunmaya devam edeceğiz. Türkiye'nin demokrasi içinde kalkınıp gelişmesi değerli ve anlamlıdır. Ancak ülkemizin demokratikleşmesinin ve kalkınmasının yegâne ön şartı ise Türkiye'nin millî varlığı ile üniter yapısının korunmasıdır.

Tıpkı Sovyetler Birliği'nin çöküşünden ve Doğu Avrupa rejimlerinin yıkılışından sonra ortaya çıkan etnik ayrımcılığa ve parçalanmaya dayalı siyasetlerin benzerlerini bu coğrafya

üzerinde uygulama hevesinde olanlar şunu kesinlikle unutmasınlar ki, Türkiye'nin varlığı ve dirliği üzerinde girişilecek spekülasyonlara ve oyunlara vereceğimiz cevap açıktır. O cevap, yöntem olarak farklı zamanlarda farklı özellikler taşısa da her zaman aynı ruha, yani Kuvayı Milliye ruhuna dayanacaktır.

Bu vesileyle bazı hususların altını bir kez daha çizmek istiyorum. Kalkınmasını tamamlamış ve demokratikleşme sürecinde ilerleyen güçlü bir Türkiye, sadece bizim milletimiz için değil, bütün bölgemiz ve dünya barışı için de gerekli ve zorunlu bir gelişme olacaktır.

Bu bakımdan Türkiye'nin ekonomik ya da siyasî alanda destabilizasyonu, aynı zamanda bütün dünya istikrarının ve barışının bozulması anlamını taşır. Bu bakımdan Türkiye'nin gelişme stratejisinin dayandığı prensipler açıktır. Bunları, Avrupa Birliği ve bölge ülkeleriyle ilişkilerimiz ile uluslar arası kuruluşlarla olan bağlantılarımız açısından gerektiği gibi değerlendirmek mecburiyeti vardır.

Kısaca vurgulamak gerekirse;

1. Türkiye, millî varlığını ve bütünlüğünü küresel sürecin imkânları ve dinamikleri ile entegre ederek geliştirmek mecburiyetindedir. Küresel sürecin, dünyadaki gelişmiş ülkeler bağlamındaki temel siyasî aktörü millî devlet

yapılarıdır. Bu konu bütün dünyada özellikle gelişmiş ülkeler açısından tartışılmaz iken, Türkiye ve benzeri ülkelerde ulus-devlet yapısını bu sürecin karşıtı olarak gösterme çabaları, hem küresel sürecin niteliğini saptırmak bakımından hem de Türkiye üzerindeki hesaplan göstermesi bakımından ilgi çekicidir.

2. Türkiye'de, devlet ve toplum arasındaki en üst ilişki biçimi olarak demokratik sistemi yerleştirmek; diğer bir deyişle toplumun temel talep ve değerlerini yegâne toplumsal meşruiyet aracı gören bir rejimi geliştirmek gerekmektedir. Toplumunun temel hassasiyet ve değerlerini tasfiye etmek isteyen, her fırsatta Türk kültür ve geleneğini tahrip edici yaklaşımları benimseyen unsurların, demokrasi kavramının içini boşaltarak onu etnik ayrımcılık esasında algıya maya çalışanların samimiyetsizlikleri ve tutar sızlıkları ortadadır. Biz inanıyoruz ki Türk Milleti, demokrasiyi benimsemiş bir millet olarak, demokratikleşmenin önündeki bu tür anlayış ve yaklaşımlar da dahil olmak üzere kendi kültürüne ve hassasiyetlerine düşman olan anlayışları tasfiye edecektir.

3. Ekonomik kalkınmayı gerçekleştirecek mekanizmaların kurulması, her şeyden önce kamu kaynaklarının her türlü istismar ve yağmadan kurtarılarak sanayileşme hedefine yönelmesiyle mümkündür. Bu aşamada ortaya çıkan yağmacı, rantçı anlayışların sonucu olarak yaygınlaşan

yolsuzluk ve yoksulluğun kaynaklarının kurutulması mecburiyeti vardır. Bu bakımdan Türk ekonomisinin bir daha krizlere düşmeyecek ve yolsuzluk batağına saplanmayacak şekilde kökten bir yapısal değişime gitmesi görevi hâlâ önümüzde durmaktadır.

4. Türkiye, Avrupa Birliği, bölgesel kalkınma örgütleri ve Türk dünyası ile ilişkilerine, kısacası dünya ile ilişkilerine ancak evrensel değerleri, küresel fırsatları ve milli çıkarlarını optimum bir noktada buluşturduğu zaman sağlıklı ve kalıcı bir adım atmış olur. Türkiye'yi uluslar arası ilişkiler düzeyinde zayıflatacak anlayış ve politikaların bugün geldiği noktada, şüphesiz böyle bir uluslar arası ilişkiler bilincinin, yani dünya ile ilişkilerde Türkiye öncelikli bir yaklaşımın önemi daha iyi kavranacaktır.

Takdir edileceği üzere, dört başlık altında değerlendirdiğim hususlar, sadece partimizin değil Türkiye üzerinde titreyen her çevrenin ve aydınının dikkate alması gereken bir bakış açısını ortaya koymaktadır. Hem milli varlığımızı korumanın hem de kalkınmanın ve demokratikleşmenin sürdürülebilir bir yapıya ve hedeflere sahip olmasının asgari şartları bunlardır.

Bilinmelidir ki bu asgari şartlar titizlikle sahiplenilip paylaşıldıkça güçlenen Türkiye, kazanan bütün Türk milleti olacaktır.

Kıymetli Milletvekili Arkadaşlarım,

Sayın Basın Mensupları,

Bugün ülkemizin karşı karşıya bulunduğu sorunları da bunların çözüm yollarını da çok iyi tahül etmek durumundayız. Bugün ülke olarak temel problemimiz, tarihten birikerek gelen büyük ve ağır sorunları dönüştürecek köklü bir yapısal değişim programını uygulayıp uygulamama iie dayanışma ve kardeşlik kültürünü geliştirip yerleştirme sorunudur.

Günümüzde bir koalisyon hükümeti çerçevesinde ortaya koyduğumuz yapıcı ve sorun çözücü tavır, daha geniş ölçekli sorun çözme imkanlarımızın ortadan kalkması anlamına gelmemektedir. Bizler inanıyoruz ki Türkiye'nin sorunları ne kadar büyük olursa olsun ülkemizin ve milletimizin sahip olduğu birikim ve potansiyel, bunların üstesinden gelmemize yetecek güçtedir.

Bugün karşı karşıya bulunduğumuz acil gündem maddesi, toplumun moralini bozup ekonomik dinamizmi zayıflatan kriz sürecini bir an önce aşmaktır. Bunun için ülke ve millet olarak katlandığımız büyük fedakârlıkların boşa gitmemesini hep birlikte sağlamak zorundayız.

Ekonomik aktörler başta olmak üzere, bütün toplumsal kesimlerin ve siyasî kadroların, üslûp ve yaklaşımlarına özen göstermeleri bu bakımdan da çok önem taşımaktadır. Yersiz ve zamansız tartışmaların ekonomik mücadeleyi sekteye uğratacağı, siyasî ve ekonomik istikran zedeleyebileceği unutulmamalıdır.

Çoğu zaman ekonomik gelişme ve politikalara endeksli düşünmeyi ve tavır sergilemeyi hararetle öğütleyen ve önerenlerin, son zamanlarda toplumsuz bir demokratikleşme ile etnik ayrımcılığa davetiye çıkartan söylemleri dillendirmelerini ve gündemi buna göre şekillendirmeye çalışmalarını anlamak zordur.

Kısacası, hem ekonomik krizin aşılabilmesi için kritik bir süreçte bulunduğumuzu göz ardı eden hem de milli hassasiyetleri dikkat çekici biçimde ihmal eden yaklaşımları doğru bulmuyor ve reddediyoruz.

Aziz Dava Arkadaşlarım,

Değerli Basın Mensupları,

Sonuç olarak, bugün Türkiye'de ısrarlı bir şekilde sürdürülmek istenen resmî dil, millî bütünlüğü tehdit edici yaklaşımlar ve bazı terör unsurlarının yaymaya çalıştığı olumsuz görüntüler, Türkiye'de uygulanmak istenen bir projenin muhtelif boyutlarına işaret etmektedir.

Bu projenin tamamını karşımıza koyduğumuz vakit bunların adreslerinin bu toprakların İnsanlarıyla ve çıkarlarıyla kesişmediğini çok rahat görebiliriz.

Kısaca şunun altını çizmek istiyorum. Türkiye millî varlığını ve bütünlüğünü tehdit eden hiçbir baskıya taviz veremez. Ülkemizin kalkınmasını ve demokratikleşmesini engelleyenler ile millî varlığını tehdit edenler, sonuçta aynı adreste birleşirler. Burada birleşen herkes şunu kesinlikle unutmamalıdır). Milletimizin kararlılığı ve inancı onların bütün ittifaklarını ve kirli hesaplarını boşa çıkaracak güçtedir. Bu gerçek, herkes tarafından böyle bilinmelidir.

Sözlerime bu duygu ve düşüncelerle son verirken, hepimize bir kez daha saygı ve selâmlar sunuyorum.

Sayın Genel Başkanımız

DR. DEVLET BAHÇEU'nin

19 Haziran 2001 Günü TBMM MHP
Grup Toplantısı'nda Yapmış Oldukları
Konuşma Metni

Kıymetli Milletvekili Arkadaşlarım,

Değerli Basın Mensupları,

Konuşmama başlarken öncelikle hepinizi sevgi ve saygıyla selâmlıyorum.

Ülke olarak, her türlü zorluğa ve tuzaklara rağmen ekonomik ve siyasî sorunlarımızı aşmak için yoğun bir gayret sarf ediyoruz. Dünyanın hangi ülkesinde olursa olsun, Türkiye'nin yaşadığı açmazlardan kurtulup güçlü bir ekonomik ve demokratik sisteme kavuşmak ve bu süreçte millî dirliği ayakta tutmak zor ve zahmetli bir iştir.

Günümüzde, bir taraftan yılların birikimi olan yığınla sorunu çözmek için kararlı adımlar atılmakta, büyük boyutlara ulaşmış olan yolsuzluklara ve enflasyona karşı ciddi bir mücadele verilmektedir. Diğer taraftan, hukuk devleti ve demokrasimiz daha sağlam bir temele ve kurallara kavuşturulmaya çalışılmaktadır.

Tabi ki bütün İnsanlarımızın talep ve beklentilerinin yeterince karşılandığını, ekonomiden siyasete her alanda yapısal dönüşümün tamamlandığını iddia etmek mümkün değildir. Üst üste yaşanan iki ekonomik kriz, toplumda oluşan güven havasını

bozmuş, mevcut sıkıntıların üzerine yenilerinin eklenmesini beraberinde getirmiştir. Bütün bunlar da millî ve ahlâkî duyarlılıkları olmayan çevrelerin iştahını kabartmıştır.

Bizim açımızdan önemli olan, sorunların ağırlığı ve imkânlarımızın kıtlığı kadar, art niyetli çevrelerin varlığı ve faaliyetleridir. Çünkü Türkiye her halükârda sorunlarını aşacak ve yeni yüzyıldaki yolculuğuna daha emin ve kararlı bir şekilde devam edecektir.

Art niyetli çevrelerin söylem ve eylemlerinin daha düşündürücü olmasının çeşitli sebepleri vardır. Bunlar arasında, özellikle kendi çıkarlarını her şeyin üzerinde gören, amaçlarına ulaşmak için her şeyi meşru kabul edenlerin varlığı çok önem taşımaktadır.

İster daha önceki yıllarda yaşanan benzeri sıkıntılı dönemlere ister bugün yaşananlara bakılsın, çarpık zihniyet yapılarının ve hedeflerinin pek değişmediği görülecektir. Bunların yöntemleri oldukça zenginleşmiş, ama mantık kurgusu ve varılmak istenen noktalar aynı kalmıştır.

Bunu görmek için iki yıldır bütün zorluklara rağmen ortaya konan ekonomik ve demokratik gelişme yönündeki belirgin iradeye ve atılan somut adımlara gösterilen değişik tepkilerin dikkatli bir tahlili yeterli olacaktır.

Bu bağlamda, yapılanları, hiçbir şekilde dikkate almayı yok sayanlar ile sürekli yanlış ve tehlikeli adımlar olarak görenler bulunmaktadır. Yapıcı olmayan bu kategorik bakış açıları arasında Türkiye'nin geleceği bakımından esaslı bir fark yoktur.

Gerçekten de ülkemiz bu akla kara ikilemleri ile kutuplaşmacı yaklaşımların kısılcığında kaldığı içindir ki sorunlarımız bir hayli birikmiştir. Sorun çözmekten çok erteleyip biriktiren, yapmaktan çok sürekli konuşup yıkanlar, Türk insanını oyalamayı ve gözünü boyamayı marifet sananlar, Türkiye'ye boş yere zaman kaybettirmiştir.

Meclisiyle ve partileriyle bütün siyaset kurumunu, bir taraftan ülkeye ihanet edildiğini söyleyerek bir başka taraftan da değişime ayak diretiliğini iddia ederek karalayıp küçümseyenler, bu zamana kadar Türkiye'ye doğru dürüst hizmet etmeyenlerdir.

Hiç şüphesiz, toplumsal gelişme ihtiyacı ve dinamizmini idrak edemeyenler ile gelişmeleri farklı kulvarlara çekmek isteyenler, sonuçta aynı yerde buluşmaktadır. Çünkü bu iki çok farklı gibi gözüken bakış açısının varacağı hiçbir olumlu nokta, ülkemize sağlayacağı hiçbir katkı bulunmamaktadır.

Bugün partimize çeşitli vesilelerle yöneltilmeye çalışılan eleştirilerin de bunun için herhangi bir değeri yoktur. Bu "koro"nun sesinin çok çıkmasının sebebi, haklılıklarından değil, bozuk olan akortlarını milliyetçi Hareket karşısında çok çabuk düzeltme yarışına giriyor olmalarındandır.

Ama bilinmelidir ki bazı gazetelerin art niyetli manşetlerinden yola çıkarak siyaset üretenler de geçmişte bu ülkeye en büyük zararı verirken bile bayram havası estirmeye çalışanlar da yarın millet ve tarih Önünde mahcup ve mahkûm olacaklardır.

Biz, dünkü mücadelemizde nasıl kolaycılığı tercih etmediysek, bugünkü şartlarda da aynı şekilde zor ve değerli olanı tercih ediyoruz. Milletimizin çektiği sıkıntı-lar ile ülkemizin karşı karşıya bulunduğu zorluklardan en çabuk ve kalıcı bir şekilde kurtulmasını arzuluyoruz.

Unutulmamalıdır ki tarihin akışı bizi bekleyecek, çağın dinamikleri kendiliğinden yakalanacak değildir. Başarı da başarısızlık da öncelikle bizim elimizdedir. Bu sebeple de başarı büyük ölçüde ülke ve millet olarak yapacaklarımızla sınırlıdır.

Bunu kavradığımız ve gereklerini yerine getirebildiğimiz takdirde, önümüzü görecektir, daha güvenli ve dinamik bir toplum daha güçlü bir devlet hâline gelebileceğiz.

Bir kez daha ifade etmek İsterim ki Milliyetçi Hareket hiçbir zaman, ne içi boş bir değişimi erdem ve ideal olarak görmüş ne de gerçekleri yok farz eden bir anlayışı benimsemiştir.

Bunun içindir ki gerçeklere göz kapatarak hedeflere ulaşamayacağı gibi hedef ve idealleri unutarak da bir yere varılamayacağının idraki içindeyiz. Bu sadece bir siyasî hareket için değil, ülke yönetimleri bakımından da doğru ve geçerli olan bir yaklaşımdır.

Kısacası, bizler, düşünme biçimimizi ve siyaset anlayışımızı, uzlaşma ve hoşgörü iklimi içinde zenginleştirip geliştirerek yolumuza devam edeceğiz.

Biliyor ve inanıyoruz ki bu yol, her şartta Türkiye'nin önünü açan, dünyaya örnek ve önder bir ülke olma potansiyelini harekete geçiren yeni bir dirilişin tarihî yolculuğuna ev sahipliği yapan bir yol olacaktır. Geçmiş yüzyıllarda zamanın ruhunu temsil etmiş olan Türk milleti, şüphesiz hak ettiği güzide konuma tekrar kavuşacaktır.

Muhterem Dava Arkadaşlarım,

Saygıdeğer Basın Mensupları,

Son zamanlarda ülke gündemini meşgul eden tartışma ve gelişmelere böyle bir bakış açısından yaklaşıldığında Türkiye'ye ayak bağı olan ya da tuzak kuran zihniyetleri ve çevreleri

belirlemek zor değildir. Özellikle de siyasî varlık ve iddialarını, milletimizin ve ülkemizin içinde bulunduğu sıkıntı ve gerilimler ile uluslar arası gelişmelere borçlu olanları tespit etmek çok daha kolaydır.

Bunlar aynı zaman da milliyetçi Hareket ile uğraşmayı meslek hâline getirenler ya da bunun için görevlendirilenlerle aynı noktada kolayca buluşanlardır.

Bizler her zaman şunu söyledik ve söylemeye de devam edeceğiz:

Türkiye'nin birliği ve dirliği ile demokratikleşme süreci birbirinin karşıtı olan hususlar değildir. Bilâkis birbirini tamamlayan tavır ve çabaları ifade eder.

Türkiye, yoluna, hem millî birlik ve dirliğini koruyarak hem de demokratik hukuk devleti yapısını geliştirme görevini unutmadan devam etmesi gereken bir ülkedir. Bunun için de her iki hayatî konuda aynı arıda ve şekilde duyarlı ve kararlı olmak zorunludur.

Bu temel bakış açısının alternatifi, hiçbir şekilde milletsiz ve Türkiyesiz, içi boş bir demokratikleşme söylemi olamaz, milliyetçi Hareketi böyle bir anlayışı reddettiği için eleştirenler, aslında ülkemizin birlik ve dirliğini önemsemeyenler, ön yargılarının esiri olanlar ya da çarpık siyaset projelerinden medet umanlardan başkaları değildir.

Yine, bugünkü acil gündem maddesi olarak ekonomik krizin bir an önce aşılması, ekonomik gelişmenin daha sağlam temeller üzerine oturması gerektiğinin söylenmesi, daha güçlü demokrasi ve hukuk devleti ihtiyacının göz ardı edilmesi anlamına gelmemektedir.

Daha düne kadar, sürekli olarak ekonomik krizin aşılmasına ve istikrara yeterince Özen gösterilip enerji harcanmadığını iddia edenlerin, son günlerde çok farklı bir noktada bulunmaları, elbette ki üzerinde durulmaya ve eleştirilmeye değer durumdur. Hem ekonomik krizin ortaya çıkışı hem de aşılması süreçlerindeki sorumluluklarını bir kenara bırakanların "siyaset terziliği"ne soyunması, tabi ki ilginçtir ve dikkat çekicidir.

Siyasetçiye ve siyaset kurumuna karşı infazsızca karalama kampanyası açanlar amaçlarına ulaştığı takdirde, ekonomimizin karşı karşıya bulunduğu devasa sorunlardan kurtulmasının çok daha zor olacağı unutulmaktadır.

Demokratik siyaset, aslî aktörleri olan siyasî partilerin dışında da sivil toplum kuruluşlarının etkileşimine açık bir süreçtir. Ancak demokratik siyaset, milletin yerini ve rolünü başkalarının ikame etmesine kapalı bir süreçtir.

İşte, üslûp ve politikalarda titizlik ve duyarlılık bu ve benzeri sebeplerle çok önemli ve gereklidir. Yaşanan kriz şokian gibi kriz senaryolarının da ekonomiyi, özellikle de malî

piyasaları oldukça kırılgan bir hâle getirdiği bilinmektedir. Dolayısıyla kaş yaparken göz çıkartmaktan kaçınmak gerekir. Hububat destekleme fiyat politikalarının belirlenmesi sürecinde gösterilen çok aşırı titizliğin, siyasî alana ilişkin yaklaşımlarında esamisinin dahi okunmaması oldukça düşündürücüdür.

Sürekli vurguladığımız gibi mevcut ekonomik tablonun en az toplumsal maliyetle iyileştirilmesi ve bir daha bozulmaması için de gerekli düzenlemelerin tamamlanması gerekmektedir. Hükümetimizin ve partimizin özen gösterdiği noktalardan biri budur. Bundan niçin rahatsız olduğunu anlamak mümkün değildir.

Özellikle, son bir aydır ekonomik hayatımızda taşlar yerine oturmaya, piyasalar kriz dalgalarının yol açtığı tahribatları gidermeye başlamış bulunmaktadır, ülke olarak beklenmedik bir sıkıntı çıkmadığı takdirde Önümüzdeki aylar içinde ekonomik yaralarımız daha sür'at-le iyileşmeye başlayacaktır.

Bütçenin artık taşıyamaz hâle geldiği borç yükünü hafifletme işlemi olan takas operasyonunun başarıyla tamamlanması geleceğe dair ümitlerimizi daha da artırmıştır, ülke ve millet olarak yarınlarımıza güvendiğimiz, temel mesele ve politikalarda millî hassasiyetlerimizi koruduğumuz takdirde gelecek daha yakın ve aydınlık olacaktır.

Değerli Arkadaşlarım,

Sayın Basın Mensupları,

Konuşmamın başında ifade ettiğim görüşlerimizi hem doğrulayan hem de anlamlandıran başka bir önemli gelişme de bilindiği gibi anayasa değişikliği meselesinde gelinen noktadır.

Türkiye, anayasal tarihinde iik kez çok ciddi ve demokratik bir anayasa değişikliği aşamasına gelmiştir. Yüzyılı aşkın bir zamandır anayasasını, yarım yüzyıla aşkın bir süredir de demokratik işleyişini sürekli tartışan Türkiye, bugün önemli bir uzlaşma şansı yakalamış bulunmaktadır. Yüce meclis, inşallah makul bir süre içinde yeni bir tarihî başarıya daha imza atacaktır.

Bugün gelinen noktanın değerini kavramak için geçmiş dönemler ile mukayesesini yapmak lâzımdır. Anayasa değişikliği tartışmaları, Özellikle son on yıl boyunca çok yoğun bir şekilde yapılmış ve siyasî gündemdeki ağırlığını korumuştur. Geçen yasama döneminde çeşitli komisyonlar oluşturulmasına ve değişik taslak metinler hazırlanmasına rağmen sonuç alınamamıştır.

18 Nisan seçimlerinin hemen ardından meclisin oluşmasıyla birlikte kurulan Partilerarası uzlaşma Komisyonu yoğun bir mesai harcayarak, önemli bir sonuca ulaşmıştır. Komisyonda üzerinde anlaşma sağlanan metin, devlet-toplum ilişkilerini demokratik esaslar çerçevesinde

yeniden şekillendirecek bir dönüşümü ifade etmektedir. Geline noktanın çok önemli ve kapsamlı bir adım olduğuna şüphe yoktur.

İnanıyoruz ki ortaya çıkan demokratik mutabakatın arkasında özellikle şu iki faktörün belirleyici bir rolü olmuştur.

Birinci faktörü, Türk toplumunun daha sağlıklı ve güçlü bir demokratik sisteme kavuşma iradesi ve arzusu oluşturmaktadır. Böyle bir toplumsal talep ve beklenti, karşılığını bularak milletimize lâayık bir anayasal çerçeve şekillenmeye başlamıştır.

İkinci belirleyici faktörü ise uzlaşma ve hoşgörü kültürünün son iki yıldır artan anlam ve önemi oluşturmaktadır. Böyle bir sosyopolitik iklim, hiç şüphesiz demokratik anayasa mutabakatına elverişli bir ortam yaratmıştır.

Partimizin de düşünce ve hedeflerinden biri olan, "yeni yüzyıl için yeni anayasal çerçeve" politikası, böylece hayatiyet kazanma imkânı bulmuş olacaktır.

Milliyetçi Hareket, anayasa değişikliklerine ilişkin görüş ve düşüncelerini seçim beyannamesinde açıkça ortaya koymuştur. Yaklaşık 20 ay önce de yani yasama dönemi başladığı tarihte, 5 Ekim 1999 tarihli grup toplantımızda bu yaklaşımımızı kamuoyuna bir kez daha aktarmıştır. Yine huzurlarınızda ifade edilen bu görüşlerimiz aynen şöyledir:

"Partimiz, ülkemizin 21. yüzyıla, üzerinde geniş mutabakatın sağlandığı güçlü bir toplumsal uzlaşma belgesi hüviyeti taşıyan anayasal bir yapıyla girilmesini arzulamaktadır. Siyasî partilerimizin, sivil toplum kuruluşlarımızın ve aydınlarımızın görüş ve önerilerinin bir yansıması olacak anayasa değişikliği paketini iki bin yılının başlarında hayata geçirmek mümkündür. Geçen yasama döneminde bazı değişiklikler yapılan siyasî Partiler Kanunu ile seçim sistemi de bu çerçevede yeniden ele alınmalı, temel normları oturmuş bir siyasî hayatın yeni demokratik ve etik geleneklere sahip olması için de gerekli duyarlılıklar ortaya konmalıdır."

Bu tarihten 7 ay sonra yapılan grup toplantımızda kamuoyunun dikkatlerine sunulan 7 maddelik öneriler paketinin içinde, "anayasa ve yasalarda gerekli değişikliklerin yapılarak hukuk devleti standartlarının yükseltilmesi gerektiği" görüşümüz de yer almıştır.

Görüldüğü gibi partimiz bu konuda önderlik yapan partilerden biri olmuş, hem uzlaşma sürecinin hem de anayasa değişikliğinin olgunlaşmasında rol oynamıştır. Bundan sonraki görevimiz partilerin yetkili kurullarında meseleyi bir an önce ele alarak, değişikliklerin tamamlanmasıdır. Böylece Türk toplumuna lâıyk bir anayasaya kavuşmak mümkün hâle gelecektir.

Muhterem Arkadaşlarım,

Sayın Basın Mensupları,

Anayasa değişikliği sürecinde gelinen sevindirici ve önemli aşamadan, maalesef memnun olmayanlar ve hatta rahatsız olanlar da bulunmaktadır. Özellikle, etnik ve mezhep ayrımcılığına zemin oluşturacak, bölücü terörün emellerine dolaylı da olsa ulaşması anlamına gelebilecek adımları bekleyenler hayal kırıklığı yaşamıştır.

Bunun için de Milliyetçi Hareketin duruşunu ve kararlılığını eleştirme yarışı içine girenler seslerini yükseltmeye başlamıştır. Bilerek veya bilmeyerek Türkiye karşıtı lobilerin ekmeğine yağ sürecektir yazan ve konuşanlar, klâsik propagandalarına başvurmakta gecikmemiştir.

Huzurlarınızda, altını bir kez daha çizmek isterim ki millî değerleri ve duyarlılıkları yok farz ederek yapılmak istenenler, demokrasiye de Türkiye'ye de hizmet etmez. Milletimiz, hem birlik ve dirliğini hem de demokratik yapısını koruyup geliştirecek iradeye ve güce sahiptir.

Bu yaklaşım biçimi, demokratikleşmeyi engelleyen değil, bilâkis mümkün kılan bir duyarlılığın ve kararlılığın ifadesidir. Esas bunun aksini iddia edip ısrarcı olanların iyi niyetinden şüphe etmek gerekir.

Unutulmamalı ki demokrasiyi güçlü ve işler kılmak zor bir iştir. Anayasal ve yasal zeminini

iyileştirip zenginleştirmenin yanında, ona hayat verecek seviyeli ve ilkeli siyaset kültürünü geliştirmek için de samimî ve kararlı olmak şarttır. İşte, milliyetçi Hareketin yaptıklarının ve söylediklerinin özü budur.

Partimiz ile uğraşmayı saplantı hâline getirenler ile ön yargıların esiri olmaya devam edenlerin bütün bunları görüp kabul etmesi mümkün değildir.

Bizler, bu zamana kadar olduğu gibi bundan sonra da günü birlik yaşamayı, konuşmayı ve karalamayı meslek hâline getirenlerle zaman kaybedecek değiliz.

Evet, bizler, siyasî didişmeyi alışkanlık hâline getirenlerle aynı idealleri paylaşmadığımız gibi aynı yöntem ve üslûbu da kullanamayız.

Milliyetçi Hareket, milletinden ve tarihinden aldığı güç ve ilhamla yarınları keşfetmeye hazırlanan bir partidir. Bunun için de doğru ve hak bildiği yolda kararlılıkla ilerlemeye devam etmektedir. Yüce Allah'ın izniyle de hedefine mutlaka ulaşacaktır.

Bu duygu ve düşüncelerle konuşmama son veriyor, hepinizi en iyi dileklerimle selâmlıyorum.

Sayın Genel Başkanımız

DR. DEVLET BAHÇELİ'nin

28 Haziran 2001 Günü TBMM MHP
Grup Toplantısı'nda Yapmış Oldukları
Konuşma Metni

Muhterem Arkadaşlarım,

Saygıdeğer Basın Mensupları,

Sözlerime başlarken yüksek heyetinizi saygı ve sevgiyle selâmlıyorum.

Yoğun ve yorucu bir çalışma sürecini kapsayan bir yasama dönemini daha tamamlamış bulunuyoruz. Bu vesileyle bütün milletvekili arkadaşlarımı ve grup yöneticilerimizi yürekten kutluyor, teşekkürlerimi sunuyorum.

Unutulmamalı ki Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışma dönemini tamamlaması, siyasetin de tatile girmesi anlamına gelmemektedir.

Bizim Milliyetçi Hareket Partililer olarak yaz ayları süresince Özellikle iki konuda dikkatli ve Özenli olmamız gerekmektedir.

Öncelikle, her zaman olduğu gibi önümüzdeki ayları, bir tatil döneminden çok, "yeni bir dinlenme ve çalışma dönemi" olarak kurgulamamızda sayısız yarar bulunmaktadır. Bu sürecin, ekonomimizin yaşadığı İki büyük krizin ardından başladığını unutmadan, vatandaşla-

rımızın şikâyetlerini dinlemek, dertlerine ortak olmak ve mümkün olabildiğince de çözümüne yardım etmek önem taşımaktadır.

İkinci olarak dikkat etmemiz gereken husus ise yasama dönemi boyunca yapılan çalışmalarını ve çıkarılan kanunları vatandaşlarımıza anlatma ve onların görüşlerini değerlendirme gereğidir.

Bazı çevrelerin bilinçli olarak takdim etme çabalarının aksine, atılan bütün adımların sahibi meclisimiz ve hükümetimizdir. Hem hükümetimizin programında hem de seçim beyannamemizde yer alan birçok husus, ülke gündeminde uzun süredir yer eden reform talepleri, büyük ölçüde hayata geçirilmiş bulunmaktadır.

Bunlar arasında, Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu, Avukatlar Kanunu, Ekonomik ve Sosyal Konsey Kanunu, Bankalar Kanunu, Şeker Kanunu, Tütün Kanunu, Elektrik Piyasası Kanunu ve Doğalgaz Kanunu, altını özellikle çizebileceğimiz düzenlemeleri ifade etmektedir. Her kanun gibi bu düzenlemelerin de eksik ve eleştirilebilecek yönlerini bulmak mümkündür. Ancak, sosyoekonomik ve sosyopolitik hayatımız açısından dönüm noktası sayılabilecek, iyi niyetli uygulandığında bütün toplumun çıkarına hizmet edecek kanunlardır.

Milletvekillerimiz gibi genel merkezimizi de yoğun bir çalışma takvimi beklemektedir. Hemen hemen her hafta sonu, bir il teşkilâtımızın ev sahipliğinde yapılacak yerel ya da bölgesel ölçekli şenlik ve kurultaylar düzenlenecektir.

Görüldüğü üzere, yaz ayları, partimiz açısından yeni bir siyasî faaliyet programının uygulanması anlamına gelmektedir.

Sözün kısası, Milliyetçi Hareket yaz aylarında da hareket hâlinde olmaya devam edecektir. Zaten partimize ve partililerimize yakışan da budur.

Kıymetli Dava Arkadaşlarım,

Sayın Basın Mensupları,

Bilindiği gibi 2000 yılında başarıyla uygulanan ekonomik programın üst üste yaşanan iki krizin sonucunda yenilenme mecburiyeti ortaya çıkmıştır. Devlet ve millet olarak sıkıntılı günler yaşamamıza sebep olan ekonomik krizlerin maliyeti çok ağır olmuş ve toparlanma sürecinin uzamasına yol açmıştır.

O günlere geri dönerek krizin güncel ve tarihî arka plânına temas etmeyi çok gerekli görmüyorum. Buna şu an ihtiyaç olmadığı gibi zaten sizler de Türk ekonomisinin yaşadığı temel açmazların sebepleri ve boyutları hakkında yeterli bilgiye sahipsiniz.

Ekonomimizin bugün geldiği noktada, kritik eşiği tamamen aştığını ifade etmek elbette mümkün değildir.

Borç yükünün artık sürdürülemez bir nitelik kazanması, krizin aşılab normal sürecin hâkim olmasını zorlaştırmaktadır. Ekonomik faaliyetlerin doğal seyrine kavuşması bakımından gerekli olan psikolojik ortamın tesisi, işte bu yüzden zahmetli ve tartışmalı olmaktadır.

Sağlıklı bir ekonomik gelişme trendine ve mekanizmasına kavuşmamız için şart olan yapısal dönüşümün esaslı bir netice vermesi orta vadede mümkün olduğuna göre, geçiş döneminde yapılacaklar daha çok önem kazanmaktadır.

Psikolojik ortamın niteliği, bu bakımdan daha hayati bir işleve sahip bulunmaktadır. Bunun için, iç ve dış politika şartları bağlamında çalkantılı bir dönemden geçmemize rağmen, bizler, parti ve hükümet olarak elimizden gelen gayreti ve özeni göstermeye devam ediyoruz, inanıyoruz ki yaşanan sancılı ve sıkıntılı gelişmelerin ekonomik ve toplumsal hayat üzerindeki olumsuz yansımalarını en aza indirgemenin başka yolu da yoktur.

Çeşitli vesilelerle ifade ettiğimiz gibi güven ortamının güçlendirilmesinde partilerin ya da hükümetin yapacakları da tek başına yeterli olmayacaktır. Dolayısıyla, piyasa aktörleri, reel

ekonominin temsilcileri ve ekonomi yönetiminin uyumlu ve düzenli iş birliği stratejik bir değere sahiptir.

Bu iş birliğini stratejik kılan iki önemli faktör bulunmaktadır. Bunlardan birinci ve öncelikli olanını, piyasaların ve toplumun ihtiyaç duyduğu güven ortamının güçlenmesi ve geleceğe dair bazı endişelerin ortadan kalkması meselesi oluşturmaktadır.

İkincisi ise birinci faktöre de bağlı olarak yeni eko-noinik programın uygulanma kabiliyetinin ve başarı şansının yükselmesiyle yakından ilgilidir. Ekonominin aktörleri ve yönetimi arasında düzenli bir iş birliğinin varlığı durumunda ekonomik programın hedeflerine ulaşması, hem mümkün hem de çabuk olacaktır.

Söylediklerimin anlam ve önemi, iş birliği ve uyumun yerine uyumsuz ve çatışmacı bir durumun hâkim olduğu düşünüldüğünde çok daha iyi anlaşılacaktır. Siyasî, ekonomik ve toplumsal aktörlerin, karşılıklı şikâyet ve eleştirilerinin süreklilik kazanması hâlinde, güven ortamının tesisi oldukça zorlaşacak ve gecikecektir.

Bunun için, krizin ateşinin düşmeye başlamış olması ve yaz aylarının sahip olduğu tabii dinamizm, mali krizi tamamen atlatıp ekonomik büyüme aşamasına geçiş için önemli bir fırsattır.

Bu fırsatın iyi değerlendirilmesi durumunda, en başta işsizlerimiz olmak üzere, üreticinin ve sanayicinin yüzünde kaybolan tebessüm, tekrar hissedilmeye başlanacaktır.

İnşallah önümüzdeki bir-iki ay içinde enflasyonda düşme eğilimi devam edecek, piyasaların kalıcı bir dengeye kavuşması mümkün olacaktır. Yeni kriz söylentilerinin bu süreci engelleyeceği, en azından geciktireceği unutulmadan, böyle bir zemin ve iklime el birliğiyle ulaşmak gerekmektedir.

İşte, bu tür duyarlılıkların sözcüsü ve uygulayıcısı olan parti, Milliyetçi Hareket Partisidir. Partimize bunun dışında söz söylemek isteyenler ise ya bilgisizliklerinin ya da ön yargılarının esiri olanlardan başkaları değildir.

Aziz Dava Arkadaşlarım,

Saygıdeğer Basın Mensupları,

Türk insanının ve ekonomisinin, son on yıldır içine giderek daha çok saplandığı sorunlar bataklığının kurutulması için yolsuzluklarla mücadeleyi de kazanmak şarttır. Çünkü sağlıklı bir ekonomik ve sosyal gelişme, ancak yolsuzlukları olabildiğince tasfiye etmiş, şeffaf bir siyasî ve ekonomik ilişkiler sisteminde ortaya çıkabilir.

Ülkemizde yıllardır yaşanan yolsuzluk olayları, sadece çarpık bir ekonomik ilişkiler ağının oluşumuna yol açmamış, aynı zamanda ciddi bir toplumsal adaletsizlik ortamı da yaratmıştır.

Zaman zaman tartışılan ekonomi-siyaset ilişkilerinin esaslı nirengi noktalarından birini, işte böyle bir yapının ve zihniyetin varlığı oluşturmaktadır. Sıkıntıların temelinde ise ekonomi-toplum-siyaset üçgenini oluşturan zorunlu ilişkinin varlığı değil, çarpık ve çıkarıcı zihniyetlerin oynadığı rol yatmaktadır.

Ekonomi ve siyasetin birbirine müdahil olup olamayacağı alanların çok iyi tespit edilerek belirli ilkelere bağlanması, güçlü bir ekonomik ve demokratik sistemin bel kemiğini teşkil eder. Böyle bir ilişkinin temel ilkesini, ekonomi ve siyasetin karşılıklı olarak birbirine engel oluşturmaması şeklinde kısaca formüle etmek yanlış olmayacaktır.

Türk ekonomisinin ve siyasetinin zaman zaman içine girdiği tartışma ve sorunların belirli bir bölümünde, bu ilişkiler ağının sağlıklı ve akılcı bir şekilde tanzim edilmeyişinin rolü büyüktür. Ekonomik ve siyasî yapı ve işleyişin kesiştiği alanların yokluğu anlamına gelen ilişkisizlik iddiası gibi ilişkilerin hukuksuz ve gereksiz bir yoğunluk kazanması hâli de olumsuz gelişmelerin habercisi olacaktır.

Ülkemizde, yolsuzluk ve usulsüzlük olaylarının ve tartışmalarının yoğun olarak gözlenmesinin temel sebeplerini de bu noktada aramak gerekir. Her şeyden önce, siyasî alan ile ekonomik alan arasında var olan hem iç içeliğin hem de ayırımın iyi yapılamayıp kurum-laşmamış olması, yolsuzlukları ve çıkar kavgalarını kolaylaştıran bir rol icra etmektedir.

Son iki yıldır hız kazanan yapısal dönüşüm çabalarının ekonomi ve siyaset arasındaki ilişkilerin daha iyi tanzim edilmesi bakımından da değeri büyüktür. Ümit ettiğimiz sağlıklı bir kurumsal ilişkinin ortaya çıkıp yerleşmesi durumunda, kazanan hem demokrasimiz hem de ekonomimiz olacaktır.

Böylelikle siyasetin, dış politika, güvenlik, adalet, eğitim ve sağlık gibi devletin aslî işlevlerine daha fazla zaman ayırıp enerji harcaması mümkün hâle gelecektir.

Diğer taraftan da yolsuzlukların beslendiği alanlar ve imkânlar azalacak, yolsuzluklarla mücadele etmek daha da kolaylaşacaktır.

Tabi ki yolsuzlukların ulaştığı boyutlar ve ekonomik krizler üzerinde yarattığı hızlandırıcı etkiler, mücadelenin her şart altında etkin bir şekilde sürdürülmesini zorunlu kılmaktadır. Bizim parti olarak bu konuyu sürekli gündemde tutmaya çalışmamızın ve mücadeleyi sürekli

kılma gayretlerimizin öncelikli sebebi budur.

Bunun için, 57. Cumhuriyet Hükümetinin programına koyarak başlattığı ve bugüne kadar sürdürdüğü yolsuzlukla mücadele kesintisiz devam etmelidir. Bu zamana kadar devletin bütün imkânları seferber edilmiş ve ilk defa etkili ve netice alıcı çalışmalar yapılmıştır.

Mücadelenin aynı kararlılık içinde sürdürülmesi, Türkiye'nin bütün alanlarda başlattığı topyekûn yenileşme sürecinin esas amacına ulaşması, yani milletimizin vicdanında gerçek karşılığını bulması bakımından çok önem arz etmektedir.

Meclisimiz başta olmak üzere, Türk siyaseti bu mücadeleyi, bu kez başarmak zorundadır. 21. yüzyılda daha yaşanabilir, güçlü ve saygın bir ülke, yani Lider Türkiye hedefine ulaşmak için de bu çaba çok önemlidir. Şüphesiz, böyle bir başarıya her şeyden önce, demokrasimizin ve insanımızın ihtiyacı vardır.

Ancak bilinmelidir ki buna herkes yürekten inandığı ve hayatının bir parçası hâline getirdiği Ölçüde bu milli ihtiyaç karşılanmış olacaktır. Temiz ve güçlü Türkiye yolunu kirletmeye devam edenlere engel olmak da yine hepimizin boynunun borcudur. Milliyetçi Hareket, hiç şüphesiz bu konuda üzerine düşeni lâıykıyla yerine getirmeyi sürdürecektir.

Muhterem Milletvekili Arkadaşlarım,

Saygıdeğer Basın Mensupları,

Takdir edileceği üzere, halkımızın, özellikle dar gelirli vatandaşlarımızın yaşadığı sıkıntıların devam etmesine, ekonomik toparlanma sürecinin rahatlatıcı etkilerinin ortaya çıkmasının gecikmesine rağmen, ülkemizde ümit verici gelişmeler de yaşanmaktadır. Biraz önce ifade etmeye çalıştığım hususlara ilâve olarak, son zamanlarda büyük bir aşama kateden anayasal reform çalışmalarını da dikkate aldığımızda ümit ışıkları daha da kuvvetlenmektedir.

Bütün bunların, ekonomik kriz ortamının yanında, siyasetin küçük düşürülmeye ve gelişigüzel bir şekilde eleştirilmeye çalışıldığı bir dönemde yapıyor olması, ayrı bir öneme ve değere sahiptir.

Kim ne derse desin, özellikle son on yıldır sürekli olarak gündemde olan siyasî ve ekonomik reform meselesi, son bir yili içinde içi boş bir slogan olmaktan çıkmış, belirli bir çözüme kavuşmaya başlamıştır.

Anayasamızda, demokratik gelişme düşüncesinin ışığında, insan haklarından siyasî kurumlar arasındaki ilişkilere kadar birçok konuda önemli değişiklikler yapılması için temel bir mutabakatın ortaya çıkması çok sevindirici bir

gelişmedir. 1982 Anayasası'nın yürürlüğe girdiği tarihten bu yana en kapsamlı siyasi dönüşüm projesi olan bu çabalar, hayatiyet kazandığında, demokratik hukuk devleti yolunda çok ciddi bir adım daha atılmış olunacaktır.

Daha düne kadar, çeşitli değişim ve dönüşüm programları hazırlayıp pazarlamaya çalışanların şimdi bunları inkâr edip karalama programları geliştirdikleri göze çarpmaktadır. Bu da yetmezmiş gibi bazen Türkiye'ye ihanet edildiğinden bazen de hiçbir şey yapılmadığından dem vurmaya çalışmaktadırlar.

Böyle bir siyasî söylem ve çaba karşısında söylenecek çok fazla bir şey yoktur. Söylenmesi gerekenlerden biri ise hiç tartışmasız şudur: Tutarsız ve seviyesiz siyasî söylem sahiplerinin, ya değişim ve dönüşüm programlarının içi boştur ya da Türk milletini yeterince tanıyamamışlardır.

Zaten, her gün konuşup karalamak, sürekli eleştirip karşılığında hiçbir şey üretmemek, bu tür siyasî zihniyetlere mahsustur.

Bilinmelidir ki şahsî ya da parti çıkan için her kılığa kolayca girebilecek, her değeri kolayca istismar edip sahiplenebilecek olanlar, ancak Milliyetçi Hareketin gölgesiyle siyasî mücadele yürütebilir. Çünkü bizim siyaseti "gölge oyunu" zannedenlerle uğraşacak ne zamanımız ne de düşüncemiz bulunmamaktadır.

Sonuç olarak ifade etmek İsterim ki siyaset kurumu, bütün sorunlarımızın temel çözüm aracıdır. Siyaset kurumunu zayıflatmak, karalamak ya da çirkinleştirmek demokrasinin altını oymakla eş değerdir.

Bu durumu en İyi takdir etmesi gerekenlerin başında da siyasetçilerin kendisi gelmektedir. Siyasetçiler, bunu takdir edip benimsememeleri durumunda ise kendilerini tasfiye etme sürecini başlatmış olacaklardır.

Partimiz, siyasî iklime, ilkeli siyasete ve hepsinden önemlisi siyasî üslûba dikkat edilmesi gerektiğini sık sık vurgularken işte bu noktaları göz önüne almaktadır.

Ancak, başkalarının anlama zorluğu devam ettiği sürece, bizler de vurgulamaya devam edeceğiz.

Çünkü biz, ülkemizin ve demokrasimizin geleceği, milletimizin mutluluğu için varız.

Konuşmama burada son veriyor, iyi ve verimli bir yaz dönemi geçirmenizi temenni ediyorum.

Hepinizi bir kez daha saygı ve sevgiyle selâmlıyor, Yüce Allah'a emanet ediyorum.